

ANC

ÇELİK İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

**ALİ NURİ
ÇOLAKOĞLU**

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

**SINIF REHBER
ÖĞRETMEN
YILLIK ÇALIŞMA
DEFTERİ**

EĞİTİM ÖĞRETİM YILI : 2017-2018

SINIF : 10-.....

SINIF REHBER ÖĞRETMENİN GÖREVLERİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ MADDE 86- Öğretmenlerin görevleri ve sorumlulukları

4/e) Sorumluluğuna verilen sınıf rehber öğretmenliği görevini yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI EĞİTİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

MADDE 15 – Sınıf veya şube rehber öğretmenin görevleri

(1) Sınıf veya şube rehber öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Öğretmenler kurulunca belirlenen öğrenci kulüplerinin amaçları ve çalışmaları hakkında öğrencileri bilgilendirmek.
- b) Öğrenci kulüplerine katılacak öğrencileri ilgi ve isteklerine göre belirlemek.
- c) Belirlenen öğrencileri e-Okul sisteminde yer alan Sosyal Etkinlik Modülüne işlemek.
- ç) Öğrencilerin listesini danışman öğretmenlere teslim etmek.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Sınıf Rehber Öğretmenin Görevleri

Madde 51 - Sınıf rehber öğretmeni aşağıdaki görevleri yapar:

- a) Okulun rehberlik ve psikolojik danışma programı çerçevesinde sınıfın yıllık çalışmalarını plânlar ve bu plânlamanın bir örneğini rehberlik ve psikolojik danışma servisine verir.
- b) Rehberlik için ayrılan sürede sınıfa girer. Sınıf rehberlik çalışmaları kapsamında eğitsel ve meslekî rehberlik etkinliklerini, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisinin organizasyonu ve rehberliğinde yürütür.
- c) Sınıfındaki öğrencilerin öğrenci gelişim dosyalarının tutulmasında, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisiyle iş birliği yapar.
- d) Sınıfa yeni gelen Öğrencilerin gelişim dosyalarını rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile iş birliği içinde inceler, değerlendirir.
- e) Çalışmalarda öğrenci hakkında topladığı bilgilerden özel ve kişisel olanların gizliliğini korur.
- f) Sınıfıyla ilgili çalışmalarını, ihtiyaç ve önerilerini belirten bir raporu ders yılı sonunda ilk hafta içinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri servisine iletir.
- g) Öğrencilerin ilgi, yetenek ve akademik başarıları doğrultusunda eğitsel kollara yöneltilmeleri konusunda psikolojik danışmanla iş birliği yapar.
- h) Okul müdürünün vereceği, hizmetle ilgili diğer görevleri yapar.

SINIF REHBER ÖĞRETMENİ ÇALIŞMA TAKVİMİ

YAPILACAK İŞ VE İŞLEMLER	TARİH
Sınıf başkanı ve başkan yardımcısının seçilip ilgili müdür yardımcısına bildirilmesi.	18-29 Eylül 2017
Her sınıfın bütün şubelerinden birer öğrencinin Öğrenci Meclisi için temsilci olarak sınıf rehber öğretmenlerinin gözetiminde öğrenciler tarafından seçilmesi.	18-29 Eylül 2017
Onur Genel Kurulu için her sınıfın bütün şubelerinden birer öğrenci, sınıf rehber öğretmenlerinin gözetiminde öğrenciler tarafından seçilmesi	18-29 Eylül 2017
Sınıf Rehber Öğretmenlerinin sınıflarda Yardıma muhtaç öğrencileri tespit edip listesini rehber öğretmene teslim etmesi	18-29 Eylül 2017
Sınıflarda varsa Engelli öğrenciler ile okuma yazma problemi olan öğrencilerin listesinin Rehber öğretmene teslim edilmesi	18-29 Eylül 2017
Sınıf Rehber Öğretmenlerinin Sorumlu oldukları sınıfların nöbet listelerini hazırlayıp sınıf panosuna asması	18-29 Eylül 2017
Sınıf Rehber Öğretmenlerinin Sorumlu oldukları sınıflardaki ders kitabı eksik olan öğrencileri tespit edip, imza karşılığı ders kitaplarının temin edilmesinin sağlanması	18-29 Eylül 2017
Öğrencilere kulüplerin tanıtılması ve öğrencilerin kulüplere seçilmesi Kulüplere seçilen öğrencilerin e-okul sistemindeki Sosyal Etkinlikler modülüne İşlenmesi	18-29 Eylül 2017
Kulüplere Seçilen Öğrencilerin Listelerinin kulüp Danışman Öğretmenler ile okul yönetimine teslim edilmesi	02.10.2017
Sınıf öğretmenlerinin PROJE SEÇİM dilekçelerini alması	30.10.2017
Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin hangi dersten Proje alacağını belirlemesi ve E-Okula İşlemesi	10.11.2017
Projelerde görev alan öğrencilerin Listelerinin ilgili ders öğretmenlerine Teslimi	10.11.2017
Aylık Raporların Doldurulması	Her ayın sonunda
1. Dönem Her sınıf öğretmeninin öğrencilere ait görüşlerini E-okul üzerinden KARNE EK BİLGİLERİ kısmına öğrencinin karnesine ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜNÜ yazması	17.01.2018
2.Dönem Sınıf Rehber öğretmenin öğrencilere ait görüşlerini E-okul üzerinden KARNE EK BİLGİLERİ kısmına öğrencinin karnesine ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜNÜ yazması	06.06.2018
Yıllık Raporların Doldurulması	07.06.2018
Sınıf Rehber Öğretmenlerinin Rehberlik dosyalarını Okul Rehberlik Servisine Teslim Etmesi	08.06.2018

10.SINIFLAR REHBERLİK HİZMETLERİ PLANI	
EYLÜL	TARİH
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTEL) Eğitsel Başarı Kazanım No:9 Kazanım: Geleceğe ilişkin amaçlarını açıklar. 1.Etkinlik :Geleceğim (ÖOVKg7) Geleceği Planlama</p>	18-22 Eylül
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:37 Kazanım: Geleceğe ilişkin amaçlarını açıklar. 2.Etkinlik :Gençlerin Sorunları (B.K.G.4.c) Öğrenci Bilgi Formlarının doldurulması. (ÖOVEb6)- (ÖOVEg7)- (ÖOY4) Sosyal Kulüpler</p>	25-29 Eylül
	25-29 Eylül
EKİM	TARİH
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:38 Kazanım: Eğitsel ve kişisel-sosyal sorunlarla karşılaştığında yardım alabileceği birimlere başvurur. 3.Etkinlik :Yardım Ama Kimden? (B.K.P.1.c) Öğrenci Profili Belirleme Programı Yaşam Penceresi Formunun Öğrencilere Dağıtılıp Doldurulması (ÖOVEb4) - (ÖOVEg5) Öğrenciyi İlgilendiren Yönetmelikler</p>	2-6 EKİM
	2-6 EKİM
<p>(S.C.11.c) Öğrenci Profili Belirleme Programı Yaşam Penceresi Sonuç , (S.İ.3.a) Öğrenci Profili Belirleme Programı Rehberlik İhtiyaçları ve (S.İ.4.a) Öğrenci Profili Belirleme Programı formları ile (DP7) Sınıf Risk Haritası Çizelgelerinin doldurulup okul rehberlik servisine teslim edilmesi</p>	9 Ekim
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTGL) Güvenli ve Sağlıklı Hayat Kazanım No:65 Kazanım: Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt eder 4.Etkinlik :Akran Desteği mi? Yetişkin Yardımı mı? (ÖOVEb7) - (ÖOVEG10) Verimli Ders Çalışma</p>	16-20 EKİM
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTGL) Güvenli ve Sağlıklı Hayat Kazanım No:64 Kazanım: Acil durumlarda nasıl davranacağını açıklar 5.Etkinlik :Acil Durumlar (DMVE6)-(DMÖE4) Verimli Ders Çalışma Teknikleri</p>	23-27 EKİM
KASIM	TARİH
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:39 Kazanım: *Fiziksel, sözel ve duygusal şiddetle karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir. 6.Etkinlik :Şiddet ve Yardım</p>	30 EKİM-3 KASIM 2017
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:40 Kazanım: *Fiziksel, sözel ve duygusal tacizle karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir. 7.Etkinlik :Sınırlarımız</p>	6-10 KASIM
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:41 Kazanım: Kişisel değerlerine, inançlarına ve tutumlarına uygun olmayan isteklere iletişim becerilerini kullanarak karşı koyar. 8.Etkinlik :Karşıym Ama Neye?</p>	13-17 KASIM
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTEL) Eğitsel Başarı Kazanım No:10 Kazanım: Grup çalışmalarında iş birliğinin önemini ve gerekliliğini açıklar. 9.Etkinlik :Bizim Atölye (B.K.G.12.c) Yol haritam (ÖOVEb8) - (ÖOVEg8) Zaman Yönetimi (ÖOVEb9)-(ÖOVEg9)Serbest Zamanları Değerlendirme</p>	20-24 KASIM

YAPILACAK ÇALIŞMALAR	KASIM	TARİH
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTEL) Eğitsel Başarı Kazanım No: 11 Kazanım: Grup çalışmalarına etkili biçimde katılır. 10.Etkinlik : Birlikte Çalışalım	27 KASIM-1 ARALIK
	ARALIK	TARİH
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTKL) Kendini Kabul Kazanım No: 23 Kazanım: Başkalarının kendisi ile ilgili görüşlerinin bireyin kendini algılama biçimini nasıl etkilediğini fark eder. 11.Etkinlik : Nasıl Görünüyorum? (B.K.O.1.c) Bana Kendini Anlat Otobiyografi Tekniğinin öğrencilere uygulanması	4-8 ARALIK
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTKL) Kendini Kabul Kazanım No: 24 Kazanım: Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder 12.Etkinlik : Ben Kimim? Nasıl Davranırım?	11-15 ARALIK
	(ÖOVEb11)- (ÖOVEg12) Sınavlarda Başarılı Olma Ve Çalışma Yolları (ÖOVEb12)- (ÖOVEg13) Sınav Kaygısı / Sınav Kaygısı Anketi Uygulanması	18-22 ARALIK
	(B.G.G.5.a) Kimdir Bu Tekniğinin öğrencilere uygulanması (B.G.G.6.a) Kime Göre Ben Neyim	25-29 ARALIK
	OCAK	TARİH
	(ÖOVEb17) Devamsızlık Nedenleri/ Problem Tarama Listesi Uygulanacak	1-5 OCAK
	(ÖOVKg18) Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) (ÖOVKg15) Tütün Bağımlılığından Korunma (ÖOVKg13) Bilinçli Teknoloji Kullanımı	8-12 OCAK
	(ÖOVKg16) Madde Bağımlılığından Korunma (ÖOVKg17) Alkol Bağımlılığından Korunma	15-19 OCAK
	ŞUBAT	TARİH
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kendini Kabul Kazanım No: 42 Kazanım: Başkalarının başarılarını ve olumlu davranışlarını takdir eder. 13.Etkinlik : Takdir Etmek (ÖOVEb16) Başarısızlık Nedenleri (ÖOVEb13) - (ÖOVEg14) Ders Seçimi (ÖOY3) Seçmeli Ders	5-9 ŞUBAT
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kendini Kabul Kazanım No: 43 Kazanım: Karşı cins ile sağlıklı arkadaşlık ilişkileri geliştirmenin önemini kavrar 14.Etkinlik : Arkadaşım (B.G.G.9.a) Sosyometri	12-16 ŞUBAT
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTGL) Güvenli ve Sağlıklı Hayat Kazanım No: 63 Kazanım: Kendini zararlı alışkanlıklardan korur. 15.Etkinlik : Zararlı Alışkanlıklar Temel Önleme Anketi Uygulanacak	19-23 ŞUBAT
	MART	TARİH
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTAL) Güvenli ve Sağlıklı Hayat Kazanım No: 51 Kazanım: Kitle iletişim araçlarının kişisel ve toplumsal değerler üzerindeki etkisini fark eder. 16.Etkinlik : Kitle İletişim Araçlarının Etkileri	26 ŞUBAT - 2 MART
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTEL) Eğitsel Başarı Kazanım No: 12 Kazanım: Verdiği kararları etkili karar verme basamakları açısından değerlendirir 17.Etkinlik : Kararım Etkili mi?	5-9 MART
Yeterlilik Alanı: (ÖSTEL) Eğitsel Başarı Kazanım No: 13 Kazanım: Etkili karar verme unsurlarını kararlarında kullanır. 18.Etkinlik : Karar Verme Unsurları	12-16 MART	

MART		TARİH
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:44 Kazanım: *Etkili çatışma çözme basamaklarını kullanır. 19.Etkinlik :Çatışma Çözme Basamakları</p>		19-23 MART
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTİL) Kişiler Arası İlişkiler Kazanım No:45 Kazanım: Kişiler arası ilişkilerde esnek ve hoşgörülü olur. 20.Etkinlik :Hoşgörü</p>		26-30 MART
NİSAN		TARİH
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:81 Kazanım: İlgı duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özellikleri ile ilgili bilgi edinir. 21.Etkinlik :Özelliğim Hangi Mesleğe Uygun? (ÖOVMb1)-(ÖOVMg1) Meslek tanıtımı (ÖOVMb3) Mesleklerin incelenmesi (ÖOVMg3)Öğrenci Grupları İle Meslek İnceleme</p>		2-6 NİSAN
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:82 Kazanım:İlgı duyduğu mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında bilgi edinir. 22.Etkinlik :Mesleğim ve Ben (ÖOVEb14) - (ÖOVEg15) Okulda Seçilebilecek Alan/Dallar (ÖOY2) Alan/Dal Tercihleri (ÖOVMb2)-(ÖOVMg2) Meslek Seçerken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar</p>		9-13 NİSAN
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTKL) Kendini Kabul Kazanım No:25 Kazanım:Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar. 23.Etkinlik :Değerlerim ve Hayatım</p>		16-20 NİSAN
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:83 Kazanım:Mesleki değerlerin meslek seçimindeki rolünü açıklar. 24.Etkinlik :Mesleğim ve Ben (ÖOVKg12) İhmal İstismardan Korunma</p>		23-27 NİSAN
MAYIS		TARİH
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:84 Kazanım:Meslekleri tanıtan kaynaklar hakkında bilgi edinir. 25.Etkinlik :Mesleki Bilgi Kaynakları</p>		30 Nisan-4 Mayıs
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:85 Kazanım:Ön yargıların meslek seçimine etkilerini değerlendirir. 26.Etkinlik :Mesleki Bilgi Kaynakları</p>		7-11 Mayıs
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:86 Kazanım:Mesleki doyum ile ilgi, yetenek, değer ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi fark eder 27.Etkinlik :Mesleki Doyum</p>		14-18 Mayıs
<p>Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No:87 Kazanım:Seçtiği derslerin dışında kalan diğer derslerle ilgili yükseköğretim programları hakkında bilgi edinir. 28.Etkinlik :Başka Neler Var?</p>		21-25 Mayıs

YAPILACAK ÇALIŞMALAR	HAZİRAN	TARİH
	Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No: 88 Kazanım: Meslekleri tanıtan kaynaklardan yararlanarak geleceğe yönelik hedeflerini değerlendirir. 29.Etkinlik : Değerlendiriyorum	
Yeterlilik Alanı: (ÖSTML) Eğitsel ve Mesleki Gelişim Kazanım No: 89 Kazanım: Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarısını göz önünde bulundurarak seçtiği/seçeceği derslerin uygunluğunu değerlendirir 30.Etkinlik : Ben Ve Derslerim		4-8 Haziran

ÖĞRETMENİN ADI SOYADI İMZA

MÜDÜRÜN ADI SOYADI İMZA

ÖĞRENCİLERE OKUNACAK YÖNETMELİKLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ

MADDE 30- Anadolu teknik programına geçiş

(1) Mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına geçiş için ortaöğretim kurumlarının 9 uncu sınıfını doğrudan geçen ve yılsonu başarı puanı en az 70 olan öğrenciler başvurabilir. Başvuru ve yerleştirme işlemleri Bakanlıkça belirlenen esaslara ve kayıt takvimine göre e-Okul sistemi üzerinden yapılır.

MADDE 31- Alan ve dala geçiş

(1) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında alan seçimi 9 uncu, dal seçimi ise 10 uncu sınıfın sonunda yapılır.

(2) a) Alana yerleştirme puanı, öğrencinin ortaokul sınıflarının yılsonu başarı puanlarının aritmetik ortalamasının %40'ı ile 9 uncu sınıf yılsonu başarı puanının %60'ı toplanarak belirlenir. Yerleştirme işlemi tercih ve puan üstünlüğü dikkate alınarak yapılır.

b) Dala yerleştirme işlemleri 10 uncu sınıfın sonunda öğrencinin alan ortak eğitimindeki yetenek ve başarıları, sektörün ihtiyacı, öğrenci ve velilerin talepleri ve grup oluşturma sayıları dikkate alınarak ilgili okul müdürlüğünce yapılır. Tercihlerin belli dallarda yoğunlaşması hâlinde 10 uncu sınıf yılsonu başarı puanı yüksek olanlara öncelik verilir.

(3) Mesleki ve teknik Anadolu liselerinde, sınıf tekrar edenler dâhil, bir alanda eğitime başlanabilmesi için en az 10, bir dalda eğitime başlanabilmesi için en az 8 öğrencinin kayıtlı olması gerekir.

(4) Öğrencinin sağlık durumunun geçmek istediği alanın öğrenimine elverişli olması gerekir. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin, özelliklerine uygun meslek alan ve dalına ya da programına yönlendirilmeleri ve yerleştirilmeleri sağlanır.

(5) Anne ve/veya babasına ait çalışır durumda bir işyeri bulunanlar istemeleri hâlinde; işyerini ve mesleğini ilgili meslek kuruluşlarından belgelendirmeleri şartıyla bu işyerindeki meslekle ilgili alan/dala doğrudan kayıt edilirler.

MADDE 32- Sınıf başkanlığı

(1) Bir sınıfta bulunan öğrenciler, sınıf öğretmeni rehberliğinde her ders yılı için sınıf başkanı ve başkan yardımcısı seçer. Boşalan sınıf başkanlığı için aynı yolla seçim yapılır.

(2) Sınıf başkanlığına ve başkan yardımcılığına aday olacak öğrencilerde; disiplin cezası almamış olmak ve örnek davranışlara sahip olmak şartı aranır.

(3) Seçilme şartlarını kaybeden sınıf başkanı ve yardımcısı sınıf rehber öğretmeni tarafından görevden alınır.

MADDE 33- Öğrenci nöbetleri

(1) Öğrencilerin görev ve sorumluluk bilincini geliştirmek, okulun yönetim işlerine yardımcı olmalarını sağlamak amacıyla öğrencilere nöbet görevi verilir. Ancak öğrencilere personelin yapması gereken, bedeni çalışmayı gerektiren, eğitim ve öğretimle ilgisi bulunmayan görevler verilemez. Nöbet yerleri, nöbet günleri, nöbetin başlama ve bitiş saatleriyle nöbetçi öğrencilerin görevleri okul yönetimince belirlenerek duyurulur.

(2) Nöbetçi öğrenciler, nöbetçi öğretmene, nöbetçi müdür yardımcısına veya okul müdürüne bilgi vermek şartıyla yazılı ve uygulamalı sınava girerler. Öğrencilerin nöbet tuttuğu günler devamsızlıktan sayılmaz.

MADDE 34- Öğrenci velisi

(1) Öğrenci velisi, öğrencinin anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişi olup eğitim ve öğretim süresince her öğrencinin bir velisi bulunur.

(3) 5395 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre hakkında bakım tedbiri kararı ya da 2828 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre koruma kararı alınan çocukların iş ve işlemleri kurum tarafından resmi yazı ile bildirilen kişiler tarafından yürütülür.

(5) Öğrenci velayeti konusunda anlaşmazlık hâllerinde, yargı kararına göre işlem yapılır. Velayete ilişkin yargılama sürecinin devam ettiği durumlarda ise okul kayıtları esas alınır.

MADDE 35-Geç gelme

(1) Geç gelme birinci ders saati için belirlenen süre ile sınırlıdır. Bu sürenin dışındaki geç gelmeler devamsızlıktan sayılır.

(2) Geç gelen öğrencilerin derse alınma şekli ve süresi ders yılı başında öğretmenler kurulunca kararlaştırılarak veli ve öğrencilere duyurulur.

MADDE 36- Devam-devamsızlık ve ilişik kesme

(1) Okula devam zorunludur. Veliler, öğrencilerinin okula devamını sağlamakla yükümlüdürler. Millî Eğitim Temel Kanununun 26 ncı maddesi gereğince okul yöneticileri, millî eğitim müdürleri ve mahalli mülkî idare amirleri öğrencilerin okula kayıt ve devamıyla ilgili gerekli tedbirleri alırlar.

(2) Uygulamayla ilgili olarak;

a) Devamsızlık yapan öğrenciler, ders öğretmeni tarafından yoklama fişine/e-Okul sistemine işlenir.

b) Günlük toplam ders saatinin 2/3 ü ve daha fazlasına gelmeyenlerin devamsızlığı bir gün, diğer devamsızlıklar ise yarım gün sayılır.

(3)Yurt içinde ve yurtdışında, bilim, tiyatro, spor, müzik, folklor, beceri yarışması ve benzeri eğitici-kültürel faaliyetlere ve bunların hazırlık çalışmalarına katılmasına Bakanlık, mahallî mülki amirleri ve/veya millî eğitim müdürlüklerince izin verilen öğrenciler ile Gençlik ve Spor Bakanlığınca belirlenen faaliyetin hazırlık dönemi ve organizasyon sürecine katılan öğrenciler, okula devam edemedikleri sürece faaliyet izinli sayılırlar ve bu süre devamsızlık süresine dâhil edilmez. Ancak faaliyet için verilen izinlerin toplamı bir eğitim ve öğretim yılının yarısından fazla olamaz. Yurt içindeki faaliyetlere katılan öğrencilere millî eğitim müdürlüklerince, yurtdışındaki faaliyetlere katılan öğrencilere ise Bakanlık ve/veya mahalli mülki idare amirlerince izin verilir. Bu öğrencilerin başarı durumlarının belirlenebilmesi için iki dönem puanı almış olmaları gerekir.

(5) Devamsızlık süresi özürsüz 10 günü, toplamda 30 günü aşan öğrenciler, ders puanları ne olursa olsun başarısız sayılır ve durumları yazılı olarak velilerine bildirilir. Ancak üniversite hastaneleri, eğitim ve araştırma hastaneleri veya tam teşekküllü devlet hastanelerinde kontrol kayıtlı sürekli tedaviyi ya da organ naklini gerektiren hastalığı bulunanlar, kaynaştırma ve özel eğitim gerektirenler, sosyal hizmet, emniyet ve asayiş birimlerinin resmî raporları doğrultusunda koruma ve bakım altına alınanlar ile tutuklu öğrencilerin özürsüz devamsızlık süresi 10 günü geçmemek kaydıyla toplam devamsızlık süresi 60 gün olarak uygulanır. Devamsızlık nedeniyle başarısız sayılan ve öğrenim hakkı bulunan öğrenciler takip eden öğretim yılında okula devam ettirilir. Öğrenim hakkı bulunmayanlar ise okulla ilişikleri kesilerek; Açık Öğretim Lisesi, Mesleki Açık Öğretim Lisesi veya mesleki eğitim merkezine gönderilir.

(7) Öğrencinin devamsızlık yaptığı süreye ilişkin özür belgesi veya yazılı veli beyanı, özür gününü takip eden en geç 5 iş günü içinde okul yönetimine velisi tarafından verilir ve e-Okul

sistemine işlenir. Zorunlu hallerde özür belgesinin teslim süresi okul yönetimince 20 iş gününü aşmamak üzere uzatılabilir.

MADDE 37- Nakil ve Geçişler Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler

- (1) Fen, sosyal bilimler, Anadolu ve Anadolu imam hatip liselerine nakil ve geçişler;
- c) Diğer okullardan bu okullara; onuncu sınıf öğrencileri için temmuz ayı sonuna kadar, Yönetmelikte belirtilen süre içerisinde yapılır.
- (2) Mesleki ve teknik Anadolu liseleri, mesleki eğitim merkezleri, mesleki ve teknik eğitim merkezleri ile çok programlı Anadolu liselerine nakil ve geçişler;
- a) Okulların her birinin kendi arasında veya okullar arasında alan/dal bulunmak kaydıyla her sınıf seviyesinde sürekli, alan/dal bulunmaması hâlinde 10 uncu sınıfta alan, 11 inci sınıfta aynı alanda dal değiştirerek birinci dönem sonuna kadar,
- b) Bu okulların dışındaki diğer okullardan bu okullara; 9 uncu sınıfta sürekli, 10 uncu sınıfta ise birinci dönem sonuna kadar yapılır.

MADDE 38- Kontenjan belirleme, başvuru ve değerlendirme

- (1) a) Ortaöğretim kurumları arasında nakil ve geçişler, öğrencinin okula yerleştirmeye esas puanı dikkate alınarak açık kontenjan bulunması hâlinde puan üstünlüğüne göre yapılır.
- (4) a) Nakil ve geçiş başvurusu, aralık ve mayıs ayları hariç olmak üzere her ayın ilk iş gününden başlayarak son iş gününden önce veli tarafından çalışma saatleri içerisinde öğrencinin öğrenim gördüğü okul müdürlüğüne dilekçe ile yapılır. Başvuru, öğrencinin nakil şartlarını taşıması hâlinde naklen gidilmek istenilen okul müdürlüğüne e-Okul sistemi üzerinden iletilir. Onay veya ret işlemi nakil istenilen okul müdürlüğüne e-Okul sistemi üzerinden ayın son iş günü çalışma saatleri içerisinde gerçekleştirilir.

MADDE 44- Puanla değerlendirme

- (1) Sınav, performans çalışması, proje ve uygulamalar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları e-Okul sistemine işlenir.
- (2) Puan değerleri ve dereceleri aşağıdaki gibidir.

Puan	Derece
85,00 - 100	Pekiyi
70,00 - 84,99	İyi
60,00 - 69,99	Orta
50,00 - 59,99	Geçer
0 - 49,99	Geçmez

MADDE 45-Yazılı ve uygulamalı sınavlar

- (1) Derslerin özelliğine göre bir dönemde yapılacak yazılı ve uygulamalı sınavlarla ilgili olarak aşağıdaki esaslara uyulur.
- a) Haftalık ders saati sayısına bakılmaksızın her dersten en az iki yazılı sınav yapılması esastır.
- ç) Zorunlu hâller dışında yazılı sınav süresi bir ders saatini aşamaz.
- d) Soruların, bir önceki sınavdan sonra işlenen konulara ağırlık verilmek suretiyle geriye doğru azalan bir oranda tüm konuları kapsamaması esastır.
- e) Sınavlardan önce sorularla birlikte cevap anahtarları da soru tiplerine göre ayrıntılı olarak hazırlanır ve sınav kâğıtlarıyla birlikte saklanır. Cevap anahtarında her soruya verilecek puan, ayrıntılı olarak belirtilir.
- g) Bir sınıfta bir günde yapılacak yazılı ve uygulamalı sınavların sayısının ikiye geçmemesi esastır. Ancak zorunlu hâllerde fazladan bir sınav daha yapılabilir.

h) Dil ve anlatım ile yabancı dil derslerinin sınavları dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini ölçmek için yazılı ve uygulamalı olarak yapılır.

(2) Yazılı sınavların açık uçlu maddelerden oluşan yazılı yoklama şeklinde yapılması esastır. Ancak her dersin sınavlarından biri kısa cevaplı, doğru-yanlış, eşleştirmeli veya çoktan seçmeli testlerle de yapılabilir.

MADDE 46- Beceri sınavı

(1) İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, beceri eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla ders yılının son haftasında beceri sınavına alınırlar. Öğrenciler bu süre içerisinde izinli sayılır. Bu sınav, dersin özelliğine göre komisyonca alınacak karar doğrultusunda uygulamalı ve/veya yazılı olarak yapılır.

(5) Beceri sınav puanı, iş dosyası ve sınav değerlendirilmesi sonucu takdir edilen puanların toplamıdır. Beceri sınavı 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bunun yüzde 80'i sınav, yüzde 20'si de iş dosyasına takdir edilir.

(6) İşletmeye gönderilemeyen öğrenciler için okulda yüz yüze eğitimini aldıkları alan/dal derslerinden beceri sınavı yapılmaz.

MADDE 47- Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi

(3) Yazılı sınavlar ve diğer değerlendirmeler sonunda başarısını yükseltmek isteyen öğrenciler için dönem sona ermeden her dersten ayrıca ortak bir sınav daha yapılır. Bu sınavlardan alınan puan diğer puanlarla birlikte dönem puanının hesaplanmasında aritmetik ortalamaya dâhil edilir. Sınava girmek isteyen öğrencilerin yazılı başvurusu alınır. Başvuruda bulunup da sınavlara katılmayan öğrenciler hakkında 48 inci maddenin ilgili fıkrâ hükümleri uygulanır.

MADDE 48- Sınavlara katılmayanlar

(1) Sınavlara katılmayan, performans çalışmasını yerine getirmeyen veya projesini zamanında teslim etmeyen öğrencilerden, özrünü 36 ncı maddenin yedinci fıkrasına göre belgelendirenlerin mazeret sınavı ilgili zümrenin belirleyeceği bir zamanda önceden duyurularak bir defaya mahsus yapılır. Performans çalışması veya projesi kabul edilir. Ancak birinci dönemdeki özürler için belirlenen süre birinci dönemi, ikinci dönemdeki özürler için belirlenen süre ikinci dönemi aşamaz.

(2) Özürleri nedeniyle sorumluluk sınavına katılmayan ve özürleri kabul edilen öğrencilerin sorumluluk sınavları ilgili dönem içerisinde okul yönetimince yeniden belirlenen günlerde yapılır.

(3) Özürleri nedeniyle yılsonu beceri sınavına katılmayanlara; özrün sınav günü mesai saatinin bitimine kadar kurum müdürlüğüne bildirilmesi ve en geç beş iş günü içinde belgelendirilmesi kaydıyla kurum müdürlüğüne öğretmenler tatile girmeden önce uygun görülecek bir tarihte, özrün süresi öğretmenlerin tatile girdiği tarihten sonraya rastlayan öğrenciler ise yeni ders yılının başlamasından önce sınava alınırlar.

(4) Geçerli özrü olmadan sınava katılmayan, projesini vermeyen ve performans çalışmasını yerine getirmeyen öğrenciler ile kopya çekenlerin durumları puanla değerlendirilmez. Puan hanesine; sınava katılmayan, projesini vermeyen ve performans çalışmasını yerine getirmeyenler için "G" ve kopya çekenler için "K" olarak belirtilir ve aritmetik ortalamaya dâhil edilir.

(5) Öğrenciler, raporlu ve izinli oldukları günlerde yazılı ve uygulamalı sınavlara alınmazlar.

MADDE 49- Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının duyurulması

(1) Öğretmenler sınav, performans çalışması ve projelerin sonuçlarını öğrencilere bildirir ve sınav analizlerine göre ortak hataları açıklar.

(2) Yazılı sınav, uygulama, performans çalışması ve projelerin değerlendirme sonuçları, yazılı sınavın yapıldığı tarih veya performans çalışmasının, uygulamanın yahut projenin teslim tarihini takip eden 10 gün içinde öğrenciye duyurulur ve e-Okul sistemine işlenir.

(3) Öğrencilerin talebi hâlinde proje, performans çalışmaları ve sınav evrakı ders öğretmeni/öğretmenleri tarafından öğrencilerle birlikte bir defa daha incelenir.

(4) Öğrenci velisi proje, performans çalışmaları ve sınav sonuçlarına, sonuçların ilanını takip eden 5 işgünü içerisinde yazılı olarak okul yönetimine itirazda bulunabilir. Yapılan itiraz doğrultusunda; okul yönetiminin ders öğretmeni/öğretmenleri dışında ilgili branştan en az iki öğretmenden oluşturulan komisyon, okulda yeterli öğretmen bulunmaması durumunda ise il/ilçe millî eğitim müdürlüğünce oluşturulan komisyon tarafından 5 gün içerisinde incelenip değerlendirilerek öğrencinin nihai puanı belirlenir ve veliye bildirilir. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında 46 ncı madde kapsamında komisyon tarafından yapılan beceri sınavlarına yönelik itiraz yalnız iş dosyasının değerlendirmesi için yapılır.

MADDE 50- Performans çalışması, proje ve diğer çalışmalar

(1) Öğrenciler okulların özelliklerine göre yazılı sınavların dışında proje ve performans çalışması ile topluma hizmet etkinliklerine yönelik seminer, konferans ve benzeri çalışmalar yaparlar. Öğrenciler, her dönemde tüm derslerden en az bir performans çalışması, her ders yılında en az bir dersten proje hazırlama görevini yerine getirirler.

(8) Her dönemde tüm derslerden iki performans puanı verilir. Performans çalışması, proje ve diğer çalışmalar ile ilgili değerlendirme ölçekleri zümre kararlarıyla belirlenir. Bunlardan birisi birinci fıkra kapsamında yapılan performans çalışmasına, diğeri ise öğrencinin derse hazırlık, devam, aktif katılım ve örnek davranışlarına göre verilir. Zümre kararıyla performans çalışmasına dayalı olarak bir performans puanı daha verilebilir.

MADDE 51- Sınıf Geçme Dönem puanı

(1) Bir dersin dönem puanı;

a) Sınavlardan alınan puanların,

b) Performans çalışması puanının/puanlarının,

c) Varsa proje puanının,

ç) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında okutulan uygulamalı derslerde ayrıca hizmet ve/veya temrin puanlarının aritmetik ortalamasından elde edilen puanın aritmetik ortalaması alınarak belirlenir.

d) İşletmelerde beceri eğitiminde dönem puanı, işletmedeki eğitim süresince öğretmen, usta öğretici veya eğitici personel tarafından temrin, proje, iş, deney ve hizmet değerlendirmesinden verilen puanlar, varsa telafi eğitimi süresince okulda temrin, proje, iş ve hizmetlerden aldıkları puanlar ve alanıyla ilgili yarışmalarda alınan ve işletmeye bildirilen puanların aritmetik ortalamasıdır.

e) Aritmetik ortalama alınırken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür.

(2) Yönetmeliğin 36 ncı maddesine göre özürleri nedeniyle 60 günlük devamsızlık kapsamında değerlendirilen öğrencilerin dönem puanları zorunlu hâllerde bir yazılı sınav eksikliğiyle verilebilir.

(3) Öğrenciye her dersten bir dönem puanı verilir.

(4)Yabancı dil dersinde öğrencilere dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin kazandırılması esastır.

(5) Beden eğitimi dersinde sağlık durumları veya engelleri nedeniyle bazı etkinliklere katılamayacak durumda olan öğrenciler resmî ya da özel sağlık kurum ve kuruluşlarındaki bir doktordan rapor almak zorundadır. Raporda, öğrencilerin sağlık durumlarının veya engellerinin beden eğitimi etkinliklerinden hangisine geçici ya da sürekli olarak engel oluşturduğunun açıklanması gerekir. Rapora göre beden eğitimi dersinin bazı uygulamalı etkinliklerinden muaf tutulanlar, sadece teorik bilgilere ve uygun etkinliklere; bütün uygulamalı etkinliklerden muaf tutulanlar ise sadece teorik bilgilere göre değerlendirilir.

MADDE 53- Bir dersin yılsonu puanı

(1) Bir dersin yılsonu puanı;

a) Birinci ve ikinci dönem puanlarının aritmetik ortalamasıdır.

b) Bir dönem puanının bulunmaması hâlinde dönem puanı ile telafi programı sonunda belirlenen puanın aritmetik ortalaması; iki dönem puanının bulunmaması hâlinde ise telafi programı sonunda belirlenen puandır.

c) İşletmelerde beceri eğitiminde birinci ve ikinci dönem puanlarının aritmetik ortalaması ile yılsonu beceri sınavı puanının aritmetik ortalamasıdır.

ç) Naklen gelen öğrencilerin, önceki okulunda aldığı derslerle yeni okulundaki dersler ve/veya ders saatleri farklı olduğunda:

1) Bir dönem puanı alabilecek kadar süre bulunması durumunda yeni dersten alınan ikinci dönem puanıdır.

2) Yeni alınan dersten bir dönem puanı alınabilecek kadar süre bulunmaması durumunda eski okulundaki dersin dönem puanlarının aritmetik ortalamasıdır.

d) Sorumluluk sınavına giren öğrencilerin yılsonu puanı, o dersin yılsonu puanı ile sorumluluk sınavından alınan puanın aritmetik ortalamasıdır.

(2) Dönem puanlarının aritmetik ortalaması hesaplanırken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür.

MADDE 54- Bir dersin ağırlığı ve ağırlıklı puanı

(1) Bir dersin ağırlığı, o dersin haftalık ders saati sayısına eşittir.

(2) Bir dersin yılsonu puanıyla o dersin haftalık ders saati sayısının çarpımından elde edilen puan, o dersin ağırlıklı puanıdır.

MADDE 55- Yılsonu başarı puanı

(1) Öğrencinin yılsonu başarı puanı, derslerin ağırlıklı puanları toplamının bu derslerin haftalık ders saatleri toplamına bölümüyle elde edilen puandır. Naklen gelen öğrencilerin yılsonu başarı puanı hesaplanırken yeni oluşacak haftalık ders saati sayısı toplamı esas alınır. Yılsonu başarı puanı hesaplanırken bölme işlemi, virgülden sonra iki basamak yürütülür.

(2) Yılsonu başarı puanı, mezuniyet puanının hesaplanmasında esas alınır.

(3) Evde veya hastanede eğitim alan öğrencilerin sadece eğitimini gördüğü derslerin puanları esas alınır.

MADDE 56- Ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılma

(1) Öğrencinin, ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılabilmesi için;

a) İki dönem puanının aritmetik ortalamasının en az 50 veya birinci dönem puanı ne olursa olsun ikinci dönem puanının en az 70,

b) İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin, beceri sınavı puanı en az 50 olmak kaydıyla birinci ve ikinci dönem puanları ile beceri sınav puanının aritmetik ortalamasının en az 50 veya beceri sınav puanının 70 olması gerekir.

MADDE 57- Doğrudan sınıf geçme

(1) Ders yılı sonunda her bir dersten iki dönem puanı bulunmak kaydıyla;

a) Tüm derslerden başarılı olan,

b) Başarısız dersi/dersleri olanlardan, yılsonu başarı puanı en az 50 olan öğrenciler doğrudan sınıf geçer.

(2) Birinci fıkradaki şartları taşımakla birlikte yılsonu başarı puanıyla başarılı sayılmayacak derslerden başarısız olan öğrenciler, o dersten/derslerden sorumlu geçer.

MADDE 58- Sorumlu olarak sınıf geçme ve sorumluluğun kalkması

(1) Ders yılı sonunda her bir dersten iki dönem puanı bulunmak kaydıyla doğrudan sınıfını geçemeyen öğrencilerden; bir sınıfta başarısız ders sayısı en fazla 3 ders olanlar sorumlu olarak sınıflarını geçer. Ancak alt sınıflar da dâhil toplam 6 dersten fazla başarısız dersi bulunanlar sınıf tekrar eder. Nakil ve geçişler nedeniyle ortaya çıkan sorumlu dersler bu sayıya dâhil edilmez.

(2)(a) Sorumluluk sınavları, ders yılı içerisinde yapılan yazılı ve/veya uygulamalı sınav esaslarına göre birinci ve ikinci dönemin ilk haftası içerisinde iki alan öğretmeni, bulunmaması hâlinde biri alan öğretmeni olmak üzere iki öğretmen tarafından yapılır.

(3) Yılsonu beceri sınavında başarısız olan öğrencilerin bu derslere ait sorumluluk sınavları, iş dosyası dikkate alınmaksızın yazılı ve/veya uygulamalı sınav şeklinde yapılır.

(4) Bir dersin sorumluluğu, o dersin sorumluluk sınavında başarılı olunması hâlinde kalkar.

(5) Sorumluluk sınavlarına itiraz edilmesi durumunda bu Yönetmeliğin 49 uncu madde hükümleri uygulanır.

(6) Eğitim ve öğretim yılı başında yapılan sorumluluk sınavı sonunda tek dersten başarısızlığı bulunan son sınıf öğrencileri için aynı usulle takip eden hafta içinde bir sınav daha yapılır.

MADDE 59- Sınıf tekrarı ve öğrenim hakkı

(1) Öğrencilerden;

a) Doğrudan, yılsonu başarı puanıyla veya sorumlu olarak sınıf geçemeyenlerle devamsızlık nedeniyle başarısız sayılanlar sınıf tekrar eder. Sınıf tekrarı hazırlık sınıfı hariç, orta öğrenim süresince en fazla bir defa yapılır. Öğrenim süresi içinde ikinci defa sınıf tekrarı durumuna düşen öğrencilerin ders yılı sonunda okulla ilişkisi kesilerek mesleki eğitim merkezine, Açık Öğretim Lisesine, Mesleki Açık Öğretim Lisesine veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine kayıtları yapılır. Mesleki eğitim merkezinde öğrenim görenlerden ikinci defa sınıf tekrar etme durumuna düşen öğrencilerin kayıtları Açık Öğretim Lisesine, Mesleki Açık Öğretim Lisesine veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine yapılır.

b) Okuldan mezun olamayan 12 nci sınıf öğrencilerinden sınıf tekrar etme hakkı bulunanlar başarısız olunan ders sayısına bakılmaksızın sınıf tekrar edebilir. Ancak, sınıf tekrar etmek istemeyen öğrencilerden sınıf tekrarı yapmış olanlar bir, sınıf tekrarı yapmamış olanlar ise iki öğretim yılı daha başarısız oldukları derslerden sorumluluk sınavına girebilir. Ustalık sınavında başarısız olan öğrenciler beceri sınavı esaslarına göre sorumluluk sınavlarına alınır. Bu sınavlar sonunda da başarısız olan öğrencilerin öğretim yılı sonunda okulla ilişkisi kesilerek Açık Öğretim Lisesine, Mesleki Açık Öğretim Lisesine veya Açık Öğretim İmam Hatip Lisesine kayıtları yapılır.

c) Özürleri nedeniyle; hazırlık sınıfı öğrencileri hariç okula devam edemeyen, okula devam ettikleri hâlde iki dönem puanı alamayan öğrenciler, durumlarını belgelendirmeleri kaydıyla o yıla ait öğrenim haklarını kullanmamış sayılır. Öğrenim hakkının kullanılmamış sayılması hâli, öğrenim süresince iki eğitim ve öğretim yılıyla sınırlıdır.

MADDE 64- Okul birincilerinin tespiti

(1) Ders kesiminde, mezuniyet puanı en yüksek olan öğrenci öğretmenler kurulunca okul birincisi olarak tespit edilir. Ancak bütün derslerden başarılı olmasına rağmen stajını tamamlamayanlar, mezun olduğu ders yılının tamamını bulunduğu okulda okumayan öğrenciler okul birincisi olamaz.

(2) Mezuniyet puanlarının eşit olması hâlinde son sınıf yılsonu başarı puanı yüksek olan öğrenci okul birincisi seçilir.

(3) Eşitlik bozulmadığı takdirde, bir alt sınıftan başlanarak geriye doğru eşitlik bozuluncaya kadar öğrencilerin yılsonu başarı puanları incelenerek okul birincisi tespit edilir.

(4) Bu şekilde de eşitlik bozulmuyorsa son ders yılından başlanarak derslerin yılsonu puanlarına esas olan dönem puanlarının aritmetik ortalamasının ağırlıklı ortalaması alınır.

(5) Bu değerlendirme sonunda da eşitliğin bozulmaması hâlinde ilgili öğrenci ve velilerin de katılımıyla öğretmenler kurulunda kura çekilerek okul birincisi tespit edilir.

(6) Anadolu meslek ve Anadolu teknik programları için ayrı ayrı okul birincisi tespit edilir.

MADDE 65- Mezuniyet puanı

(1) Mezuniyet puanı; dokuz, on, on bir ve on ikinci sınıfların yılsonu başarı puanlarının aritmetik ortalamasıdır. Mezuniyet puanı hesaplanırken bölme işlemi, virgülden sonra iki basamak yürütülür.

MADDE 157- Öğrencilerin uyacakları kurallar ve öğrencilerden beklenen davranışlar

(1) Öğrencilerin; Atatürk inkılâp ve ilkeleriyle, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin millî, ahlâkî, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve yücelten, insan haklarına saygılı, Cumhuriyetin demokratik, laik, sosyal ve hukuk devleti olması ilkelerine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getiren; beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı, gelişmiş bir kişiliğe, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetişmeleri için okul yönetimi, öğretmenler, rehberlik servisi, veli, okul aile birliği ve ilgili diğer paydaşlarla işbirliği yapması istenir.

(2) Bu doğrultuda öğrencilerden;

a) Atatürk inkılâp ve ilkelerine bağlı kalmaları ve bunları korumaları,

b) Hukuka, toplum değerlerine ve okul kurallarına uymaları,

c) Doğru sözlü, dürüst, yardımsever, erdemli, saygılı ve çalışkan olmaları; güzel ve nazik tavır sergilemeleri; kaba söz ve davranışlarda bulunmamaları; barış, değerlilik, hoşgörü, sabır, özgürlük, eşitlik ve dayanışmadan yana davranış göstermeleri,

ç) İrk, renk, cinsiyet, dil, din, milliyet ayrımı yapmaksızın herkese karşı iyi davranmaları; insan hak ve özgürlüğüyle onurunun korunması için gerekli duyarlılığı göstermeleri,

d) Tutumlu olmaları; millet malını, okulunu ve eşyasını kendi öz malı gibi korumaları ve zarar vermemeleri,

e) Sağlığı olumsuz etkileyen ve sağlığa zarar veren, alkollü ya da bağımlılık yapan maddeleri kullanmamaları, buldurmamaları ve bu tür maddelerin kullanıldığı yerlerde bulunmamaları,

f) Her çeşit kumar ve benzeri oyunlardan, bu tür oyunların oynandığı ortamlardan uzak kalmaları,

g) Okula ve derslere düzenli olarak devam etmeleri, ğ) Çevreye karşı duyarlı olmaları, çevrenin doğal ve tarihi yapısını korumaları,

h) Kitapları sevmeleri ve korumaları, okuma alışkanlığı kazanmaları ve boş zamanlarını faydalı işler yaparak geçirmeleri,

ı) Trafik kurallarına uymaları ve davranışlarıyla örnek olmaları,

- i) Fiziksel, zihinsel ve duygusal güçlerini olumlu olarak yönetmeleri; beden, zekâ ve duygularıyla bunları verimli kılacak irade ve yeteneklerini geliştirmeleri; kendilerine saygı duymayı öğrenmeleri, böylece dengeli bir biçimde geliştirdikleri varlıklarını aile, toplum, vatan, millet ve insanlığın yararına sunmaları,
- j) İnsan hakları ve demokrasi bilincini özümsemiş ve davranışa dönüştürmüş olmaları, kötü muamele ve her türlü istismara karşı duyarlı olmaları,
- k) Toplam kalite yönetimi anlayışıyla ekip çalışmalarında rol almaları,
- l) Okul, öğrenci veli sözleşmesine uygun davranmaları,
- m) İnsana ve insan sağlığına gereken önemi vermeleri,
- n) Savaş, yangın, deprem ve benzeri olağanüstü durumlarda topluma hizmet etkinliklerine gönüllü katkı sağlamaları ve verilen görevleri tamamlamaları,
- o) Zararlı, bölücü, yıkıcı, siyasi ve ideolojik amaçlı faaliyetlere katılmamaları, bunlarla ilgili amblem, afiş, rozet, yayın ve benzerlerini taşımamaları ve bulundurmamaları,
- ö) Bilişim araçlarını ve sosyal medyayı kişisel, toplumsal ve eğitsel yararlar doğrultusunda kullanmaları,
- p) Bilişim araçlarını ve sosyal medyayı; zararlı, bölücü, yıkıcı ve toplumun genel ahlak kurallarıyla bağdaşmayan ve şiddet içerikli amaçlar için kullanmamaları; bunların üretilmesine, bulundurulmasına, taşınmasına yardımcı olmamaları,
- r) Alınan sağlık ve güvenlik tedbirlerine uyararak bu konuda örnek davranışlar sergilemeleri
- s) Yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışlardan kaçınmaları, genel ahlak ve adaba uygun davranmaları,
- ş) Okulu benimsemeleri, öğretmenlerine saygı göstermeleri ve okul kurallarına uymaları, beklenir.

(3) Öğrencilerden beklenen davranışların; derslerde, törenlerde, toplantılarda, rehberlik çalışmalarında, veli görüşme ve toplantılarıyla diğer sosyal etkinliklerde öğrencilere kazandırılmasına çalışılır ve uyulması gereken kurallar hatırlatılır.

(4) Okul yönetimi, öğrencilerin uyacakları kurallar ve öğrencilerden beklenen davranışlarla bunlara uyulmaması durumunda öğrencilerin karşılaşabilecekleri yaptırımlar konusunda kendilerini ve velilerini bilgilendirir. Ayrıca bu hususlara okul veli sözleşmesinde yer verilir. Öğrenci nakil olduğunda sözleşme yenilenir.

(5) Okulların özelliklerine göre ikinci fıkra hükümleri doğrultusunda ayrıca destekleyici kurallar belirlenebilir. Bu kurallar okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunun önerisi, öğretmenler kurulunun kararına bağlı olarak okul müdürünün onayından sonra uygulamaya konulur.

(6) Öğrenci ve veliler Okul Öğrenci Veli Sözleşmesinin gereklerini yerine getirir.

MADDE 159-Öğrencilerin ödüllendirilmesi

(1) Örnek davranışların ve başarıların niteliklerine göre ödüllendirilmesinde öğrencilere;

- a) Teşekkür belgesi,
- b) Takdir belgesi,
- c) Onur belgesi,
- ç) Üstün başarı belgesi verilir.

MADDE 160- Teşekkür, takdir ve üstün başarı belgesi ile ödüllendirme

(1) Okul öğrenci ödül ve disiplin kurulu, derslerdeki gayret ve başarılarıyla üstünlük gösteren, tüm derslerden başarılı olan, dönem puanlarının ağırlıklı ortalaması 70,00 den aşağı olmayan ve davranış puanı 100 olan öğrencilerden;

- a) 70,00-84,99 arasındakileri teşekkür belgesi,
- b) 85,00 ve daha yukarı olanları takdir belgesi,

c) Ortaöğrenim süresince en az üç öğretim yılının bütün döneminde takdir belgesi alanları üstün başarı belgesi ile ödüllendirir.

(2) Üstün başarı belgesi almaya hak kazanan öğrencilere okulun iftihar listesinde yer verilir.

MADDE 161- Onur belgesi ile ödüllendirme

(1) Okul öğrenci ödül ve disiplin kurulu puan şartına bağlı kalmadan;

- a) Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanarak örnek olmak,
- b) Bilimsel projelerle sosyal etkinliklere katılmak, bu çalışmalarda liderlik yapmak, yapılan etkinliklerde eğitime katkıda bulunmak ve üstün başarı göstermek,
- c) Okul araç-gereç ve donanımlarıyla çevreyi koruma ve gözetmede davranışlarıyla örnek olmak,
- ç) Görgü kurallarına uymada ve insan ilişkilerinde örnek olmak,
- d) Trafik kurallarına uymada örnek davranışlar sergilemek,
- e) Bilişim araçlarını kullanmada iyi örnek olacak davranışlar sergilemek,
- f) Okula ve derslere düzenli olarak gelmek, bu yönde arkadaşlarına iyi örnek olmak,
- g) Zorunlu göç mağdurları, mülteci ve sığınmacılar, gazi ve şehit yakınları, doğal afetlerden etkilenenler, yaşlı, yetim, öksüz, güçsüz, engelli ve benzeri durumda olanlar ile diğer yardıma ihtiyaç duyanlara yönelik yürütülen toplum hizmetlerinde görev almak,
- ğ) Alınan sağlık ve güvenlik tedbirlerine uyarak konuyla ilgili örnek davranışlar sergilemek gibi davranışlardan örnek oluşturacak bir ya da birkaçını gösteren davranış puanı indirilmemiş öğrencileri; öğretim yılı içinde herhangi bir ödül alıp almadığına bakılmaksızın öğrenci, öğretmen veya okul yönetiminin teklifi, onur kurulunun uygun görüşü doğrultusunda onur belgesiyle ödüllendirir. Bir öğretim yılı içinde iki ve daha fazla onur belgesi alan öğrencilere okulun onur listesinde yer verilir.

(2) Ayrıca öğretmenler kurulu, ders yılı başında yukarıda belirtilen davranışların dışında da onur belgesiyle ödüllendirilebilecek davranışları belirler. Belirlenen davranışlar okul yönetiminin onur kuruluyla okul öğrenci ödül ve disiplin kuruluna bildirilir.

MADDE 162- Ödül takdirinde dikkat edilecek hususlar ve ödüllerin verilmesi

(1) Ödül takdir edilirken öğrencinin;

- a) Okul içindeki ve dışındaki genel durumu, b) Ders ve ders dışı faaliyetlerdeki başarısı,
- c) Davranışının niteliği, önemi ve çevresine örnek olup olmadığı gibi hususlar göz önünde bulundurulur.

(2) Ödül belgeleri; öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerin katıldığı bir ortamda törenle öğrencilere ya da velilerine verilir.

(3) Onur ve iftihar listeleri, ders kesiminde okul yönetiminin uygun göreceği bir günde öğrencilerin huzurunda, ayrı ayrı okunur ve daha sonra okulda herkesin görebileceği bir yere fotoğraflı olarak takip eden ders yılı süresince ayrı ayrı asılır.

MADDE 163- Disiplin cezaları

(1) Öğrencilere, disiplin cezasını gerektiren davranış ve fiillerinin niteliklerine göre;

- a) Kınama,
- b) Okuldan kısa süreli uzaklaştırma,
- c) Okul değiştirme,
- ç) Örgün eğitim dışına çıkarma cezalarından biri verilir.

(2) Disipline konu olan olaylar okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunda görüşülüp karara bağlandıktan sonra;

- a) Kınama ve okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezaları okul müdürünün,
- b) Okul değiştirme cezası, ilçe öğrenci disiplin kurulunun,

c) Örgün eğitim dışına çıkarma cezası, il öğrenci disiplin kurulunun, onayından sonra uygulanır.

MADDE 164- Disiplin cezasını gerektiren davranış ve fiiller

(1) Kınama cezasını gerektiren davranışlar ve fiiller şunlardır:

- a) Okulu, okul eşyasını ve çevresini kirletmek,
- b) Yapması gereken görevleri yapmamak, c) Kılık-kıyafete ilişkin mevzuat hükümlerine uymamak,
- ç) Tütün ve tütün mamullerini bulundurmamak veya kullanmak,
- d) Başkasına ait eşyayı izinsiz almak veya kullanmak,
- e) Yalan söylemek,
- f) Okula geldiği hâlde özürsüz eğitim ve öğretim faaliyetlerine, törenlere, sosyal etkinliklere ve okul pansiyonlarında etüde katılmamak, geç katılmak veya bunlardan erken ayrılmak,
- g) Okul Kütüphanesi, atölye, laboratuvar, pansiyon veya diğer bölümlerden aldığı kitap, araç-gereç ve malzemeyi, eksik vermek veya kötü kullanmak,
- ğ) Kaba ve saygısız davranmak,
- h)) Dersin ve ders dışı eğitim faaliyetlerinin akışını ve düzenini bozacak davranışlarda bulunmak,
- ı) Kopya çekmek veya çekilmesine yardımcı olmak,
- i) Yatılı okullarda pansiyona geç gelmek,
- j) Müstehcen veya yasaklanmış araç, gereç ve dokümanları okula ve okula bağlı yerlere sokmak veya yanında bulundurmamak,
- k) Kumar oynamaya yarayan araç-gereç ve doküman bulundurmamak,
- l) Bilişim araçlarını amacı dışında kullanmak,
- m) Alınan sağlık ve güvenlik tedbirlerine uymamak.
- n) Ders saatleri içinde öğretmenin bilgisi ve kontrolü dışında bilişim araçlarını açık tutarak dersin akışını bozmak.

(2) Okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma cezasını gerektiren fiil ve davranışlar;

- a) Kişilere, arkadaşlarına, okul yöneticilerine, öğretmenlerine ve diğer çalışanlarına karşı okul içinde ve dışında sözle, davranışla veya sosyal medya üzerinden hakaret etmek, hakareti paylaşmak, yaymak veya başkalarını bu davranışa kışkırtmak,
- b) Pansiyonun düzenini bozmak, pansiyonu terk etmek, gece izinsiz dışarıda kalmak,
- c) Kişileri veya grupları dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi ve dini inançlarına göre ayırmayı, kınamayı, kötülemeyi amaçlayan davranışlarda bulunmak veya ayrımcılığı körükleyici semboller taşımak,
- ç) İzinsiz gösteri, etkinlik ve toplantı düzenlemek, bu tür gösteri, etkinlik ve toplantılara katılmak,
- d) Her türlü ortamda kumar oynamak veya oynatmak,
- e) Okul kurallarının uygulanmasını ve öğrencilere verilen görevlerin yapılmasını engellemek,
- f) Başkalarına hakaret etmek,
- g) Müstehcen veya yasaklanmış araç, gereç, doküman ve benzerlerini dağıtmak, duvarlara ve diğer yerlere asmak, yapıştırmak, yazmak; bu amaçlar için okul araç-gerecini ve eklentilerini kullanmak,
- ğ) Bilişim araçları veya sosyal medya yoluyla eğitim ve öğretim faaliyetlerine ve kişilere zarar vermek,
- h) Okula geldiği hâlde özürsüz eğitim ve öğretim faaliyetlerine, törenlere ve diğer sosyal etkinliklere katılmamayı, geç katılmayı veya erken ayrılmayı alışkanlık haline getirmek,
- ı) Kavga etmek, başkalarına fiili şiddet uygulamak,

- i) Okul binası, eklenti ve donanımlarına, arkadaşlarının araç-gerecine siyasi, ideolojik veya müstehcen amaçlı yazılar yazmak, resim veya semboller çizmek,
- j) Toplu kopya çekmek veya çekilmesine yardımcı olmak,
- k) Sarhoşluk veren zararlı maddeleri bulundurmamak veya kullanmak.
- l) Millî ve manevi değerlere, genel ahlak ve adaba uygun olmayan tutum ve davranışlarda bulunmak.

(3) Okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlar;

- a) Türk Bayrağına, ülkeyi, milleti ve devleti temsil eden sembollere saygısızlık etmek,
- b) Millî ve manevi değerleri söz, yazı, resim veya başka bir şekilde aşağılamak; bu değerlere küfür ve hakaret etmek,
- c) Okul çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olmak,
- ç) Hırsızlık yapmak, yaptırmak ve yapılmasına yardımcı olmak,
- d) Okulla ilişkisi olmayan kişileri, okulda veya eklentilerinde barındırmak,
- e) Resmî belgelerde değişiklik yapmak; sahte belge düzenlemek ve kullanmak ve başkalarını yararlandırmak,
- f) Okul sınırları içinde herhangi bir yeri, izinsiz olarak eğitim ve öğretim amaçları dışında kullanmak veya kullanılmasına yardımcı olmak,
- g) Okula ait taşınır veya taşınmaz mallara zarar vermek,
- ğ) Ders, sınav, uygulama ve diğer faaliyetlerin yapılmasını engellemek veya arkadaşlarını bu eylemlere katılmaya kışkırtmak,
- h) Eğitim ve öğretim ortamına yaralayıcı, öldürücü silah ve patlayıcı madde ile her türlü aletleri getirmek veya bunları bulundurmamak,
- ı) Zor kullanarak veya tehditle kopya çekmek veya çekilmesini sağlamak,
- i) Bağımlılık yapan zararlı maddeleri bulundurmamak veya kullanmak,
- j) Yerine başkasını sınava sokmak, başkasının yerine sınava girmek,
- k) Eğitim ve öğretim ortamında; siyasi ve ideolojik amaçlı eylem düzenlemek, başkalarını bu gibi eylemler düzenlemeye kışkırtmak, düzenlenmiş eylemlere katılmak,
- l) Siyasi partilere, bu partilere bağlı yan kuruluşlara, derneklere, sendikalara ve benzeri kuruluşlara üye olmak, üye kaydetmek, para toplamak ve bağışta bulunmaya zorlamak,
- m) Bilişim araçları veya sosyal medya yoluyla eğitim ve öğretimi engellemek, kişilere ağır derecede maddi ve manevi zarar vermek,
- n) İzin almadan okulla ilgili; bilgi vermek, basın toplantısı yapmak, bildiri yayınlamak ve dağıtmak, faaliyet tertip etmek veya bu kapsamdaki faaliyetlerde etkin rol almak,
- o) Bir kimseyi ya da grubu suç sayılan bir eylemi yapmaya, böyle eylemlere katılmaya, yalan bildirimde bulunmaya veya suçu yüklenmeye zorlamak,
- ö) Zor kullanarak başkasına ait mal ve eşyaya el koymak, başkalarını bu işleri yapmaya zorlamak,
- p) Genel ahlak ve adaba uygun olmayan, yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışları alışkanlık hâline getirmek,
- r) Kişilere, arkadaşlarına ve okul çalışanlarına; söz ve davranışlarla sarkıntılık yapmak, iftira etmek, başkalarını bu davranışlara kışkırtmak veya zorlamak, yapılan bu fiilleri sosyal medya yoluyla paylaşmak, yaymak,
- s) Pansiyon düzenini bozmayı, pansiyonu terk etmeyi ve gece izinsiz dışarıda kalmayı alışkanlık hâline getirmek,

(4) Örgün eğitim dışına çıkarma cezasını gerektiren davranışlar;

- a) Türk Bayrağına, ülkeyi, milleti ve devleti temsil eden sembollere hakaret etmek,
- b) Türkiye Cumhuriyeti'nin devleti ve milletiyle bölünmez bütünlüğü ilkesine ve Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına ve Anayasanın başlangıcında belirtilen temel ilkelere dayalı millî, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti niteliklerine aykırı miting, forum, direniş,

- yürüyüş, boykot ve işgal gibi ferdi veya toplu eylemler düzenlemek; düzenlenmesini kışkırtmak ve düzenlenmiş bu gibi eylemlere etkin olarak katılmak veya katılmaya zorlamak,
- c) Kişileri veya grupları; dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi ve dini inançlarına göre ayırmayı, kınamayı, kötülemeyi amaçlayan bölücü ve yıkıcı toplu eylemler düzenlemek, katılmak, bu eylemlerin organizasyonunda yer almak,
- ç) Kurul ve komisyonların çalışmasını tehdit veya zor kullanarak engellemek,
- d) Bağımlılık yapan zararlı maddelerin ticaretini yapmak,
- e) Okul ve eklentilerinde güvenlik güçlerince aranan kişileri saklamak ve barındırmak,
- f) Eğitim ve öğretim ortamını işgal etmek,
- g) Okul içinde ve dışında tek veya toplu hâlde okulun yönetici, öğretmen, eğitici personel, memur ve diğer personeline karşı saldırıda bulunmak, bu gibi hareketleri düzenlemek veya kışkırtmak,
- ğ) Okul çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olmak için fiili saldırıda bulunmak ve başkalarını bu yöndeki eylemlere kışkırtmak,
- h) Okulun taşınır veya taşınmaz mallarını kasıtlı olarak tahrip etmek,
- ı) Yaralayıcı, öldürücü her türlü alet, silah, patlayıcı maddeleri kullanmak suretiyle bir kimseyi yaralamaya teşebbüs etmek, yaralamak, öldürmek, maddi veya manevi zarara yol açmak,
- i) Kişi veya kişilere her ne sebeple olursa olsun eziyet etmek; işkence yapmak veya yaptırmak, cinsel istismar ve bu konuda kanunların suç saydığı fiilleri işlemek,
- j) Çete kurmak, çetede yer almak, yol kesmek, adam kaçırmak; kapkaç ve gasp yapmak, fidye ve haraç almak,
- k) Yasa dışı örgütlerin ve kuruluşların, siyasi ve ideolojik görüşleri doğrultusunda propaganda yapmak, eylem düzenlemek, başkalarını bu gibi eylemleri düzenlemeye kışkırtmak, düzenlenmiş eylemlere etkin biçimde katılmak, bu kuruluşlara üye olmak, üye kaydetmek; para toplamak ve bağışta bulunmaya zorlamak,
- l) Bilişim araçları veya sosyal medya yoluyla; bölücü, yıkıcı, ahlak dışı ve şiddeti özendiren sesli, sözlü, yazılı ve görüntülü içerikler oluşturmak, bunları çoğaltmak, yaymak ve ticaretini yapmak.

(5) Yukarıda belirtilenlerin dışında ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hâllere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara suça uygun cezalar verilir.

MADDE 165- Pansiyon, başka okul veya işletmedeki disiplin olayları

(1) Öğrencinin kayıtlı olduğu okul dışında; kaldığı pansiyonda, ders, kurs veya telafi eğitimi aldığı okullarda, disiplin olaylarına karışmaları hâlinde, olayın meydana geldiği okul tarafından gerekli araştırma/inceleme/soruşturma yapılır.

Olayla ilgili tanzim edilen dosya, karar verilmek üzere öğrencinin kayıtlı olduğu okula gönderilir.

(2) Staj çalışması veya meslek eğitimi görülen işletmelerde öğrencinin karıştığı disiplin olayları, kayıtlı bulunduğu okula bildirilir. Olay, okul müdürlüğünce araştırılarak/inceelenerek/soruşturularak sonuçlandırılır.

(3) Araştırma/inceleme/soruşturma süreci, ilgili okulların öğrenci ödül ve disiplin kurullarının işbirliği içerisinde yürütülür. Öğrencinin kayıtlı olduğu okul müdürlüğünce, olayın meydana geldiği okulun öğrenci ödül ve disiplin kurulu başkanı veya işletme yetkilisi, görüşlerine başvurmak üzere olayla ilgili öğrenci ödül ve disiplin kurulu toplantısına katılır ve karar için oy kullanır. Ancak işletme yetkilisi oy kullanamaz.

(4) Öğrencinin kayıtlı bulunduğu okulda disiplin olaylarına karışması ve buna ilişkin araştırma/inceleme/soruşturma sürdürülürken bir başka okula nakledilmesi durumunda, işlemi başlatan okul, araştırma/inceleme/soruşturmayı tamamlar ve dosyayı yeni okuluna gönderir. Yeni okulu aracılığıyla posta, e-Posta ve/veya diğer iletişim araçlarıyla tebligat yapılarak

öğrenciye ceza uygulanır ve dosyasına işlenir. Ceza alan öğrenciyle ilgili karara itiraz, davranış puanının iade edilmesi ve cezanın dosyadan silinmesi gibi işlemler yeni okulu tarafından gerçekleştirilir.

MADDE 166- Cezaya neden olan davranış ve fiilin tekrarlanması

(1) Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya davranışın bir öğretim yılı içerisinde tekrarında bir derece ağır ceza uygulanır.

MADDE 170- Davranış puanının indirilmesi

(1) Her ders yılı başında öğrencilerin davranış puanı 100'dür.

(2) Ceza alan öğrencilerin davranış puanlarından;

a) Kınama cezası için 10,

b) Okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezası için 20,

c) Okul değiştirme cezası için 40,

ç) Örgün eğitim dışına çıkarma cezası için 80 puan indirilir.

MADDE 171- Cezaların işlenmesi, silinmesi, puan iadesi ve dosyaların saklanması

(1) Öğrencilerin aldıkları cezalar, e-Okul sistemine işlenir.

(2) Ceza alan ve davranış puanı indirilmiş olan ancak davranışları olumlu yönde değişen, iyi hâlleri görülen ve olumsuz davranışları tekrarlamayan öğrencilerin durumları, okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunca daha sonraki dönemde/dönemlerde, son sınıf öğrencileri ise ders yılı sonunda değerlendirilir. Cezalarının kaldırılması ve davranış puanlarının iadesi öngörülen öğrenciler öğretmenler kuruluna sunulur. Öğretmenler kurulunca cezası kaldırılan ve davranış puanı iade edilen öğrencilerin yeni durumları e-Okul sistemine işlenir.

MADDE 172- Cezaların uygulanması

(1) Okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezası alan öğrenciler;

a) Okulun açık olduğu sürede bir günden beş güne kadar okul binası, eklentileri ve işletmelerde yapılan her türlü eğitim ve öğretim etkinlikleri, sınav ile staj çalışmalarına katılamazlar. Bu süre özürlü devamsızlıktan sayılır.

b) Pansiyonlu okullardaki yatılı öğrencilerin, pansiyonda kalmasına izin verilebilir. Ancak diğer öğrencilerin huzur ve güvenini olumsuz etkileyecek öğrencilerin pansiyonda kalmalarına izin verilmez.

c) Öğrencilerin ulusal ya da uluslararası etkinliklere katılıp katılmayacaklarına okul yönetimince karar verilir.

(2) Okul değiştirme cezası alan öğrenciler; a)Başvurdukları millî eğitim müdürlüklerince istekleri de dikkate alınarak okul türleri ve bu Yönetmeliğin nakille ilgili hükümleri göz önünde bulundurularak zamana bağlı olmaksızın uygun okullara yerleştirilir. Aynı ilde öğrencinin devam edebileceği programın bulunmaması hâlinde Bakanlığın ilgili birimiyle işbirliği yapılarak gerekli tedbirler alınır.

b) Parasız yatılı öğrencilerin nakilleri, İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında Parasız Yatılılık, Burs ve Sosyal Yardımlar Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğin nakille ilgili hükümlerine göre uygun okullara yapılır.

c) Okul değiştirme cezası alan öğrenciler, ceza aldıkları okula dönemmezler,

ç) Öğrencinin kayıtlı olduğu okul dışında; kaldığı pansiyonda, ders, kurs veya telafi eğitimi aldığı okullarda, disiplin olaylarına karışıp bir başka okula nakledilen öğrencilerden; naklen geldiği okul tarafından okul değiştirme cezası verilenlere yeniden okul değişikliği yaptırılmaz ve nakil durumları, aldıkları ceza ile ilişkilendirilerek kayıtlarda belirtilir. Süresi içinde itirazda bulunulması hâlinde, itiraza ilişkin karar verilinceye kadar ceza uygulanmaz.

- (3) Örgün eğitim dışına çıkarma cezası alan öğrenciler;
a) Akşam liseleri dışında devam zorunluluğu olan okullara kayıt yaptıramaz.
b) Açık Öğretim Lisesi veya Mesleki Açık Öğretim Lisesine gönderilir.

MADDE 173-Ceza alan öğrencilerin sınavları

(1) Okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezası alan ya da yönetim tedbiri doğrultusunda okuldan geçici olarak uzaklaştırılan öğrencilerin, bu sürede katılmadıkları sınavların yerine, okul yönetimlerince belirlenen tarihlerde sınavlara alınmaları sağlanır.

MADDE 174- Zararın ödetilmesi

- (1) Takdir edilen disiplin cezasının yanında okul ve kişi mallarına verilen zararlar, zarara yol açan öğrencilerin velilerine ödetilir.
(2) Zararın ödenmesinde zorluk çıkaran veliler hakkında, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL ÖĞRENCİLERİNİN KILIK VE KİYAFETLERİNE DAİR YÖNETMELİK

MADDE 3 – Temel ilkeler

- (1) 4 üncü maddede yer alan sınırlamalar dışında okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve liselerde kılık ve kıyafet serbesttir.
(2) Öğrenciler, okul, sınıf ve şubelerde tek tip kıyafet giymeye zorlanamaz. Ancak, okul yönetimi ve okul-aile birliğinin koordinatörlüğünde, 4 üncü maddede yer alan sınırlamalara aykırı olmamak kaydıyla, velilerin yüzde ellisinden fazlasının muvafakati alınarak ilgili eğitim-öğretim yılı için okul kıyafeti veya kıyafetleri belirlenebilir. Bu fıkranın uygulanmasına dair usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan yönerge ile belirlenir.
(3) Okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise öğrencileri, yaş grubu özelliklerine uygun, temiz ve düzenli bir kıyafet giyer.
(4) Öğrenciler, öğrenim gördükleri programın özelliğine göre atölye, işlik ve laboratuvarlarda önlük veya tulum, işyerlerinde ise yapılan işin özelliğine uygun kıyafet giyer.
(5) Öğrenciler, beden eğitimi ve spor derslerinde eşofman, diğer spor etkinliklerinde ise etkinliğin özelliğine uygun kıyafet giyer. Ancak öğrenciler tek tip eşofman veya spor kıyafeti giymeye zorlanamaz.
(7) Sağlık özrü bulunan ve bu durumu belgelendiren öğrencilerin özürlerinin gerektirdiği şekilde giyinmelerine izin verilir.

MADDE 4 – Kılık ve kıyafet sınırlamaları

- (1) Öğrenciler;
a) Öğrenim gördükleri okulun arması ve rozeti dışında nişan, arma, sembol, rozet ve benzeri takılar takamaz,
b) İnsan sağlığını olumsuz yönde etkileyen ve mevsim şartlarına uygun olmayan kıyafetler giyemez,
c) Yırtık veya delikli kıyafetler ile şeffaf kıyafetler giyemez,
ç) Vücut hatlarını belli eden şort, tayt gibi kıyafetler ile diz üstü etek, derin yırtmaçlı etek, kısa pantolon, kolsuz tişört ve kolsuz gömlek giyemez,
d) Okullarda yüzü açık bulunur; siyasî sembol içeren simge, şekil ve yazıların yer aldığı fular, bere, şapka, çanta ve benzeri materyalleri kullanamaz; saç boyama, vücuda dövme ve makyaj yapamaz, pirsing takamaz, bıyık ve sakal bırakamaz,

SINIF OTURMA PLANI

ÖĞRETMEN MASASI

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

**SINIF BAŞKANI, SINIF TEMSİLCİSİ, ONUR KURULU BAŞKANI SEÇİM
TUTANAĞI**

Tarih:/...../20.....

Okulumuz sınıfı öğrencileri arasında sınıf başkanı, sınıf başkan yardımcısı ve onur genel kurulu temsilcisi seçimi yapılmıştır. Oyların sayımı yapılarak, oy dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Sınıf Başkanlığı ve Sınıf Başkan Yardımcılığı seçimi oy döküm listesi				
S.No	Adı Soyadı	Numarası	Aldığı Oy	Yazıyla
1				
2				
3				
4				
5				

Okulumuz sınıf öğrencileri arasında yapılan oylama sonucunda oyla sınıf başkanı, oyla sınıf başkan yardımcısı seçilmiştir.

Onur Genel Kurulu Temsilcisi seçimi oy döküm listesi				
S.No	Adı Soyadı	Numarası	Aldığı Oy	Yazıyla
1				
2				
3				
4				
5				

Okulumuz sınıfı öğrencileri arasında Onur Genel kurulu temsilcisi olarak Seçilmiştir.

Okulumuz sınıfı öğrencileri arasında Öğrenci Meclisi için Sınıf Temsilcisi

Öğrenci Meclisi için Sınıf Temsilcisi seçimi oy döküm listesi				
S.No	Adı Soyadı	Numarası	Aldığı Oy	Yazıyla
1				
2				
3				
4				
5				

olarak seçilmiştir.

(Not: Bu Listenin bir fotokopisini Onur Kurulu Başkanı olan Öğretmen ile ilgili sınıf müdür yardımcısına veriniz.)

.....

Sınıf Rehber Öğretmeni

.....

Müdür Yardımcısı

**Ç.İ.B. ALİ NURİ ÇOLAKOĞLU MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
MÜDÜRLÜĞÜNE**

Okulumuzun/..... sınıfı Numaralı öğrencisiyim. 20.....-20..... öğretim yılında faaliyet yapmak istediğim kulüpler sırasıyla aşağıya çıkarılmıştır.

Gereğini arz ederim.

Adı Soyadı:

İmzası:

Tarih: .../...../20.....

KULÜP TERCİH LİSTESİ

- 1-)
- 2-).....
- 3-).....
- 4-).....
- 5-).....

İkinci Bir Kulüpte Görev Almak İstiyorum () Evet () Hayır

Not: Bu dilekçe örneğinden öğrenci sayısı kadar çektirip öğrencilere dağıtınız.

ÖĞRENCİ KULÜPLERİNDE GÖREVLİ ÖĞRENCİ BİLGİLERİ (1/2)

SIRA	OKUL NO	ADI SOYADI	İMZA	KULÜBÜ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

Sınıf Rehber Öğretmen
Adı Soyadı
İmzası
Tarih

Bu Listeyi mutlaka öğrencilere imzalatınız.

Bu Listenin Bir Fotokopisi Kulüplerde Görevli Danışman Öğretmenlere Verilecektir.

ÖĞRENCİ KULÜPLERİNDE GÖREVLİ ÖĞRENCİ BİLGİLERİ (2/2)

SIRA	OKUL NO	ADI SOYADI	İMZA	KULÜBÜ
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

Sınıf Rehber Öğretmen
Adı Soyadı
İmzası
Tarih

Bu Listeyi mutlaka öğrencilere imzalatınız.

Bu Listenin Bir Fotokopisi Kulüplerde Görevli Danışman Öğretmenlere Verilecektir.

Ç.İ.B. ALİ NURİ ÇOLAKOĞLU MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

Okulumuz/..... Sınıfı Numaralı öğrencisiyim. 20.....-20..... Eğitim - Öğretim yılında proje almak istediğim dersin belirlenmesi için seçtiğim beş dersin adını tercih sırasına göre aşağıya yazdım.

Gereğini arz ederim.

Adı Soyadı:

İmzası:

Tarih: .../...../20.....

Sıra	Dersin Adı	Dersin Öğretmeni
1		
2		
3		
4		
5		

() Bir dersten proje almak istiyorum

() İki dersten proje almak istiyorum

İLGİLİ ÖĞRENCİYE

20.....- 20.....Eğitim-Öğretim yılında proje yapacağınız ders aşağıya çıkarılmıştır. Ders öğretmeninizle görüşerek projenizin konusun, kaynaklarını ve süresini alınız.

Başarılarınızın devamını dilerim.

Öğrencinin Adı Soyadı	:	
Öğrencinin Sınıfı	: /
Öğrencinin Alanı/Dalı	:	
Proje Yapacağı Dersin Adı	:	
Projenin Konusu	:	
Projenin Verildiği Tarih	:/...../20.....
Projenin Teslim Tarihi	:/...../20.....

.....

.....

Sınıf Rehber Öğretmeni
İmza

Dersin Öğretmeni
İmza

Not: Bu dilekçe örneğinden öğrenci sayısı kadar çektirip öğrencilere dağıtınız.

PROJE ÖDEVİ ALAN ÖĞRENCİ BİLGİLERİ (1/2)

SIRA	OKUL NO	ADI SOYADI	İMZA	PROJE ALDIĞI DERS
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

Sınıf Rehber Öğretmen
Adı Soyadı
İmzası
Tarih

Bu Listeyi mutlaka öğrencilere imzalatınız.

Bu Listenin Bir Fotokopisi Öğrencilerin Proje Aldıkları Derslerin Öğretmenlerine Verilecektir.

PROJE ÖDEVİ ALAN ÖĞRENCİ BİLGİLERİ (2/2)

SIRA	OKUL NO	ADI SOYADI	İMZA	PROJE ALDIĞI DERS
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

Sınıf Rehber Öğretmen
Adı Soyadı
İmzası
Tarih

Bu Listeyi mutlaka öğrencilere imzalatınız.

Bu Listenin Bir Fotokopisi Öğrencilerin Proje Aldıkları Derslerin Öğretmenlerine Verilecektir.

GİRİŞ

Bireyin hayatında başarılı ve mutlu olabilmesi için bazı niteliklere sahip olması gerektiğini, rehberliğin amacının da bireyin bu nitelikleri kazanmasına yardım etmek olduğunu belirten Erkan (2003), bu nitelikleri; verimli çalışma, sınava hazırlanma, zamanı iyi kullanabilme, etkili karar verme, problem çözüme, plan yapma becerileri, kendini tanıma ve kabul, etkili iletişim, meslekleri tanıma, kendi yetenek, ilgi ve kişilik özellikleri ile öğrenme konuları ve meslekler arasında bağ kurabilme, öğrenme ve çalışmaya yönelik olumlu tutumlar, toplum hayatına uyum sağlayabilme ve katkıda bulunmak için gerekli sorumluluk, başkalarına saygı ve yardımlaşma gibi değerler şeklinde sıralamaktadır.

Bu kitapta yukarıda belirtilen nitelikleri içeren; öğrencilerin psikolojik açıdan sağlıklı, kendini tanıyan, güven duyan, kendine uygun eğitsel ve mesleki kararlar alabilen kişilerarası iletişim becerileri gelişmiş, kendini doğru ifade edebilen, üretken ve yaşamdan zevk alan bireyler olmalarına yardımcı olma gibi kazanımları gerçekleştirmeye yönelik etkinlikler yer almaktadır.

Etkinlikler planlanırken öğrenciyi aktif bir katılımcı ve problem çözebilen bir birey hâline getiren, öğrenci merkezli yaklaşım temel alınmıştır. Buna göre, öğrenciler öğretilen birey değil araştıran, sorgulayan, öğrenen, kendi iç kontrolünü sağlayan, sorumluluklarını üstlenen bireyler olarak görülmektedir.

Etkinlikler gelişimsel ve önleyici rehberlik anlayışı temel alınarak hazırlanmış ve öğrencilerin gelişimsel özellikleri dikkate alınmıştır. Ortaöğretim Rehberlik ve Yönlendirme Dersi Programı, Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programı değil, onun bir parçasıdır.

Ortaöğretim Rehberlik ve Yönlendirme Dersi Programı'nda yer alan kazanımların etkinlikleri sınıf rehber öğretmenleri tarafından uygulanacaktır. Bazı kazanımların etkinlikleri özel bilgi ve deneyim gerektirdiği için okul rehber öğretmeni tarafından uygulanacaktır. Okul rehber öğretmeni yoksa ya da okul rehber öğretmenin etkinliği uygulayacağı durumlarda bu etkinlikler yerine öğrencilerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları, okulun özellikleri göz önünde bulundurularak sınıf rehber öğretmeni tarafından farklı etkinlikler yapılabilir ya da diğer etkinliklere daha geniş yer verilebilir.

Bu kitapta ortaöğretimde her sınıf düzeyi için 30 haftalık etkinlik sunulmuştur. Geriye kalan 6 hafta ise, programda da belirtildiği gibi rehberlik faaliyetlerine ilişkin test, envanter uygulamaları, meslek gezileri, seminer vb. için kullanılacaktır.

ETKİNLİK SEÇİMİNDE DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

Etkinlikler Ortaöğretim Rehberlik ve Yönlendirme Dersi Programı'ndaki kazanım işleme sırasına göre verilmiştir. Ancak bu sıralama değişmez bir kural değildir. Okul imkân ve koşullarına göre düzenlemeler yapılabilir. Ancak birbiri üstüne inşa edilen etkinliklerin sıralamasında değişiklik yapılmamalıdır. Örneğin; öfke yönetimine ilişkin üç etkinlik art arda sıralanmıştır. Tüm okullarda aynı etkinliklerin kullanılması zorunlu değildir. Zaten bu söylem rehberliğin temel ilkelerine de aykırıdır. Bu etkinlikler birer örnektir. Okulun, öğrencilerin ihtiyaçlarına göre, kazanıma bağlı kalınarak farklı bir etkinlik uygulanabilir ya da aynı etkinlik yeniden düzenlenerek kullanılabilir. Farklı okul türlerinde okulun özelliklerine uygun olmayan etkinlikler yerine öğrencilerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları, okulun özellikleri göz önünde bulundurularak farklı etkinlikler yapılabilir ya da diğer etkinliklere daha geniş yer verilebilir. Yapılacak olan değişiklikler sınıf öğretmenleri tarafından değil, sınıf öğretmenlerinin önerileriyle rehber öğretmen, yoksa Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonu ile okulun ve öğrencinin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.

ETKİNLİKLERİ UYGULARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR VE ÖNERİLER

1. Etkinlikler uygulanırken rehberliğin tüm ilkeleri göz önünde bulundurulmalıdır (Erkan, 2006).
2. Etkinliklerin uygulanması, ilgili mevzuata ve programa göre sınıf rehber öğretmenlerinin sorumluluğundadır. Uygulamalar sırasında karşılaşılan güçlüklerle ilgili okul rehber öğretmeninden yardım alınabilir. Ayrıca aynı sınıfların sınıf rehber öğretmenleri uygulamalarla ilgili birbirlerine destek olabilir, ortak çalışmalar yapılabilir.
3. Öğrencilerle ilgili her konuda okul rehber öğretmeni ile işbirliği içerisinde çalışmak daha etkili ve verimli olmanızı sağlar.
4. Öğrencilerinize aktardığınız bilgiler ve paylaştığınız konular hakkında velilerinizi de bilgilendirmeniz yararlı olabilir. Çünkü bazı konularda veliler de yanlış ve eksik bilgilere sahip olabilir. Sadece öğrenciyi bilgilendirmek birçok konuda öğrenci ve ailesi arasında çatışmalara yol açabilir.
5. Sınıf rehber öğretmenleri sınıfa gitmeden önce yapacağı etkinlik üzerinde çalışmalı, sınıfa hazırlıklı gitmelidir. Etkinlikler uygulanmadan önce okunmalı, gerekli araştırma ve hazırlıkları yapılmalıdır. Bu sizin hem konuya daha hâkim olmanızı sağlayacak, hem de öğrenciler için etkili, güvenilir bir model oluşturmanıza ve süreyi daha iyi kullanmanıza olanak verecektir. Erkan' a (2006) göre sürekli yazılı materyale bakarak talimatlar veren öğretmen görüntüsü istenen etkiyi sağlamayacaktır.
6. Önceden hazırlık yapmaları gereken etkinlikler için öğrenciler bilgilendirilmeli ve hazırlanmaları için yeterli süre verilmelidir. Öğrencilerin yapacakları araştırmalar bir önceki haftanın etkinliğinin en sonunda belirtilmiştir. Etkinliklerin sırası değiştirildiğinde bu bilgilere dikkat edilmelidir.
7. Sınıf mevcudunun çok yüksek olduğu durumlarda sınıf ikiye bölünebilir (Erkan, 2006).
8. Etkinliklerin uygulanması sırasında empati, saygı, koşulsuz kabul ve saygınlık gibi hümanist bir öğretmenin benimsemesi gereken tutumları sergileyerek öğrencilerin sınav kaygıları olmadan kendilerini rahatlıkla ifade edebilecekleri, rahat ve güvenli hissedecekleri bir ortam oluşturulmalıdır.
9. Öğrencilerle etkileşim sürecinde birbirlerinin paylaşımlarına ilişkin yorumlarının yapıcı olmasına dikkat edilmelidir. Etkinlikler sırasında uyulacak kurallar ve dikkat edilecek noktalar sürecin başında detaylı bir şekilde örnekler vererek ve öğrencileri de sürece katarak belirtilmelidir. Sınıfta öğrencilere bu konuda sorumluluk verilip aşağıdakilere benzer kurallar birlikte oluşturulabilir. Böylece daha sonraki günlerde sadece küçük hatırlatmalarla çalışmalara devam edilebilir ve sınıf kendi otokontrolünü oluşturabilir.
 - Etkinlikle ilgili yönergeleri iyi dinlemeliyiz,
 - Anlamadığımız konularda soru sormaktan çekinmemeliyiz,
 - Söz almadan konuşmamalıyız,
 - Konuşan kişiyi can kulağıyla dinlemeliyiz,
 - Kimsenin sözünü kesmemeliyiz,
 - Kimse için aşağılayıcı, küçük düşürücü, yargılayıcı ifadeler kullanmamalıyız,
 - Kimseyle alay etmemeli ve ad takmamalıyız,
 - Her birimiz etkinliklerde aktif olmaya çalışmalıyız,
 - Konu ile ilgili söyleyeceklerimizi söylemekten çekinmemeliyiz,
 - Konuşmalarımızın konu ile ilgili olmasına özen göstermeliyiz,
 - Etkinlikler sırasında sınıftaki paylaşımlarda gizlilik ilkesine uymalıyız,
 - Etkinliklerle ilgili önceden yapmamız gereken araştırmaları yapmaya özen göstermeliyiz,
 - Kimse ile kişisel çatışmalara girmemeliyiz, vb.

10. Gruplara ayrılarak işlenecek olan etkinliklerde grupların her seferinde aynı olmamasına ve farklı kişilerden oluşmasına dikkat edilmelidir (Erkan, 2006). Farklı yöntemlerle gruplar oluşturulabilir. Sayma yöntemi, sınıf listesinden rastlantısal olarak ya da alfabetik sıraya göre seçme, ortak bazı özellikleri dikkate alma, ayakkabı kardeşliği ya da gözler kapalı dolaşırken gözleri aç, ilk gördüğün iki kişi ile eş ol vb. oyunlarla da gruplar oluşturulabilir. Her seferinde başka bir yöntem kullanılması aynı zamanda eğlenceli olabilir.

11. Eğer sınıf uygunsa çember şeklinde ya da U düzeninde oturmak grup çalışmaları için daha yararlı olacaktır. Böylece tüm grup hem birbirini hem de öğretmeni daha iyi görebilir ve yapılan çalışmalar daha etkili olabilir.

12. Etkinlikler sırasında öğrenciler sunum yaparken, bir konuda sorulan soruyu cevaplarken ya da bir konuda düşüncesini belirtirken kendisini rahat ifade edebilmelidir. Bu da sınıfta bir güven ortamı oluşması ile ilgilidir. Öğrencilere bu güveni vermek için şu açıklamayı yapmak yararlı olabilir.” Burada önemli olan düşüncelerin ifade edilmesidir. Paylaşımlar doğru, yanlış hatalı eksik olabilir. Herkes bazı konularda yanlış ya da eksik bilgilere sahip olabilir.”

13. Paylaşımların fikir tartışması haline gelmesine asla izin verilmemeli, bu konuda öğrenciler en baştan uyarılmalıdır. Ama etkinlik özellikle bunu gerektiriyorsa kuralları baştan belirlenerek tartışma oturumu düzenlenir ve bu kurallara uygun olarak tartışmaları istenir.

14. Ergenlerin çevrelerine zaman zaman çok acımasız davranabileceklerini, çok alaycı olabileceklerini, sabit fikirli ve dik başlı tavırlar sergileyebileceklerini, ergenliğin egosantrik bir dönem olması nedeniyle kendileri dışındaki kişilerin fikirlerini beğenmeyeceklerini, çok fazla eleştirel olabileceklerini hiçbir zaman göz ardı etmemeli ve buna göre önlemler alınmalıdır.

15. Etkinliklere ve doğaçlamalara katılmayan, hiç söz almayan öğrenciler olabilir. Bu öğrencileri rehberliğin gönüllülük ilkesi göz önünde bulundurularak zorlamadan, uygun bir biçimde katılması için yüreklendirmeli ve desteklemeliyiz. Ya da bunun tersi her etkinlikte, her çalışmada sürekli öne çıkan ve kimseye fırsat vermeyen öğrenciler de olabilir. Bu öğrenciler de incitilmeden, hevesleri kırılmadan diğer arkadaşlarına da fırsat vermesi için özel olarak uyarılabilir.

16. Etkinlikler sırasında öğrencilerin özel bir durum yaşadığı fark edildiğinde bu soruna sınıfta çözüm aramak yerine, öğrenciyle daha sonra özel olarak görüşmeli ve gerekirse öğrencinin de onayı ile rehber öğretmen ve aile konu ile ilgili bilgilendirilmelidir.

17. Öğrencilerin, ailelerinin ya da arkadaşlarının özel hayatlarına ilişkin sınıf ortamında konuşulması uygun olmayan bilgileri açıklamalarını önlemek amacıyla “annem, babam, Ahmet, Ayşe v.b.” ifadeler yerine “tanıdığım birisi” biçiminde ifadeler kullanmaları sağlanmalıdır (Erkan, 2006).

18. Etkinliklerde verilen formlar tıpkı diğer dersler için çoğaltıldığı gibi her öğrenci için bir adet çoğaltılıp verilebilir. Eğer bu tür bir olanak yoksa öğrencilere bir adet verilir ve kendi aralarında organize olarak çoğaltmaları istenir ya da öğrencilerin defterlerine yazdırılabilir. Bazı formların büyütülüp asılması gerekebilir eğer okulun bu tür olanakları yoksa büyük bir kartona ya da tahtaya yazılabilir.

19. Öğrencilere etkinliklerde kullandıkları bilgi formlarını ve doldurdıkları formları bir dosyada toplamaları ve zaman zaman tekrar incelemeleri önerilir.

20. Etkinlikler farklı şekillerde ve farklı ortamlarda da işlenebilir. Bazı etkinlikler sınıf yerine; bahçede, okulun konferans salonunda, spor salonunda vb. yerlerde gerçekleştirilebilir. Bazı etkinlikler de konu ile ilgili yerlere geziler düzenlenerek ya da sınıfa konu ile ilgili kişiler davet edilerek işlenebilir.

21. Etkinliklerde, verilen öykü, şiir, yazı vb. materyaller yerine etkinliğin amacını ve akışını bozmayacağını düşünülen farklı materyaller kullanılabilir.

22. Bazı etkinliklerde ortaya çıkan ürünler (Yazı, broşür vb.) sınıf panosunda ya da diğer sınıflarla işbirliği yapılarak okul panosunda sergilenerek belli konularda okul çapına duyarlılık sağlanabilir.

23. Etkinlikler sırasında hafif, rahatlatıcı bir müzik kullanılabilir.

24. Programda hazırlık sınıfları için ayrıca kazanımlara yer verilmediğinden hazırlık sınıfları için etkinlik hazırlanmamıştır. Bu nedenle hazırlık sınıflarında İlköğretim 8. sınıf ve ortaöğretim 9. sınıf kazanımlarından öğrencilerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kazanımlar seçilerek yeni bir liste yapılacaktır. Yapılacak olan değişiklikler sınıf öğretmenleri tarafından değil, sınıf öğretmenlerinin önerileriyle rehber öğretmen, rehber öğretmen yoksa RAM ile işbirliği içerisinde Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonu tarafından okulun ve öğrencilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.

ETKİNLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Etkinliklerin değerlendirmesi için programda örnek olarak verilen “Etkinlik Değerlendirme Formları” her etkinlik sonunda uygulanacak diye bir sonuç çıkarılmamalıdır. Kazanımların değerlendirilmesinin süreç ağırlıklı olması öngörülmektedir. Bilindiği üzere rehberlikle ilgili kazanımların birçoğu 40 dakika gibi kısa sürede kazandırılıp ölçülebilecek nitelikte değildir. Bazı kazanımlar bir olgunlaşma süreci istemektedir. Bazıları gözlem yoluyla değerlendirilebilirken, bazıları için ölçek kullanmak gerekebilir. Değerlendirmede hangi kazanımların hangi yöntemle değerlendirileceği konusunda da karar yine tek tek sınıf öğretmenleri tarafından değil okul rehber öğretmeni tarafından, yoksa Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonu tarafından alınmalıdır. Böylece okulda da bir bütünlük olacaktır. Burada asıl amaç; sınıf rehber öğretmenlerinin bu kazanımın öğrenciler tarafından ne ölçüde kazanıldığını, etkinliğin ne ölçüde uygulanabildiğini ve karşılaşılan güçlüklerle ilgili geri bildirim vermesidir. Bu geri bildirimler her etkinliğin altında yer alan değerlendirme bölümüne de yazılabilir. Böylece sene sonu raporlarının altyapısı da hazırlanmış olur. Ayrıca bu geri bildirimler okul rehber öğretmeni ile paylaşılarak etkinliklerle ilgili ortaklaşa kararlar verilebilir.

10. SINIF KAZANIMLARININ İŞLENİŞ SIRASI

Hafta	No	Kazanımlar
1	9	Geleceğe ilişkin amaçlarını açıklar.
2	37	Yaşıtlarının ya da kendinin karşılaşılabileceği kişisel-sosyal ve eğitsel sorunların farkında olur.
3	38	Eğitsel ve kişisel-sosyal sorunlarla karşılaştığında yardım alabileceği birimlere başvurur.
4	65	Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt eder.
5	64	Acil durumlarda nasıl davranacağını açıklar.
6	39	*Fiziksel, sözel ve duygusal şiddetle karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir.
7	40	*Fiziksel, sözel ve duygusal tacizle karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir.
8	41	Kişisel değerlerine, inançlarına ve tutumlarına uygun olmayan isteklere iletişim becerilerini kullanarak karşı koyar.
9	10	Grup çalışmalarında iş birliğinin önemini ve gerekliliğini açıklar.
10	11	Grup çalışmalarına etkili biçimde katılır.
11	23	Başkalarının kendisi ile ilgili görüşlerinin bireyin kendini algılama biçimini nasıl etkilediğini fark eder.
12	24	Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder.
13	42	Başkalarının başarılarını ve olumlu davranışlarını takdir eder.
14	43	Karşı cins ile sağlıklı arkadaşlık ilişkileri geliştirmenin önemini kavrar.
15	63	Kendini zararlı alışkanlıklardan korur.
16	51	Kitle iletişim araçlarının kişisel ve toplumsal değerler üzerindeki etkisini fark eder.
17	12	Verdiği kararları etkili karar verme basamakları açısından değerlendirir.
18	13	Etkili karar verme unsurlarını kararlarında kullanır.
19	44	*Etkili çatışma çözme basamaklarını kullanır.
20	45	Kişiler arası ilişkilerde esnek ve hoşgörülü olur.
21	81	İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özellikleri ile ilgili bilgi edinir.
22	82	İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında bilgi edinir.
23	25	Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar.
24	83	Mesleki değerlerin meslek seçimindeki rolünü açıklar.
25	84	Meslekleri tanıtan kaynaklar hakkında bilgi edinir.
26	85	Ön yargıların meslek seçimine etkilerini değerlendirir.
27	86	Mesleki doyum ile mesleki değer, ilgi, yetenek ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi fark eder.
28	87	Seçtiği derslerin dışında kalan diğer derslerle ilgili yükseköğretim programları hakkında bilgi edinir.
29	88	Meslekleri tanıtan kaynaklardan yararlanarak geleceğe yönelik hedeflerini değerlendirir.
30	89	Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarısını göz önünde bulundurarak seçtiği/seçeceği derslerin uygunluğunu değerlendirir.

***Koyu renkle belirtilen kazanımlar okul rehber öğretmenin gerçekleştireceği kazanımlardır.**

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel Başarı		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 9
Etkinliğin Adı: GELECEĞİM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Amaç Belirlemede Ölçütler) Kâğıt, kalem			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Geleceğe ilişkin amaçlarını açıklar.			
<p>1. Öğrencilere aşağıdaki durum okunur. Durum: “Ahmet Bey 55 yaşında, evli ve 2 çocuk babasıdır. Ailesi ile birlikte İstanbul’da yaşamaktadır. İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun olduktan sonra yurtdışında yüksek lisans yapmıştır. Uzun süre yurt içinde ve yurt dışında özel şirketlerde yüksek makine mühendisi olarak çalıştıktan sonra 10 yıl önce kendi şirketini kurmuştur. İş dışında fotoğrafçılıkla uğraşmakta ve ailesi ile birlikte sürekli seyahat ederek doğa fotoğrafları çekmektedir. Fotoğrafları yerli ve yabancı dergilerde yer almaktadır. Hatta geçen yıl uluslararası bir yarışmada ödül almıştır.”</p> <p>2. Öğrencilerden Ahmet Bey’in 15 yaşındaki durumu ile ilgili aşağıdakine benzer sorular sorulur ve cevaplamalarını sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>☐ Nerede, kimlerle nasıl bir ortamda yaşamaktadır?</p> <p>☐ Hangi okula gitmektedir?</p> <p>☐ Hangi alanı seçmek istemektedir?</p> <p>☐ Okuldaki başarı durumu nedir?</p> <p>☐ Ders dışında nelerle ilgilenmektedir?</p> <p>☐ Okulu bitirdikten sonra neler yapmayı planlamaktadır?</p> <p>☐ Gelecekteki amaçları nelerdir?</p> <p>3. Öğrencilere Ahmet Bey’in 30 yaşındaki durumu ile ilgili aşağıdakine benzer sorular sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>☐ Nerede, kimlerle nasıl bir ortamda yaşamaktadır?</p> <p>☐ Nasıl bir işte çalışmaktadır?</p> <p>☐ İşinde başarılı ve mutlu mudur?</p> <p>☐ İş dışında nelerle ilgilenmektedir?</p> <p>☐ Gelecekteki amaçları nelerdir?</p> <p>4. Öğrencilere Ahmet Bey’in 45 yaşındaki durumu ile ilgili aşağıdaki sorular sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>Nerede, kimlerle nasıl bir ortamda yaşamaktadır?</p> <p>☐ Nasıl bir işte çalışmaktadır?</p> <p>☐ İşinde başarılı ve mutlu mudur?</p> <p>☐ İş dışında nelerle ilgilenmektedir?</p> <p>☐ Bu güne kadarki yaşamında amaçlarına ulaşabilmiş midir?</p> <p>☐ Gelecekteki amaçları nelerdir?</p> <p>2. Öğrencilerden Ahmet Bey’in yaşamını, geçirdiği aşamaları düşünerek, (yukarıdaki soruları da dikkate alarak) kendi amaçlarını belirlemeleri ve kendilerinin 15, 30 ve 45 yaşlarındaki durumlarını da yazmaları istenir.</p> <p>3. Öğrencilere Form-1 (Amaç Belirlemede Ölçütler) verilir ve birlikte okunur.</p> <p>4. Kendileri ile ilgili yazdıkları amaçları bir de bu ölçütlere göre değerlendirmeleri ve Bireysel Planlama Dosyalarına koymaları, zaman zaman okumaları ve yeni eklemeler yapmaları istenir.</p> <p>5. Geleceğe ilişkin amaçlarını oluştururken kendilerine güvenmeleri, kendilerini kısıtlamamaları ve ufuklarını geliştirmek için devamlı çaba harcamalarının gereği ve önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			

Öğrenci Tepkileri:**Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:****FORM-1 AMAÇ BELİRLEMEDE ÖLÇÜTLER**

1. Amaç anlaşılır olmalıdır. Kişi amacın ne olduğunu anlayabilmeli ve bu amaca ulaşabilmek için atılacak ilk adımları belirleyebilmelidir.
2. Amaç inandırıcı olmalıdır. Kişi bu amaca ulaşabileceğine inanabilmelidir.
3. Amaç ulaşılabilir olmalıdır. Kişi sahip olduğu yetenek ve güçlerle amaca ulaşabilmelidir. Örneğin 10 yaşında bir çocuğun gelecek yıl 100 kg.lık bir ağırlığı kaldırmayı amaçlaması ulaşılacak bir amaç değildir.
4. Amaç kontrol edilebilir olmalıdır. Amaç kişinin kendi çabasıyla kontrol edebileceği biçimde ifade edilmelidir. Örneğin ünlü bir film yıldızıyla mutlu bir evlilik yapmak, kontrol edilebilir bir amaç değildir. Çünkü evlilik sadece bir kişinin davranışlarına bağlı değil, iki kişinin anlaşması ile gerçekleşebilecektir.
5. Amaç zaman ve nicelik açısından ölçülebilir olmalıdır. Genel ifadeler amaca ulaşip ulaşamadığını değerlendirmede güçlük yaratacaktır. Örneğin temiz bir evim olsun istiyorum yerine Pazar gününe kadar çalışma masasını temizlemek istiyorum demek daha uygun olacaktır.
6. Amaç arzu edilir olmalıdır. Amaç kişinin ne yapması gerektiğini değil, gerçekten ne istediğini yansıtmalı.
7. Amaç alternatifsiz olarak ifade edilmelidir. Araştırmalar amacın şunu ya da bunu yapabilirim, biçiminde ifade edildiğinde her ikisine de ulaşamadığını göstermektedir. Bu, amaçlar oluşturmada esnekliğin olmaması anlamına gelmez. Eğer kişi amacını değiştirmek isterse yeni bir amaç oluşturulabilir, ancak bunu yine alternatifsiz olarak yapmalı ve tek bir amaç belirlemelidir.
8. Amaç yapıcı ve geliştirici olmalıdır, amaç kişiye çevresine ve topluma zarar verici nitelikte olmamalıdır. Örneğin; cumartesi günü 10 tane arabanın lastiklerini patlatmak yukarıdaki ölçütlerin birçoğunu karşılar, ancak yapıcı değil yıkıcı olduğundan uygun bir amaç olmayacaktır.

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 37
Etkinliğin Adı: GENÇLERİN SORUNLARI		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Kişisel-Sosyal ve Eğitsel Sorunlar)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Yaşlılarının ya da kendinin karşılaşılabileceği kişisel-sosyal ve eğitsel sorunların farkında olur.			
<p>1. Öğrencilere yaşlılarının ya da kendinin karşılaşılabileceği kişisel-sosyal ve eğitsel sorunların neler olabileceği sorulur ve bir kâğıda yazmaları istenir.</p> <p>2. Gönüllü öğrencilerden yazdıklarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>3. Form-1 tahtaya yazılır veya A-3 boyutunda çıktı alınarak tahtaya asılır.</p> <p>4. Form-1 öğrencilerle beraber incelenir ve Form-1 de olmayan kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlar eklenir.</p> <p>5. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Bu sorunlardan en çok hangilerini yaşıyorsunuz?</p> <p>☐ Sizce yaşlılarınız bu sorunlardan en çok hangisini yaşıyor?</p> <p>6. Öğrencilerden kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlarla ilgili bir örnek olayı sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>Form-1 deki kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlarla, öğrencilerin ekledikleri kişisel-sosyal ve eğitsel sorunların birleştirilmesi için bir öğrenci görevlendirilir. Hazırlanan yeni listenin bir sonraki etkinlikte kullanılmak üzere getirilmesi istenir.</p> <p>7. Yaşlılarının ya da kendinin karşılaşılabileceği kişisel-sosyal ve eğitsel sorunların farkında olmasının önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1
KİŞİSEL-SOSYAL VE EĞİTSEL SORUNLAR

<u>Bedenle İlgili Sorunlar</u>	<u>Sağlık Sorunları(Fiziksel ve Psikolojik)</u>
Kısa - uzun Zayıf - şişman, Çirkin, Bedensel özürler Sivilce vb.	Hastalık Görme işitme vb. sorunlar, İçe kapanıklık Uyumsuzluk Güvensizlik Öfke yönetiminde eksiklik İletişim sorunları Bağımlılık
<u>Aile Sorunları</u>	<u>Arkadaş Sorunları</u>
İletişim sorunları Baskıcı aile Parçalanmış aile Anne baba ile çatışma Kardeşlerle çatışma Kayıplar Yoksulluk	İletişim sorunları Arkadaşlarla çatışma Yalnızlık Dışlanma Karşı cins ile ilgili sorunlar Akran baskısı
<u>Eğitsel Sorunlar</u>	<u>Gelecek Kaygısı</u>
İletişim sorunları Akademik başarısızlık Altyapı eksikliği Çaba eksikliği Güdülenememe Etkin çalışmayı bilmeme Az okuma, Az çalışma Devamsızlık Öğretmenlerle çatışma Sınav kaygısı Hedefsizlik	ÖSS İşsizlik

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 38
Etkinliğin Adı: YARDIM, AMA KİMDEN?		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Eğitsel ve Kişisel-Sosyal Sorunlarla Karşılaştığında Yardım Alabileceği Birimler)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Eğitsel ve kişisel-sosyal sorunlarla karşılaştığında yardım alabileceği birimlere başvurur.			
<p>Öğrencilere bir hafta önceden yapılacak etkinlik için kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlarla karşılaştığında nereden ve nasıl yardım alınabileceğiyle ilgili bir araştırma yapmaları istenir. Öğrencilerden araştırma sonuçları ile birlikte bir önceki etkinlikte hazırlanan kişisel-sosyal ve eğitsel sorun listesini sınıfa getirmeleri istenir.</p> <p>1. Öğrencilere bir önceki etkinliğin sonunda söylenen kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlarla karşılaştıklarında nereden ve nasıl yardım alacakları konusundaki araştırmalarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>2. Bir önceki etkinlikte hazırlanan ve gönüllü bir öğrencinin yazıp A3 boyutunda büyütterek getirdiği “Sorun Listesi” tahtaya asılır.</p> <p>3. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Kişisel–sosyal sorunlarla karşılaştığınızda nereden ve nasıl yardım alabilirsiniz?</p> <p>☐ Eğitsel sorunlarla karşılaştığınızda nereden ve nasıl yardım alabilirsiniz?</p> <p>4. Verdikleri cevaplar tahtaya yazılır.</p> <p>5. Form-1 (Öğrencilerin eğitsel ve kişisel-sosyal sorunlarla karşılaştığında yardım alabileceği birimler) tahtaya yazılır/asılır.</p> <p>6. Öğrencilerden kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlar yaşayıp, yardım alan öğrenciler varsa sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>Hangi kurum ya da kişiden yardım alacakları konusunda çok dikkatli ve titiz davranmaları gerektiği vurgulanır.</p> <p>7. Kişisel-sosyal ve eğitsel sorunlarla karşılaştığında nereden ve nasıl yardım alacağını bilmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1

ÖĞRENCİLERİN EĞİTSEL VE KİŞİSEL-SOSYAL SORUNLARLA KARŞILAŞTIĞINDA YARDIM ALABİLECEĞİ BİRİMLER
Okul Rehberlik Servisi
Rehberlik Araştırma Merkezleri
Okul Öğretmenleri
Okul Yöneticileri
Hastanelerinin Ergen Danışma Merkezleri
Sağlık Ocakları Bünyesindeki Kurulan Adolesan Merkezleri
Kriz Merkezleri
Sosyal Hizmet Kurumları
Meslek Odaları
Üniversiteler
Gönüllü Kuruluşlar
Sivil Toplum Örgütleri
Medya
Sanayi Ve Ticaret Odaları

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Güvenli ve Sağlıklı Hayat		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 65
Etkinliğin Adı: AKRAN DESTEĞİ Mİ YETİŞKİN YARDIMI MI?		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Yalnız Değilim)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt eder.			
<p>1. Öğrencilere yaşlılarından/akranlarından hangi konularda yardım alabilecekleri sorulur ve gelen cevaplar tahtaya yazılır.</p> <p>2. Öğrencilere yetişkinlerden hangi konularda yardım alabilecekleri sorulur ve gelen cevaplar tahtaya yazılır. Örneğin; eğitsel konular (ders çalışma, plan yapma),okula uyum, çatışma çözme, ekonomik sorun, sağlık sorunu, yalnızlık ve sorun yaşanan diğer konular.</p> <p>3. Öğrencilere aşağıdaki durum okunur ve hikâye de adı geçen Sıla'nın akran ya da yetişkin yardımlarını nasıl aldığı anlatılarak öğrencilerin öyküyü tamamlamaları istenir. Sıla, matematik dersinde çok başarılı olmayan bir öğrencidir. Derslerini takip etmeye çalışmakta, dersi dinlemekte ve eksik konuları gidermek için çaba göstermektedir. Sağlık sorunları nedeniyle, iki hafta üst üste matematik dersine katılamamıştır. Bu nedenle o derslerde anlatılan konuları kaçırmıştır. Sıla, eksikliğini kapatmak için kimden/kimlerden yardım alabileceğini düşünür. Eda o sırada yanına gelir...</p> <p>4. Gönüllü öğrencilerden tamamladıkları öyküyü sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>5. Paylaşımlar alındıktan sonra Form-1 okunur.</p> <p>6. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Sıla kimden/kimlerden yardım aldı?</p> <p>☐ Sıla sorunun hangi aşamasında arkadaş/akran yardımı aldı?</p> <p>☐ Arkadaşının yardımı yeterli oldu mu? Neden?</p> <p>☐ Sıla sorunun hangi aşamasında yetişkin (aile, öğretmen vb.) yardımı aldı?</p> <p>☐ Ailesinden ve öğretmeninden aldığı yardım yeterli oldu mu? Neden?</p> <p>☐ Yardım alınacak kişileri seçerken nelere dikkat etmek gerekir?</p> <p>☐ Yardım almak neden önemlidir?</p> <p>7. Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt etmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1 YALNIZ DEĞİLİM

Sıla, matematik dersinde başarısız bir öğrencidir. Derslerini takip etmeye çalışmakta, dersi dinlemekte ve eksik konuları gidermek için çaba göstermektedir. Sağlık sorunları nedeniyle, 2 hafta üst üste Matematik dersine katılamamıştır. Bu nedenle o derslerde anlatılan konuları kaçırmıştır.

Sıla, eksikliğini kapatmak için kimden/kimlerden yardım alabileceğini düşünür. Eda o sırada yanına gelir.

Matematik dersinde başarılı olan, insancıl, yardımsever ve güvenilir olduğunu düşündüğü Eda'dan yardım istemenin doğru olacağına karar verir.

Eda'dan matematik dersinde anlatılan konuları kendisine anlatmasını ister. Eda, Sıla'ya bu konuda yardımcı olmaya çalışır. Eda, Sıla'ya konuyu anlatırken aslında Sıla'nın sadece gelmediği derslerdeki konularla ilgili değil geriye dönük konularda da eksiklerinin olduğunu fark eder. Eda Sıla'ya bazı konularda eksiklerinin olduğunu söyler ancak yine de matematik dersindeki konuları anlatmaya çalışır. Sıla çok dikkatli dinlemesine rağmen tam olarak anlayamaz.

Aradan birkaç gün geçer ve Eda Sıla'nın okul bahçesinde bankta üzgün bir şekilde oturduğunu görür. Yanına gidip hatırlarını sorduğunda Sıla, "iyiyim" der ve geçiştirir. Fakat yüzünden üzgün, olduğu anlaşılmaktadır. Eda tekrar Sıla'ya döner ve "Sıla'cığım eğer bir sorun varsa anlatabilirsin. Senin için yapabileceğim bir şey varsa yardımcı olmak isterim" der. Sıla, Eda'ya "Aslında canım çok sıkkın. Matematik dersim karneme zayıf gelecek. Aileme ne diyeceğim, ileride tıp okumak istiyorum ama matematik dersinde başarılı değilim. Matematik dersinde ki bu başarımla tıp fakültesini de kazanamam. Matematik dersinde başarılı olmamla ilgili de umudum kalmadı, bu sorunumu nasıl çözeceğimi bilemiyorum." der.

Eda arkadaşının bu durumuna üzülmüştür. Sıla'cığım bence ailen sana destek olacaktır. Ayrıca okuldan Ahmet Öğretmeninden de yardım istersin. Sen matematik dersindeki başarını arttırmak için isteklisin ve çaba gösteriyorsun. Bence hem ailen hem de Ahmet Öğretmeni senin bu isteğini ve çabanı karşılıksız bırakmayacaktır. O yüzden ailenle konuş sonra da Ahmet Öğretmenle konuş yardım iste bende sana gerektiğinde yardım ederim" der.

Bu fikir Sıla'nın hoşuna gider ve ailesiyle konuşmaya karar verir. Anne ve babası matematik dersindeki eksikliklerini gidermesi konusunda ona destek olacaklarını söylerler. Sıla da ailesinin verdiği bu desteği boşa çıkarmayacağına söz verir. Okuldaki Ahmet öğretmeninden de çözemediği soruları ve anlamadığı konuları sorarak destek alır.

Aradan birkaç ay geçer, Sıla'nın matematik dersindeki başarısı giderek artar. Umutları yeniden filizlenir ve ideallerine kavuşmak için arkadaşından, ailesinden, öğretmeninden aldığı bu destekle geleceğe güvenle bakar.

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU		
Yeterlilik Alanı: Güvenli ve Sağlıklı Hayat	Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf
Etkinliğin Adı: ACİL DURUMLAR		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni
Araç-gereç:		
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Acil durumlarda nasıl davranacağını açıklar.		
<p>*Öğrencilere bir hafta önceden küçük kâğıtlara yazılmış olan acil durumlardan birer adet çekmeleri istenir. Sınıf kalabalık ise bazı acil durumlar birden çok yazılır. Öğrencilerden çektikleri bu acil durumla karşılaştığında neler yapılması gerektiğini araştırmaları ve yazılı sunu, görsel materyal, broşür hazırlayarak getirmeleri istenir. Bunlar dışında da acil durum olarak gördükleri başka durumlar varsa bununla ilgili de araştırma yapmaları istenir.</p> <p>*Etkinlik öğrencilere dağıtılırken ve işlenirken, acil bir durum yaşamış, etkileri hala devam eden ve sorun yaşayan öğrencileriniz için okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmeti sağlanmalıdır.</p>		
ACİL DURUMLAR		
Göz, kulak ve buruna yabancı cisim kaçması	Sıcak çarpması	
Hayvan ısırma ve sokmaları	Trafik kazası	
Kimyasal maddelerle temas	Zehirlenme	
Kırık-çıkık ve burkulma	Boğulma	
Solunum yolu tıkanması	Deprem	
Yaralanma ve kanama	Yangın	
Kan şekeri düşmesi	Yanık	
Elektrik çarpması	Sel	
Nöbet ve havale	Çığ vb.	
<p>1. Bir önceki hafta aşağıdaki acil durumlar küçük kâğıtlara yazılarak her öğrenciden birer adet çekmeleri, Öğrencilerden acil durumla karşılaştığında neler yapılması gerektiğine ilişkin yaptıkları araştırmayı sınıfa sunmaları istenir.</p> <p>3. Öğrencilere acil durumlarda yapılması gerekenlerle ilgili araştırma yaptıkları kaynaklar hakkında bilgi vermeleri istenir. Kaynakların güvenilir temele dayanması gerektiği hatırlatılır. Acil durumlarda yapılması gerekenlerle ilgili, halk arasında bilinçsizce yapılan, doğru kabul edilen ve yaygın olarak yapılan yanlışlar üzerinde durulur.</p> <p>4. Sunumların ardından gönüllü öğrencilerden acil durumlarda nasıl yardım aldıklarıyla ilgili yaşantılarını paylaşmaları istenir.</p> <p>5. Öğrencilerden bir acil durum panosu oluşturmaları ve hazırladıkları bilgileri bu panoya yerleştirmeleri istenir.</p> <p>6. Acil durumlarda nasıl davranılacağını bilmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır. Bu durumda neler yapılacağını araştırmaları ve yazılı olarak getirmeleri istenmişti.</p>		
Öğrenci Tepkileri:		
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:		

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 39
Etkinliğin Adı: ŞİDDET VE YARDIM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: *Fiziksel, sözel ve duygusal şiddetle karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir.			
*Bu etkinlik özel bilgi ve deneyim gerektirdiği için okul rehber öğretmeni tarafından uygulanacaktır. Okul rehber öğretmenin etkinliği gerçekleştiremediği durumlarda, öğrencilerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları, okulun özellikleri göz önünde bulundurularak okul rehber öğretmeniyle iş birliğinde sınıf rehber öğretmeni tarafından farklı etkinlikler uygulanabilir ya da diğer etkinliklere daha geniş yer verilebilir.			
*Okul rehber öğretmenin olmadığı durumlarda Sınıf Rehberlik Programı rehberlik ve araştırma merkezi tarafından hazırlanan yıllık çerçeve program doğrultusunda yürütülür.			
SÜREÇ			
1. Öğrencilere şiddetin ve şiddetin türlerinin ne olabileceği sorularak etkinlik başlatılır.			
2. Öğrencilerden alınan cevaplar tahtaya yazılır ve öğrencilerle şiddetin tanımı, türleri paylaşılır.			
Şiddet: Başka bir kişiyi ya da grubu kasıtlı olarak tehdit etme, fiziksel güç kullanmadır. Şiddet, yaralama, fiziksel zarar, kötü muamele, ölüm ile sonuçlanabilir. Şiddetin boyutları fiziksel, sözel ve duygusal olarak ortaya çıkmaktadır.			
Fiziksel şiddet: Birine ya da bir gruba yumruk atma, itme, tokat, delici ve kesici aletle korkutma, silahla yaralama gibi fiziksel güç kullanmadır.			
Sözel şiddet: Argo ve küfürlü konuşma, lakap takma, tehdit, gözdağı vermeyi içerir.			
Duygusal şiddet: Pek çok farklı şekilde ifade edilebilir, fakat özellikle duygusal şiddet sistematik olarak başka birinin düşüncelerini ve davranışlarını kontrol etmektir. Aynı zamanda aşağıda belirtilen davranış kategorilerine zorlamaktır:			
☐ Psikolojik olarak moral bozma, ☐ Psikolojik yıkım, ☐ Alkol ve madde kullanımı.			
3. Öğrencilere çevrelerinde fiziksel, sözel ve duygusal şiddet ile karşılaşan olup olmadığı sorulur ve verilen örnekler sınıfta paylaşılır.			
4. Öğrencilere şiddetle karşılaştıklarında nerelerden ve kimlerden yardım alabilecekleri sorulur ve tartışılır. Öğrenciler çevrelerinde şiddetle karşılaşanların nerelerden yardım aldıklarını da örnek olarak verilebilir.			
5. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ek olarak şiddetle karşılaştıklarında;			
☐ Ailelerinden, ☐ Öğretmenlerinden, ☐ Gençlik ve Toplum Merkezlerinden, ☐ Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden ☐ Emniyet Müdürlüklerinin Çocuk Bürolarından yardım alabilecekleri söylenir.			
6. Öğrencilerle, şiddetle karşılaştıklarında yardım alabilecekleri yerlere başvurmanın ya da gizlemenin avantaj ve dezavantajları tartışılır.			
7. Öğrencilere, şiddet denilince akla sadece fiziksel şiddetin gelmeyeceği, şiddetin sözel ve duygusal türlerinin de olabileceği ve tüm bunların bireyin hayatının her alanını olumsuz olarak etkileyebileceği belirtilerek etkinlik sonlandırılır.			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 40
Etkinliğin Adı: SINIRLARIMIZ		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: *Fiziksel, sözel ve duygusal tacizle karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir.			
<p>*Bu etkinlik özel bilgi ve deneyim gerektirdiği için okul rehber öğretmeni tarafından uygulanacaktır. Okul rehber öğretmenin etkinliği gerçekleştiremediği durumlarda, öğrencilerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları, okulun özellikleri göz önünde bulundurularak okul rehber öğretmeniyle iş birliğinde sınıf rehber öğretmeni tarafından farklı etkinlikler uygulanabilir ya da diğer etkinliklere daha geniş yer verilebilir. Okul rehber öğretmenin olmadığı durumlarda Sınıf Rehberlik Programı rehberlik ve araştırma merkezi tarafından hazırlanan yıllık çerçeve program doğrultusunda yürütülür.</p> <p>1. Öğrencilere “Sınır nedir?” sorusu sorularak etkinliğe başlanır.</p> <p>2. Cevaplar alındıktan sonra öğrencilere “Sınırlar başkalarıyla iletişimimizde koyduğumuz özel çerçevelerimiz, çizgilerimizdir. Bazen bu çerçeve ve çizgilerimiz istemediğimiz halde başkaları tarafından ihlal edilebilir. ” şeklinde bir açıklama yapılır.</p> <p>3. Öğrencilere “Tacizin kişisel çizgimizin ihlali olup olmadığı” sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>4. Öğrencilere, fiziksel, sözel ve duygusal tacize maruz kalılabileceği söylenir ve bunlarla ilgili aşağıdaki açıklama yapılır:</p> <p>“Fiziksel taciz: Tokat atmak, vurmak, tekmelemek, çimdiklemek, ısırarak, saç çekmek, itip kakmak, kesici ya da delici bir aletle yaralamak ya da tehdit etmek, kişisel eşyalara zarar vermek, duvarları yumruklamak, eşya fırlatmak, kişinin giysilerini parçalamak, yırtmak sayılabilir. Eşyaya ya da evcil hayvanlara uygulanan şiddet de ciddiye alınmalıdır çünkü bunlar da sembolik işaretlerdir. Bağımlı, yeterince gelişmemiş çocuklarla, ergenlik çağındakilerin tam olarak kavrayamadıkları, rıza göstermedikleri veya rıza gösterip davranışın sonucunu tahmin edemediği cinsel içerikli aktivitelere katılmaya zorlanmaları tacizdir.</p> <p>Sözel taciz: İstenmeyen aşırı ilgi, cinsel içerikli sözler, fıkralar ve şakalar, tekrarlanan buluşma ve yemek talepleri sözel taciz olarak görülebilir.</p> <p>Duygusal taciz: İlk iki kategori kadar belirgin olmamasına karşın çok travmatiktir ve olumsuz etkileri uzun süre devam edebilir. Kişinin duygusal şiddete maruz kaldığını inkâr etmek kolaydır ancak bunun etkilerinden kurtulması uzun sürer. Görmezden gelme, reddetme gibi duygusal taciz kişinin güvenini sistematik olarak yıkar.”</p> <p>5. Öğrencilere tacizle karşılaşınca nerelerden yardım alınabileceği sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>6. Öğrencilerden alınan cevaplara ek olarak aşağıda belirtilen yardım kaynakları öğrencilerle paylaşılır: Öğretmenler, Aile, Rehberlik Araştırma Merkezleri, Toplum Araştırma Merkezleri, Emniyet Müdürlüklerinin Çocuk Büroları, Hastanelerin Kriz merkezleri, Sağlık bakanlığı bünyesindeki Çocuk İzlem Merkezi, Üniversite hastanelerinde bulunan Çocuk Koruma Merkezleri, Alo 183 aile, kadın, çocuk, özür, sosyal hizmet danışma hattı, Barolar, Çocuk Hakları Merkezi</p> <p>7. Öğrencilerle tacizle karşılaştıklarında yardım alabilecekleri yerlere başvurmanın ya da gizlemenin avantaj ve dezavantajları tartışılır.</p> <p>8. Öğrencilere tacizin her türlü bireyin kişisel sınırlarını zorlayan ve kişiyi yaralayan bir süreç olduğu, böyle bir durumla karşılaştığında yardım alınabilecek yerlere başvurulmasının gerekliliği vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 41
Etkinliğin Adı: KARŞIYIM AMA NEYE?		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Hayır Diyebilme Becerileri)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Kişisel değerlerine, inançlarına ve tutumlarına uygun olmayan isteklere iletişim becerilerini kullanarak karşı koyar.			
<p>Öğrencilere aşağıdakine benzer sorular sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>☐ Kişisel değerlerinize, inançlarınıza ve tutumlarınıza uygun olmayan isteklerle karşılaştınız mı?</p> <p>☐ Uygun olmayan istekle karşılaştığınızda ne yaptınız, ne hissettiniz?</p> <p>☐ Karşılaştıysanız nasıl karşı koydunuz?</p> <p>☐ Kişisel değerlerinize, tutumlarınıza ve inançlarınıza uygun olmayan bir isteğe hayır dediğinizde ne gibi kazançlar elde ettiniz?</p> <p>☐ Hangi iletişim becerilerini kullanarak karşı koydunuz?</p> <p>☐ Karşı koyamadığınız durumlar oldu mu?</p> <p>☐ Neden karşı koyamadınız?</p> <p>2. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ek olarak “hayır” demeyi engelleyen noktalar belirtilir:</p> <p>☐ Zor olduğu için, utanıp çekindiğiniz için,</p> <p>☐ Korktuğunuz için,</p> <p>☐ Nasıl hayır diyebileceğinizi bilmediğiniz için,</p> <p>☐ Uyumsuz görünmemek için,</p> <p>☐ Arkadaşlarınızı kırmamak, üzmemek için,</p> <p>☐ Sorun çıkarmamak veya tartışmamak için,</p> <p>☐ Önemsememek veya geçiştirmek için,</p> <p>☐ Yalnız kalmamak için,</p> <p>3. Öğrencilere Form-1 (Hayır Diyebilme Becerileri) verilir ve birlikte okunur.</p> <p>4. Öğrencilerden etkinliğin başında paylaştıkları hayır diyemedikleri bir durumu “Hayır Diyebilme Becerilerine” göre tekrar gözden geçirmeleri ve sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>5. Kişisel değerlerine, inançlarına ve tutumlarına uygun olmayan isteklere iletişim becerilerini kullanarak karşı koymanın önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			

Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:

FORM-1 HAYIR DİYEBİLME BECERİLERİ

Doğrudan hayır diyebilmek; karşı tarafı kırmadan, kibar bir şekilde kendi, düşünce, istek, duygu ve kararlarımızı yansıtan, kendimizi olduğu gibi doğrudan ve yalın bir şekilde ifade edebilmenin yoludur. Bu şekilde hayır diyebilme; en güçlü, en etkili ve arzu edilen gerçekten çekinmeden hayır diyebilmenin doğrudan yoludur. Burada yapılan teklif karşısında önce niyetimizin ne olduğundan emin olmak, söz konusu teklifi kabul edip etmeyeceğimizi belirlemek gerekir.

Bir sonraki adım olarak nedeninizi belirtmek etkili olur.

HAYIR DİYEBİLME YOLLARI:

Doğrudan hayır demek, geçiştirmek, nedenler bulmak, duymazlıktan gelmek, ortamdan uzaklaşmak, yürüyüp gitmek ve hayır tekrarı gibi yolları kullanarak hayır denilebilir.

Doğrudan Hayır

“Hayır teşekkürler. Hayır olmaz. Şimdi internet kafeye gitmek istemiyorum”

Konuyu Değiştirmek

“Hayır olmaz! Dünkü maçı kim kazandı?” gibi konuyu değiştirmek

Nedenini açıklamak

“Hayır, teşekkürler, bugün matematik yazılım var” gibi bizim için gerçek ve doğru olan nedenlerimizi belirtebiliriz.

Duymazlıktan gelmek

“Şarkı yarışmasını kim kazandı?” gibi duymazlıktan gelebiliriz.

Ortamdan Uzaklaşmak

“Hayır deyip, ortamdan uzaklaşabiliriz.”

Geçiştirmek

“Belki sonra gidebiliriz. Şimdi okula gitmem gerekiyor” gibi geçiştirebiliriz.

Hayır Tekrarı

“Hayır! Hayır!. Şimdi internet kafeye gitmek istemiyorum.” Şeklinde “hayır”ı tekrarlı bir şekilde söyleyebiliriz.

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel Başarı		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 10
Etkinliğin Adı: BİZİM ATÖLYE		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Kâğıt, kalem, büyük resim kâğıdı, çeşitli boyalar			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Grup çalışmalarında iş birliğinin önemini ve gerekliliğini açıklar.			
<p>1. Öğrencilere bir atölye çalışması yapacakları söylenir. Bunlar; öykü yazarlığı atölyesi ve resim atölyesidir. Öğrencilere bu atölyelerdeki çalışmaların amacının grupla iş birliği yaparak ortaya yeni ürünler çıkarmak olduğu söylenir ve atölyeler hakkında bilgi verilir:</p> <p>Öykü yazarlığı atölyesi: Bu atölyeyi seçenler, yaratıcılıklarını öykü yazarak ortaya koyarlar. Grup üyeleri yazacakları öykünün konusuna, kahramanlarına, öykünün nerede ve ne zaman geçtiğine birlikte tartışarak karar verirler. Öykü, üyelerin hepsinin düşüncesinin alınmasıyla oluşur.</p> <p>Resim atölyesi: Bu atölyede resimler bireysel olarak değil, grup olarak yapılır. Grup üyeleri hep birlikte ne resmi yapacaklarına, hangi boya malzemelerini kullanacaklarına karar verirler. Dikkat edilecek konu her üyenin resme katkısının bulunmasıdır.</p> <p>2. Atölye tanımları yapıldıktan sonra öğrenciler iki resim ve iki öykü yazarlığı atölyesi olmak üzere 4 gruba ayrılır. Öğrencilerden hangi atölyede çalışacaklarına karar vermeleri istenir. Herhangi bir atölyede öğrenci sayısı açısından yoğunluk olmamasına özen gösterilir.</p> <p>3. Atölyelerin birinde yoğunluk olması durumunda, öğrenci sayısı az olan atölyelerin, yoğunluk olan atölyedeki arkadaşlarını ikna etmesi için öğrencilere zaman verilir.</p> <p>4. Bir resim ve bir de öykü yazarlığı atölyesi grubundan bir öğrenciye diğer öğrencilerin duymayacağı şekilde kendi grubundaki iş birliğini engellemeye çalışması, diğerlerinin düşüncelerini dikkate almaması, sadece kendi isteklerini ve düşüncelerini dikkate alması söylenir.</p> <p>5. Her atölye grubunun önceden hazırlanmış köşelerde yerlerini almaları sağlanır. Gruplara çalışmalarını yapmak üzere 15–20 dakika süre verilir.</p> <p>6. Bütün atölyeler çalışmalarını bitirdikten sonra her gruptan iki öğrenciye verilen gizli yönerge açıklanır. Bunun amacının grup çalışmalarında iş birliğinin önemini fark edilmesi olduğu belirtilir.</p> <p>7. Açıklamanın ardından her atölyenin, ürününü diğer gruplara sunması istenir.</p> <p>8. İstekli olan atölye grubundan başlanarak tüm üyelerin aşağıdaki soruları cevaplamaları ve sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>Çalışma sırasında ne yaşadınız, ne hissettiniz?</p> <p>☐ Ürününe karar verme ve ürünü oluşturma aşamasında nasıl bir gruptunuz?</p> <p>☐ Bir işi tek başına yapmakla bir grupla yapmak arasındaki farklılıklar nelerdir?</p> <p>9. Grup çalışmalarında iş birliğinin önemini ve gerekliliği vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel Başarı		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 11
Etkinliğin Adı: BİRLİKTE ÇALIŞALIM	Sınıf Düzeni: Oturma düzeni		
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Grup çalışmalarına etkili biçimde katılır.			
<p>*Öğrenciler bir önceki hafta 5'erli gruplara ayrılır ve kendi seçecekleri bir konuda aralarında işbirliği yaparak bir grup çalışması yapmaları istenir. Bu çalışma herhangi bir konuda sunum hazırlamak, okul gazetesi veya dergi çıkarmak, okul dışından bir kurumla görüşerek ve ortaklaşa bir kampanya hazırlamak şeklinde olabilir.</p> <p>Öğretmen, öğrencilere bazı önerilerde bulunabilir ama hangi konuda ne tür bir çalışma yapacaklarına öğrenciler karar vermelidir.</p> <p>SÜREÇ</p> <p>1. Bir hafta önceden öğrenciler gruplara ayrılarak her gruba kendi karar verecekleri bir konuda grup çalışması yapmaları ve bir sonraki hafta rehberlik saatine bu çalışmalarını getirmeleri istenmişti.</p> <p>2. Gönüllü gruptan başlanarak çalışmalarını sunmaları istenir.</p> <p>3. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Hangi konuda, ne tür bir çalışma yapacağınıza nasıl karar verdiniz?</p> <p>☐ Planladığınız çalışmanın amacı ne?</p> <p>☐ Planlama aşamasında gruptaki tüm üyelerin katkısı oldu mu?</p> <p>☐ Nasıl bir işbirliği yaptınız?</p> <p>☐ Çalışmalar planlamalara uygun olarak sürdü mü?</p> <p>☐ Çalışma sonucunda başlangıçtaki hedefinize ulaştınız mı?</p> <p>☐ Gruptan herkesin katkısı oldu mu?</p> <p>☐ Çalışmalar sırasında nerelerde zorlandınız?</p> <p>☐ Çalışmalar sırasında neler hissettiniz?</p> <p>☐ Planlama aşamasındaki amacınıza ulaşabildiniz mi?</p> <p>4. Grup çalışmalarına etkili biçimde katılmanın önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır. Öğrencilerin yaptığı grup çalışmalarından tüm okulda sunulmasının yararlı olacağı düşünülen bir ya da birkaç çalışma okulun gerekli birimleri ile işbirliği yapılarak tüm okulda da sunulabilir.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kendini Kabul		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 23
Etkinliğin Adı:	NASIL	Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
GÖRÜNÜYORUM?			
Araç-gereç: Form-1 (Algılanan Özelliklerimiz)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Başkalarının kendisi ile ilgili görüşlerinin bireyin kendini algılama biçimini nasıl etkilediğini fark eder.			
<p>Öğrencilere aşağıdaki öykü okunur:</p> <p>Öykü:</p> <p>Kurbağalar</p> <p>“Dere kenarında bir kurbağa yarışı varmış. Hedef, çok yüksek bir kulenin tepesine çıkmakmış. Bir sürü kurbağa da arkadaşlarını seyretmek için toplanmış, ve yarış başlamış. Aslında seyirciler yarışmacıların kulenin tepesine çıkabileceğine inanmıyormuş. Sadece şu sesler duyulabiliyormuş: "Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!"</p> <p>Yarışmaya başlayan kurbağalar kulenin tepesine ulaşamayınca, teker teker yarışı bırakmaya başlamışlar. İçlerinden sadece bir tanesi inatla ve yılmadan kuleye tırmanmaya çalışıyormuş. Seyirciler bağırıyormuş:</p> <p>"Zavallılar! Hiçbir zaman başaramayacaklar!"</p> <p>Sonunda, kurbağaların bir tanesi hariç, hepsinin ümitleri kırılmış ve bırakmışlar. Ama kalan son kurbağa büyük bir çabayla mücadele ederek kulenin tepesine çıkmayı başarmış. Diğerleri hayretler içinde bu işi nasıl başardığını öğrenmek istemişler. Bir kurbağa ona yaklaşmış ve sormuş: "Bu işi nasıl başardın?"</p> <p>O anda farkına varmışlar ki kuleye çıkan kurbağa sağırmış!</p> <p>www.turkhukuksitesi.com</p> <p>2. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Kurbağaların yarışı bırakmasında çevreden duydukları seslerin ne kadar etkisi olmuştur?</p> <p>☐ Çevredeki sesler cesaret verici mesajlar içerse sonuç farklı olabilir miydi?</p> <p>☐ Sizin buna benzer yaşantılarınız oldu mu? Ne hissettiniz?</p> <p>3. Öğrencilere Form-1 (Algılanan Özelliklerimiz) verilir, bu özelliklerden sahip olduklarını düşündükleri “Kendi Algılarım” sütununa (x) işareti koymaları, arkadaşlarının bu özelliklerle ilgili kendisini nasıl algıladığını düşünüyorlarsa, aynı formun “Arkadaşlarımın Algılamaları” sütununa (x) işareti koymaları, ailelerinin bu özelliklerle ilgili kendisini nasıl algıladığını düşünüyorlarsa, aynı formun “Ailemin Algılamaları” sütununa (x) işareti koymaları istenir. Son olarak öğretmenlerinin bu özelliklerle ilgili kendisini nasıl algıladığını düşünüyorlarsa, aynı formun “Öğretmenlerimin Algılamaları” sütununa (x) işareti koymaları istenir.</p> <p>4. Daha sonra bu üç sütunda ortak olanlara bakarak kendi algılamaları ile başkalarının algılamalarının ne kadar örtüştüğünü incelemeleri istenir ve aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Kendinizle ilgili algılarınız, beğenileriniz, tercihleriniz gerçekten size mi ait?</p> <p>☐ Kendinizle ilgili algılarınız, beğenileriniz, tercihleriniz, oluşurken kimlerin, nelerin etkisinde kalmış olabilirsiniz?</p> <p>☐ Bazen kendinizi başkalarının ölçütlerine göre değerlendirdiğiniz oluyor mu?</p> <p>☐ Başkalarının bizimle ilgili algılamaları bazen kendimizi güçlü hissettirip, bizi yüreklendirirken, bazen de bizim cesaretimizi kırabilir mi?</p> <p>☐ Sizce bunun nedeni ne olabilir?</p> <p>☐ Başkaları tarafından beğenilme, onaylanma ve kabul görme arzusu olabilir mi?</p> <p>☐ Hiç kendinizle ilgili, size ait olmayan aileniz ya da arkadaşlarınız tarafından oluşturulan bir algılamanız olduğunu fark ettiniz mi?</p> <p>5. Başkalarının kendisi ile ilgili görüşlerinin bireyin kendini algılama biçimini nasıl etkilediğini fark etmenin ve kendini bu bakış açısı ile değerlendirmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			

Öğrenci Tepkileri:

Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:

FORM-1 ALGILANAN ÖZELLİKLERİMİZ

İnsanlar birtakım özellikleri ile tanınırlar ve hatırlanırlar. Biz de kendimizi tanımlarken bazı özelliklerimizi sıralarız. Aşağıda sıralanan özelliklerden sahip olduğunuzu düşündüklerinizin karşısına (x) işareti koyunuz. Aynı şekilde; ailenizin, arkadaşlarınızın ve öğretmenlerinizin sizi nasıl algıladığını düşünüyorsanız o özelliğin karşısına bir (x) işareti koyunuz. Bunlar dışında kendinizi tanımlayan özellikler varsa listenin altına yazınız.

ALGILANAN ÖZELLİKLERİMİZ				
Algılanan Özellikler	Kendi Algılarım	Arkadaşlarımla Algılamaları	Ailemin Algılamaları	Öğretmenlerimin Algılamaları
Kavgacı				
Zeki				
Uysal				
Düzenli				
Kibirli				
Becerikli				
Güzel /Yakışıklı				
Ciddi				
Neşeli				
Girişken				
Sorumluz				
Hayalperest				
Kıskanç				
İlgisiz				
Uyumsuz				
Yetenekli				
Başarılı				
İyimser				
Şanssız				
Duyarlı				
Dikkatli				
Kararlı				
Sorumlu				

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kendini Kabul		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 24
Etkinliğin Adı: BEN KİMİM? NASIL DAVRANIRIM?		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Özelliklerimiz)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder.			
<p>1. Aşağıdaki açıklama yapılır ve grup etkileşimi başlatılır: İnsanın yapabileceği bazı şeyleri yapamayacağına inanması, bir işi yapmaya teşebbüs ederken cesaretinin kırılması, kişinin başarısız olmasına neden olur. İnsanın bazı şeyleri yapacağına inanması, bir işi yapmaya teşebbüs ederken cesur olması başarılı olmasına sağlar. İnsanların kendilerini nasıl algıladıklarının davranışlarını da etkilediği belirtilerek, kendimizle ilgili algılarımızın davranışlarımıza nasıl yansıdığı ve davranışlarımızı nasıl etkilediği üzerinde durulur. Öğrencilerden varsa kendi hayatlarından ya da çevrelerinden buna benzer örnekler vermeleri istenir.</p> <p>2. Öğrencilere “Siz kendinizi nasıl algılıyorsunuz?” sorusu sorulur ve Form-1 (Özelliklerimiz)’den birer adet verilir ve yönergeye göre doldurmaları istenir.</p> <p>3. Öğrencilerden formu doldurduktan sonra cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>4. Öğrencilere kendilerini algılama biçimleri ile ilgili aşağıdakilere benzer sorular sorularak grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Kendinizde var olduğuna inandığınız özellikleriniz nelerdir?</p> <p>☐ Kendinizde var olduğuna inandığınız özellikler hayatınızı nasıl etkiliyor?</p> <p>☐ Kendinizle ilgili algılarınız, beğenileriniz, tercihleriniz, davranışlarınıza nasıl yansıyor?</p> <p>☐ Formda verilen özelliklerden sahip olduğunuzu düşündükleriniz, davranışlarınızı nasıl etkiler?</p> <p>5. Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark etmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1 ÖZELLİKLERİMİZ

İnsanlar birtakım özellikleri ile tanınırlar ve hatırlanırlar. Biz de kendimizi tanımlarken bazı özelliklerimizi sıralarız. Aşağıda sıralanan özelliklerden sahip olduğunuzu düşündüklerinize 1-(Evet), sahip olmadığınızı düşündüklerinize 2-(Hayır), kararsız kaldıklarınıza ise 3-(Kararsızım) yazarak belirtiniz. Bunlar dışında kendinizi tanımlayan özellikler varsa listenin altına ekleyiniz.

ÖZELLİKLERİMİZ			
Özellikler	1-(Evet)	2-(Hayır)	3-(Kararsızım)
Kavgacı			
Zeki			
Uysal			
Düzenli			
Kibirli			
Becerikli			
Ciddi			
Neşeli			
Girişken			
Güzel/ Yakışıklı			
Güçlü			
Hayalperest			
Kıskanç			
İlgisiz			
Uyumsuz			
Yetenekli			
Başarılı			
İyimser			
Şanssız			
Duyarlı			
Dikkatli			
Kararlı			
Sorumluluk sahibi			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 42
Etkinliğin Adı: TAKDİR ETMEK		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Yazı tahtası ve kalem,			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Başkalarının başarılarını ve olumlu davranışlarını takdir eder.			
<p>1. Öğrencilere, çevrelerindeki insanların başarıları ve olumlu davranışları karşısında beğenilerini nasıl ifade ettikleri sorulur ve söyledikleri ifadeler tahtaya yazılır.</p> <p>☐ Eline sağlık ☐ Çok güzel olmuş ☐ Harika ☐ Nefis ☐ Çok hoşuma gitti</p> <p>☐ Aferin ☐ Çok beğendim vb.</p> <p>2. Öğrenciler 5 'erli gruplara ayrılır ve 2–3 dakika süre verilerek grup arkadaşlarının başarılarını ve olumlu davranışlarını düşünmeleri istenir.</p> <p>3. Daha sonra bunları takdir cümleleri ile arkadaşlarına tek tek ifade etmeleri istenir. Gerekirse aşağıdakine benzer örnek takdir cümleleri verilebilir:</p> <p>☐ "Açık sözlülüğünü beğeniyorum."</p> <p>☐ "Sınıfa girince, neşeli olarak günaydın demen hoşuma gidiyor."</p> <p>☐ "Çok iyi not tutuyorsun."</p> <p>☐ "Seninle konuşmak beni rahatlatıyor, çok iyi bir dinleyicisin" vb.</p> <p>4. Gruptaki tüm öğrencilerin birbirlerine en az bir takdir cümlesi söylemesi istenir. Olumsuz ve yargılayıcı ifadeler kullanmamaları için gerekli uyarı ve hatırlatmalar yapılır. Grup içinde takdir ifadesi almayan öğrencilere, öğretmen başarı ya da olumlu bir davranışa yönelik takdir cümleleri söyleyerek destek vermelidir.</p> <p>5. Öğrencilere aşağıdakilere benzer sorular sorularak grup etkileşimi başlatılır:</p> <p>☐ Arkadaşlarınızdan duyduğunuz takdir ifadeleri nelerdi? Ne hissettiniz?</p> <p>☐ Siz başkalarını takdir ederken neler hissediyorsunuz?</p> <p>☐ Günlük hayatınızda çevrenizdeki insanlar tarafından takdir gördüğünüzde neler hissediyorsunuz?</p> <p>☐ İnsanlar genelde hangi durumlarda birbirini takdir eder?</p> <p>☐ Takdir edilmek kişilerin davranışlarını nasıl etkiler?</p> <p>6. Bir gencin, çevresindekiler tarafından takdir edilmesinin olumlu benlik algısı geliştirmesi için ne kadar önemli olduğu belirtilir. Aynı şekilde başkalarının olumlu özelliklerini görebilmek ve takdir edebilmenin de sağlıklı insan ilişkileri için ne kadar önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 43
Etkinliğin Adı: ARKADAŞIM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Karşı cins ile sağlıklı arkadaşlık ilişkileri geliştirmenin önemini kavrar.			
<p>1. Öğrencilere Sağlıklı arkadaşlıklar kurmanın ergenlik döneminde gencin sosyal ve akademik gelişimini olumlu yönde desteklediği belirtilerek etkinlik başlatılır.</p> <p>2. Öğrencilere aşağıdaki sorulara benzer sorular sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Sağlıklı arkadaşlık ilişkileri nasıl kuruluyor? ☐ Sağlıklı arkadaşlık ilişkilerinin başlamasında neler etkilidir? ☐ Arkadaşlık ilişkisini kimlerle başlatıyorsunuz? ☐ Arkadaşlık ilişkilerinde neleri paylaşıyorsunuz? ☐ Arkadaşlık ilişkilerinin sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi için sizin ve karşıdaki kişinin sahip olması gereken özellikler nelerdir? ☐ Arkadaşlık ilişkilerinizi kurarken ve arkadaşlarınızla paylaştıklarınızda arkadaşınızın cinsiyetini önemsiyor musunuz? <p>Arkadaşlık ilişkileri kurarken ve sürdürürken karşı cinsten birinin sadece “flört” veya “sevgili” olmayacağı, karşı cinsle normal arkadaşlıklar da kurulabileceği ve karşı cinsle kurulan arkadaşlıkların da arkadaşlığa katkı sağladığı, geliştirdiği ve zenginleştirdiği olumlu yönlerinin olduğu vurgusu yapılır.</p> <p>3. Karşı cins ile sağlıklı arkadaşlık ilişkileri geliştirmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Güvenli ve Sağlıklı Hayat		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 63
Etkinliğin Adı: ZARARLI ALIŞKANLIKLAR		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Karton, makas, yapıştırıcı ve gazete/dergi			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Kendini zararlı alışkanlıklardan korur.			
<p>Öğrencilerden bir hafta önceden, karton, makas, yapıştırıcı ve zararlı alışkanlıklarla ilgili gazete ve dergilerden topladıkları resimli haberleri sınıfa getirmeleri istenir.</p> <p>Zararlı alışkanlıkların, insanın hayatının birçok alanına (özel hayatına, sağlığına, okul başarısına, ilişkilerine, geleceğine, vb.) olumsuz etkileri olduğu bundan dolayı da zararlı alışkanlıklardan korunmanın önemine vurgu yapılarak etkinlik başlatılır.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrenciler 4 gruba ayrılır ve yanlarında getirdikleri gazete ve dergilerden zararlı alışkanlıklarla ilgili resimleri kesmeleri söylenir. 2. Öğrencilerden kestikleri resimlerden zararlı alışkanlıklar ile ilgili bir fotoroman oluşturmaları istenir. 3. Her bir grup oluşturduğu fotoromanı sınıfla paylaşır. 4. Öğrencilere fotoromadaki karakterlerin zararlı alışkanlıklardan nasıl korunacağı sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir. <p>Öğrencilere zararlı alışkanlıklardan korunma için kitap okuma, hikâye/şiiir/öykü yazma, müzik dinleme, halk oyunları ve dansa gitme, spor yapma, doğa yürüyüşleri yapma, tiyatro/sinemaya gitme, resim yapmanın önemi vurgulanır.</p> <p>Öğrencilerin etkinlik sırasında zararlı olarak değerlendirmeyeceği bazı alışkanlıklar olabilir (sürekli internet kafeye ve oyun salonlarına gitmek, olumsuz öğeler içeren bilgisayar oyunları). Bu noktada zamanın ne kadarının bu alışkanlıklarla geçirildiği, ders çalışma alışkanlıklarının, aileyle, arkadaşlarla olan iletişimi nasıl etkilediği, okulun aksayıp aksamadığı, fiziksel olarak zararlı olup olmayacağı üzerinde durulur.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Kendini zararlı alışkanlıklardan korumanın önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır. 			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Aile ve Toplum		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 51
Etkinliğin Adı: KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ ETKİLERİ		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Kitle iletişim araçlarının kişisel ve toplumsal değerler üzerindeki etkisini fark eder.			
<p>Öğrencilere bildikleri kitle iletişim araçlarının neler olduğu sorulur ve cevaplar tahtaya yazılır. Öğrencilerin belirtmediği kitle iletişim araçları da eklenir.</p> <p>2. Kendi benimsedikleri değerlerin ve toplumsal değerlerin neler olabileceği sorulur ve öğrencilerin verdikleri cevaplar tahtaya yazılır. Öğrencilerin belirtmediği değerler de eklenir.</p> <p>3. Kitle İletişim Araçlarının kişisel ve toplumsal değerlerimize ne gibi etkileri olabileceğini düşünmeleri, bu konudaki fikirlerini ifade etmeleri, tartışmaya katılmaları ve örnekler vermeleri istenir. Öğrencilerin belirtmediği önemli noktalar varsa eklenir.</p> <p>4. Öğrencilerin kitle iletişim araçlarını kendi değerleri üzerindeki etkilerini sorgulamaları ve isterlerse sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>5. Kitle iletişim araçlarının kişisel değerler üzerindeki etkileri ile ilgili çevrelerinden örnekler vermeleri istenir.</p> <p>6. Kitle iletişim araçlarının toplumsal değerler üzerindeki etkileri ile ilgili çevrelerinden örnekler vermeleri istenir.</p> <p>7. Kitle iletişim araçlarının kişisel ve toplumsal değerler üzerindeki etkisini fark etmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel Başarı		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 12
Etkinliğin Adı: KARARIM ETKİLİ Mİ?		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Karar Verme Basamakları)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Verdiği kararları etkili karar verme basamakları açısından değerlendirir.			
<p>*Etkinlik işlenirken etkili karar vermede sorun yaşayan öğrencileriniz için okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmeti sağlanmalıdır.</p> <p>*Etkinlik işlenirken öğrencilerin ders/ üniversite/ meslek seçimine ilişkin kararlarını da değerlendirmeleri sağlanmalı, öğrencilere bu konu ile ilgili olarak okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmeti sağlanmalıdır.</p> <p>Öğrencilere "Hayatınızda pek çok seçenekle karşı karşıya kalıp, farkında olarak veya olmayarak pek çok kez karar vermek zorunda kalabilirsiniz. Verdiğiniz kararlar hayatınızın akışını olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilir. Karar verirken "ya o, ya da bu" şeklinde düşünmek yerine karar vermede sırasıyla yapılması gerekenleri uygulamanız daha uygun olabilir" şeklinde bir açıklama yapılarak etkinlik başlatılır.</p> <p>1. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Şimdiye kadar verdiğiniz en önemli karar nedir?</p> <p>☐ Şimdiye kadar verdiğiniz en önemsiz karar nedir?</p> <p>☐ Şimdiye kadar verdiğiniz yanlış kararlar nelerdir?</p> <p>2. Öğrencilere "Günlük hayatınızda, ne yiyeceğiniz, nereden alışveriş yapacağınız, kaçta yatacağınız, televizyonda hangi programı izleyeceğiniz gibi konularda verdiğiniz kararların yanı sıra, eğitsel konularla ilgili kararlarınız da yer almaktadır" şeklinde açıklama yapıldıktan sonra son günlerde eğitsel konularla ilgili verdikleri bir kararı düşünmeleri istenir.</p> <p>3. Öğrencilere karar vermede verilecek kararı tanımlama, karardan beklenen sonucun belirlenmesi, bilgi toplama, seçenekler ve bu seçeneklerin her birinin avantaj ve dezavantajlarını belirlemenin önemli olduğu vurgulanır.</p> <p>4. Öğrencilere Form-1 (Karar Verme Basamakları) verilir ve son günlerde eğitsel konularla ilgili verdikleri kararları formdaki karar verme basamaklarına göre değerlendirmeleri istenir.</p> <p>5. Gönüllü öğrencilerden aldıkları ve karar verme basamaklarına göre değerlendirdikleri kararlarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>Öğrencilere karar verirken karar verme basamaklarının yanı sıra karar verme stratejilerinin de önemli olduğu, basamakların stratejiler ile yakından ilişkili olduğu vurgulanır ve karar verme stratejileri verilir.</p> <p>Karar verme stratejileri:</p> <p>☐ İç tepisel karar verme: Seçenekler üzerinde yeterince düşünmeden, içten geldiği gibi karar verme.</p> <p>☐ Mantıklı karar verme: Karar verirken, seçenekler hakkında bilgi toplama, seçenekleri dikkatlice inceleme ve her birinin olumlu ve olumsuz yanları değerlendirme.</p> <p>☐ Bağımsız karar verme: Kendi başına karar verme.</p> <p>☐ Kararsız: Verdiği kararları sık sık değiştirme ve hiçbir karardan hoşnut olmama.</p> <p>7. Karar vermenin günlük hayatımızın bir parçası olduğu özellikle öğrencilerin eğitsel hayatlarıyla ilgili verecekleri veya verdikleri kararların önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			

Öğrenci Tepkileri:

Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:

FORM-1 KARAR VERME BASAMAKLARI

1. VERİLECEK KARARI TANIMLAYIN
2. KARARDAN BEKLEDİĞİNİZ SONUCU BELİRLEYİN
3. BİLGİ TOPLAYIN
4. SEÇENEKLERİ VE BU SEÇENEKLERİN HER BİRİNİN AVANTAJ VE DEZAVANTAJLARINI BELİRLEYİN
5. KARARI VERİN

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel Başarı		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 13
Etkinliğin Adı: KARAR VERME UNSURLARI		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Karar Verme Unsurları)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Etkili karar verme unsurlarını kararlarında kullanır.			
<p>*Etkinlik işlenirken etkili karar vermede sorun yaşayan öğrencileriniz için okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmeti sağlanmalıdır.</p> <p>Öğrencilerle daha önceki etkinlikte karar verme stratejileri ile ilgili paylaşımda bulunulmuştur. Karar verme stratejileri:</p> <p>☐ İç tepisel karar verme: Seçenekler üzerinde yeterince düşünmeden, içten geldiği gibi karar verme.</p> <p>☐ Mantıklı karar verme: Karar verirken, seçenekler hakkında bilgi toplama, seçenekleri dikkatlice inceleme ve her birinin olumlu ve olumsuz yanları değerlendirme.</p> <p>☐ Bağımsız karar verme: Kendi başına karar verme.</p> <p>☐ Kararsız: Verdiği kararları sık sık değiştirme ve hiçbir karardan hoşnut olmama.</p> <p>1. Öğrencilere, karar verirken hangi karar verme stratejilerini kullandıkları sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>2. Öğrencilerden geçen haftadan bu yana aldıkları kararları boş bir kâğıda yazmaları istenir ve ardından Form-1 (Karar Verme Unsurları) dağıtılır.</p> <p>3. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Kararlarınızı alırken, formdaki karar verme unsurlarını kullandınız mı?</p> <p>☐ Kullandıysanız hangi basamakları kullandınız?</p> <p>4. Öğrencilere karar verme unsurlarını hayatlarının her aşamasında kullanmalarının gerekliliği vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1 KARAR VERME UNSURLARI

Karar verme sürecinin üç unsuru vardır. Bunlar; karar ortamı, eldeki bilgi miktarı ve karar akıntılarıdır. Bunlar aşağıda kısaca açıklanmıştır:

A. Karar Ortamı

Her karar, bir karar ortamında verilir. Bu ortam, karar verme anındaki bilgilerden, ilgili seçeneklerden, beklentilerden ve değerlerden oluşur. İdeal bir karar ortamı mümkün olan bütün bilgileri ve seçenekleri içermelidir. Fakat eldeki bilgiler ve seçenekler içinde bulunulan zamanla sınırlı olabilir. Bu zaman sınırlaması da, kararın belli bir zamana kadar verilmesi gereğini doğurur. Ayrıca para, güç gibi diğer imkânlar da karar vermeyi sınırlandıran etmenlerdendir. Bu sınırlayıcılar belirsizliği artırır. Bu noktada, karar vermenin asıl amacı belirsizliği azaltmaktır. Belirsizliği ortadan kaldıracak bütün bilgilere sahip olmamız çoğu zaman mümkün olmaz. Bu yüzden birçok karar belli bir miktar risk taşır. Bazen kararı geciktirmemiz iyi olabilir. Çünkü duruma ilişkin yeni bilgiler ve yeni alternatifler ortaya çıkabilir. Karar ortamı değişebilir ya da genişleyebilir. Bunlara ek olarak, karar veren kişilerin tercihleri değişebilir. Bu noktaları dikkate alarak, karar vermenin geciktirilmesi, alınan kararın içerdiği riski de azaltabilir.

B. Bilgi Miktarı

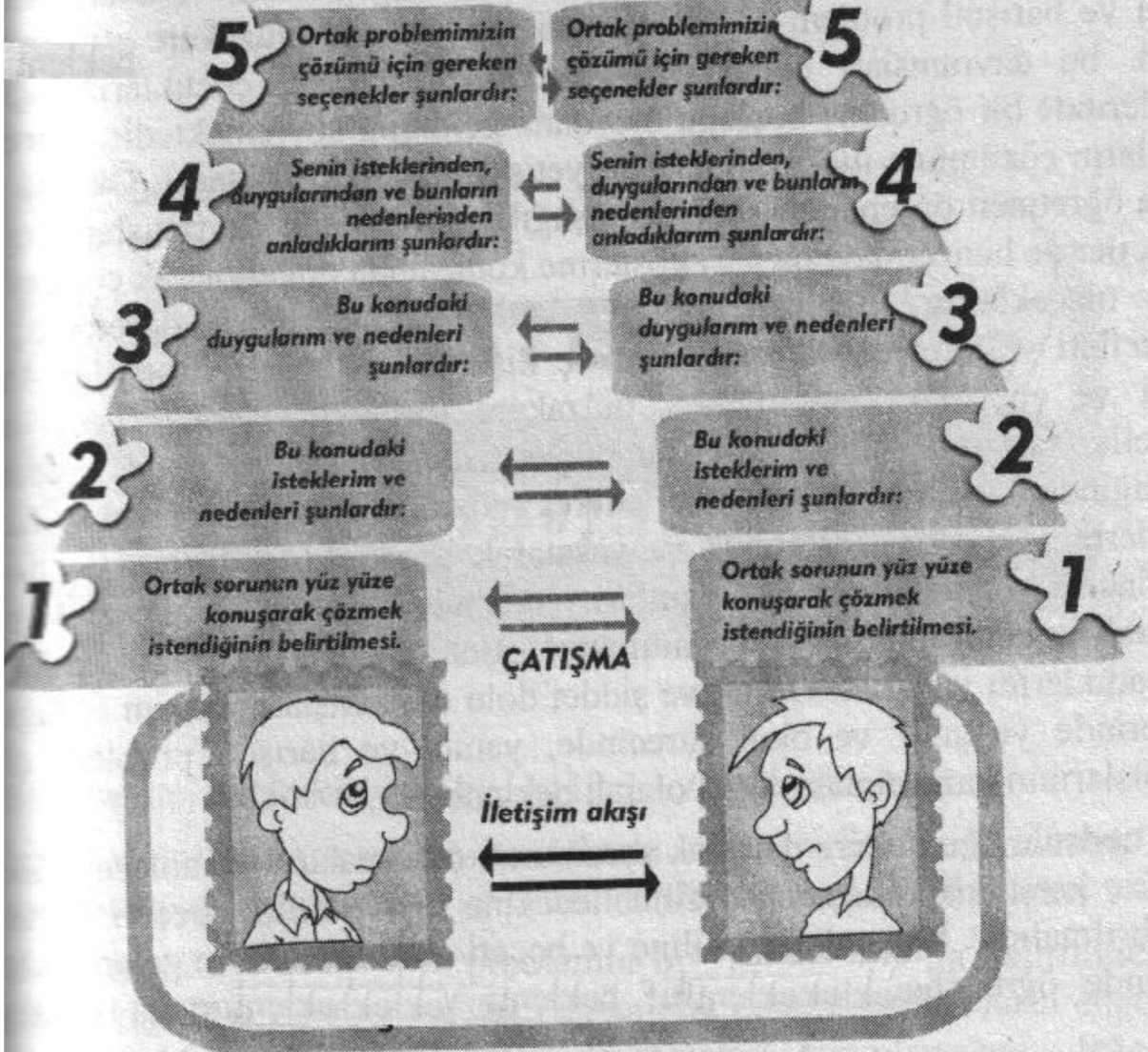
Birçok insan karar vermeye çalışırken gerektiğinden daha fazla bilgi toplamaya çalışır. Oysa gereğinden fazla bilgi toplandığında ortaya bazı problemler çıkar. Bunlardan birisi, daha fazla bilgi toplanması için daha çok zamana ihtiyaç duyulduğundan dolayı kararın gecikmesidir. Bu gecikme kararın ya da çözümün etkililiğini zayıflatır. Bir diğer problem, fazla bilgi yüklemesi yapılmasıdır. Bilgi fazla olduğunda karar verme zorlaşır, çünkü fazla bilgiye hâkim olmak ve bunları değerlendirmek zor olur. Ayrıca, kısa sürede hafızaya fazla bilgi yüklenmesi öğrenilenlerin hemen unutulmasına ve hatırlanmamasına sebep olur. Örneğin, yoğunlaştırılmış kısa süreli seminerlere katılan birçok kursiyer, akşam kurstan çıktıktan sonra kursun sabahki kısmında ne gördüğünü hatırlamakta zorlanır. Hatta bu bilgi yoğunluğundan dolayı sabah arabasını nereye park ettiğini de unutabilir. Fazla bilgi toplanmasının yol açtığı bir başka problem de, fazla bilginin karar verme sorumluluğu olan kişilerde yorgunluk yaratmasıdır. Çok fazla bilgi olunca, karar mercilerinin işi daha zor olacak ve onları yoracaktır. Bu da uygun olmayan kararların alınmasına neden olacaktır.

C. Karar Akıntıları

Birçok insanın yanıldığı nokta, bir kararın diğer bazı kararlardan bağımsız bir şekilde verildiğini düşünmesidir. Oysa bütün kararlar kendinden önceki diğer kararların ışığında verilir. Yani, kararlar akıntısının bir parçasıdır. Örneğin, parka spor yapmaya gitmeye karar verdiğinizde; bu, kendinden önceki birçok kararın sonucunda ortaya çıkmıştır. Parka yakın bir evde oturmaya karar vermişsinizdir, spor yapmaya karar vermişsinizdir vb.

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 44
Etkinliğin Adı: ÇATIŞMA ÇÖZME BASAMAKLARI		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Etkili Çatışma Çözme Basamakları Akış Yönü)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: *Etkili çatışma çözme basamaklarını kullanır.			
<p>Bu etkinlik özel bilgi ve deneyim gerektirdiği için okul rehber öğretmeni tarafından uygulanacaktır. Okul rehber öğretmenin etkinliği gerçekleştiremediği durumlarda, öğrencilerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları, okulun özellikleri göz önünde bulundurularak okul rehber öğretmeniyle iş birliğinde sınıf rehber öğretmeni tarafından farklı etkinlikler uygulanabilir ya da diğer etkinliklere daha geniş yer verilebilir.</p> <p>*Okul rehber öğretmenin olmadığı durumlarda Sınıf Rehberlik Programı rehberlik ve araştırma merkezi tarafından hazırlanan yıllık çerçeve program doğrultusunda yürütülür.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilerden günlük hayatlarında aileleriyle, arkadaşlarıyla veya çevrelerindeki diğer insanlarla yaşadıkları bir çatışmayı düşünmeleri istenir. 2. Öğrencilerden düşündükleri çatışmayı göz önünde bulundurarak etkili çatışma çözme basamaklarını kullanıp kullanmadıkları sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir. 3. Öğrencilere Form-1 (Etkili Çatışma Çözme Basamakları Akış Yönü) verilir ve çatışma yaşadıkları kişilerle çatışmalarını çözerken formda verilen “Akış Yönü” nün karşılıklı olarak gerçekleşip gerçekleşmediği sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir. 4. Öğrencilere formdaki Etkili Çatışma Çözme Basamakları “Akış Yönü” basamaklarından hangisi veya hangilerini çatışma çözme durumunda daha fazla kullandıkları sorulur. Öğrencilere çatışma çözme basamaklarından 3. Basamağın, yani duyguların ifade edilmesi, nedenlerinin belirtilmesi ve denetlenmesinin, çatışma çözümünün en güç ve en önemli basamaklarından biri olduğu ifade edilir. 5. Çatışma çözenin hayatımızın her aşamasında önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır. 			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

Anlaşma KAZAN-KAZAN

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kişiler Arası İlişkiler		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 45
Etkinliğin Adı: HOŞGÖRÜ		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Renkli kalemler ve kartonlar			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Kişiler arası ilişkilerde esnek ve hoşgörülü olur.			
<p>Öğrencilerden bir hafta önceden “Hoşgörü” ile ilgili bilgi toplamaları bu konuda güzel sözler, öykü, şiir bulmaları ve birer slogan hazırlamaları istenir.</p> <p>1. Öğrencilerin “Hoşgörü” konusunda topladıkları bilgileri, bu konuda söylenmiş güzel sözleri, öyküleri ve şiirleri sınıfa sunmaları istenir.</p> <p>2. Sunumlardan sonra her öğrencinin hoşgörü ile ilgili hazırladığı sloganını sınıfa okuması istenir. Birbirinin aynı olan sloganlar elenerek öğrencilerin yeni sloganlar üretmeleri ve yanlarında getirdikleri kartonlara yazmaları istenir.</p> <p>Hoşgörü konusunda söylenmiş güzel sözler, öyküler, şiirler, yazılar ve hazırlanan sloganlardan ders bitiminde sınıfa veya okuldaki uygun bir yere “Hoşgörü Panosu” hazırlayabilecekleri söylenir. “Hoşgörü Panosu” hazırlarken diğer sınıflarla işbirliği yapabilecekleri belirtilir.</p> <p>3. Öğrencilere aşağıdakine benzer sorular sorulur ve cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>☐ Kişiler arası ilişkilerde esneklik ve hoşgörüyü benimsemeyen toplumlarda insan ilişkileri nasıl olur?</p> <p>☐ Böyle bir toplumda insanlar mutlu olabilir mi? Neden?</p> <p>☐ Hoşgörüden uzak ve katı tutumlarla karşılaştığınızda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?</p> <p>☐ İnsanlara bakış ve yaklaşımınızda hoşgörülü ve esnek davranabiliyor musunuz?</p> <p>4. Hoşgörü ile ilgili aşağıdakine benzer sözler okunur ve öğrencilerin görüşleri alınır:</p> <p>“Mevlana’nın yedi öğüdü:</p> <p>☐ Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.</p> <p>☐ Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.</p> <p>☐ Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.</p> <p>☐ Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.</p> <p>☐ Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.</p> <p>• Hoşgörülülükte engin deniz gibi ol.</p> <p>Ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol.”</p> <p>“Gel, gel yine her neysen, kimsen yine gel;</p> <p>Hıristiyan, Mecusi, Putperest olsan yine de gel...</p> <p>Bin kere tövbe etmiş ve tövbeni bin kere bozmuş olsan bile yine de gel.</p> <p>Mevlana</p> <p>“Hoşgörü insanlığın bir parçasıdır. Hepimizin hataları ve eksikleri var; gelin karşılıklı olarak birbirimizin hata ve eksiklerini bağışlayalım, çünkü hoşgörü doğanın ilk yasasıdır.”</p> <p>Voltaire</p> <p>Öğrencilere kişilerarası ilişkilerde hoşgörülü esnek, davranabilen, farklılıklara karşı anlayışlı ve duyarlı, insani değerleri her şeyin üzerinde tutabilen kişilerin oluşturduğu toplumlarda barış içinde huzurlu ve mutlu bir şekilde yaşanacağı belirtilir. Böyle toplumların dünya barışı için de hizmet edeceği ve barış içinde yaşanan bir dünyayı oluşturacağı vurgulanır.</p> <p>5. Kişilerarası ilişkilerde esnek ve hoşgörülü olmanın önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU		
Yeterlilik Alanı: Eğitsel Ve Mesleki Gelişim	Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf
Etkinliğin Adı: ÖZELLİĞİM HANGİ MESLEĞE UYGUN?		Kazanım Numarası: 81
Sınıf Düzeni: Oturma düzeni		
Araç-gereç: Form-1 (Özelliğim Hangi Mesleğe Uygun?) Form-2 (Örnek Meslek Özellikleri Listesi) Form-3 (Kişilik Tiplerinin Belirgin Özellikleri)		
Kazanım/Etkinliğin Amacı: İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özellikleri ile ilgili bilgi edinir.		
<p>Öğrencilere Form-1 (Özelliğim Hangi Mesleğe Uygun?) verilir ve inceleyerek boş bir kâğıda kendi özelliklerine uygun olan, yapmaktan hoşlanacakları etkinlikleri ve yapmaktan hoşlanmadıkları etkinlikleri seçerek yazmaları istenir.</p> <p>2. Öğrencilerin seçtikleri derslere uygun olarak seçilmiş mesleklerle ilgili derlenen Form-2 (Örnek Meslek Özellikleri Listesi) verilir ve öğrencilerin incelemeleri istenir.</p> <p>Form-2 de 8 meslek için örnek meslek özellikleri listesi verilmiştir. İŞKUR tarafından hazırlanan meslekleri tanıtan kaynaklardan, ÖSYM, Üniversiteler, YÖK programları ve Meslekler Rehberi vb. meslek tanıtım kitaplarından yararlanarak öğrencilerinin seçtiği derslere uygun olan farklı mesleklerle ilgili özellikleri de belirleyebilirsiniz.</p> <p>3. Öğrencilerden ilgi duydukları bir mesleği seçip, mesleğin gerektirdiği kişisel özelliklerin neler olabileceğini bir kâğıda yazmaları istenir.</p> <p>4. Öğrencilere Form-3 verilir ve inceledikten sonra kendi kişilik özelliklerini yazmaları istenir.</p> <p>5. Öğrencilerden kendi kişilik özelliklerine göre hangi mesleğin onlar için uygun olabileceği sorulur ve cevaplar alınır.</p> <p>6. Öğrencilere ilgi duydukları mesleğin gerektirdiği kişisel özellikleri ve kişilik özelliklerini bir kâğıda yazıp, sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>Öğrencilerin ileride seçmeyi düşündükleri mesleklerle gerektirdiği özelliklere sahip olup olmadıklarını ve bu meslekle ilgili doğru ders ve okul seçip seçmediklerini sorgulamaları istenir. Seçimlerine uygun olmayan ders ve okulda bulunan öğrencilere, ailesi ile birlikte okul rehberlik servisine başvurmaları önerilir.</p> <p>7. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişisel özellikleri ve kişilik özelliklerini bilmenin ve buna uygun ders ve okul seçmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>		
Öğrenci Tepkileri:		
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:		

FORM-1 ÖZELLİĞİM HANGİ MESLEĞE UYGUN?

Aşağıdaki özellikleri dikkatlice inceleyerek sizin için uygun olan ve olmayan durumları belirleyiniz.

1. Ayakta durmak	35. Taşınmak
2. Elleri kullanmak	36. Konuşmak
3. Kitap okumak	37. Gece çalışmak
4. Düşünmek	38. Düzensiz uyumak
5. Yeni fikirler üretmek	39. Alıp satmak
6. Yönergeleri uygulamak	40. İnsanları yönetmek
7. Aynı hareketi sürekli tekrar etmek	41. Yaratıcılığını kullanmak
8. Analiz, sentez, yorum yapmak	42. Para ile uğraşmak
9. Eleştirmek	43. Araştırma yapmak
10. İnsanları ikna etmek	44. Deney yapmak
11. Yazı yazmak	45. Hasta ve özürllülerle çalışmak
12. Düzenli olmak	46. Yalnız çalışmak
13. Ağır koku altında kalabilmek	47. Hayal kurmak
14. Yüksek ses ortamında çalışabilmek	48. Tarihle ilgilenmek
15. Açık havada çalışmak	49. Makinelerle uğraşmak
16. Kapalı alanda çalışmak	50. Toplumsal olaylarla ilgilenmek
17. Kirli, yağlı ortamlarda bulunmak	51. Siyasetle ilgilenmek
18. Şık giyinmek	52. Sesini kullanmak
19. Belli bir kıyafet giyinmek	53. Mekân düzenlemek
20. Yardım etmek	54. Olaylar arasında mantıksal bağlantılar kurmak
21. Çocuklarla uğraşmak	55. Kelimelerle oynamak
22. Başkalarını dinlemek	56. Hoşgörülü olmak
23. Elektronik araçlarla çalışmak	57. Tutarlı olmak
24. Renklerle uğraşmak	58. Sabırlı olmak
25. Müzik aletleri ile uğraşmak	59. Sorumluluk almak
26. Resim yapmak	60. Sayılarla uğraşmak
27. Şekil, şema, çizim yapmak	61. Matematikle uğraşmak
28. Yeni insanlarla tanışmak	62. Fizik problemleri çözmek
29. Hayvanlarla uğraşmak	63. Dikkatini belli noktalara toplamak
30. Sporla uğraşmak, bedeni kullanmak	64. Estetikle ilgilenmek
31. Hesap yapmak	65. El göz koordinasyonu gerektiren bir işte çalışmak
32. Yüksek yerde bulunmak	66. Şekil, şema, çizim yapmak
33. Denizden hoşlanmak	
34. Seyahat etmek	

FORM-2 ÖRNEK MESLEK ÖZELLİKLERİ LİSTESİ

EKONOMİST

1. Sayılarla uğraşmak
2. Toplumsal Olaylarla ilgilenmek
3. Analiz, sentez, yorumlama yapmak
4. Başkalarıyla birlikte çalışmak
5. Yaratıcı düşünmek
6. Hesap yapmak
7. Okumak

PİLOT

1. Makinelerle uğraşmak
2. Soğukkanlı olmak, dikkati belli noktada toplayabilmek
3. El-göz koordinasyonu
4. Yönergeyi uygulamak
5. Yüksek yerde bulunmak
6. Yüksek ses ortamı
7. Başkalarıyla birlikte çalışmak

MAKİNE MÜHENDİSİ

1. Yaratıcı düşünmek
2. Sayılarla uğraşmak
3. Şekil, şema, çizim yapmak
4. Makinelerle uğraşmak
5. Elleri kullanmak
6. Kirli, yağlı ortamlarda bulunmak
7. Matematikle ilgilenmek
8. Fizikle ilgilenmek

İNŞAAT MÜHENDİSİ

1. Yaratıcı düşünmek
2. Şekil, şema, çizim yapmak
3. Sayılarla uğraşmak
4. Matematikle ilgilenmek
5. Fizikle ilgilenmek
6. Sorumlu, dikkatli davranmak
7. Seyahat etmek
8. Başkalarıyla birlikte çalışmak
9. Açık havada çalışmak

PSİKOLOG

1. Olaylar arasında mantıksal bağlantılar kurmak
2. Kelimelerle oynamak
3. Fikirler üretmek
4. Düşünmek
5. Konuşmak
6. Tutarlı olmak
7. Sabırlı olmak
8. Hoşgörülü olmak
9. Sorumluluk almak
10. Yaratıcılığı kullanmak
11. Başkaları ile birlikte çalışmak
12. Yardım etmek
13. Dinlemek
14. Toplumsal olaylarla ilgilenmek
15. Kapalı yerlerde çalışmak

DİŞ HEKİMLİĞİ

1. Yaratıcı düşünmek
2. Şekil, şema, çizim yapmak
3. Elleri kullanmak
4. Fizik, kimya, biyoloji ile ilgilenmek
5. Estetik ilgiye sahip olmak
6. Ağır kokulu ortamlarda çalışabilmek

ARKEOLOG

1. Tarih ile ilgilenmek
2. Açık havada çalışmak
3. Başkalarıyla birlikte çalışmak
4. Araştırma yapmak
5. Analiz, sentez, yorumlama yapmak
6. Okumak

SINIF ÖĞRETMENİ

1. Uzun süre ayakta durabilmek
2. Kitap okumak
3. Yeni fikirler üretmek
4. Yazı yazmak
5. Düzenli olmak
6. Çocuklarla ilgilenmekten hoşlanmak
7. Dinlemek
8. Başkaları ile çalışmak
9. Sesini kullanmak
10. Hoşgörülü olmak

FORM -3

HOLLAND'IN 6 KİŞİLİK TİPİ

KİŞİLİK TİPİ	BELİRGİN ÖZELLİKLERİ	BASKIN TALEPLER/ETKİNLİKLER	TİPİK MESLEKLER
GERÇEKÇİ	Sabırlı ve hoşgörülü, pratik, maddeci, erkeksi, antisosyal, uyumlu, içten, doğal, sabırlı, iç görüleri ve başarıma güduları fazla	*Kas etkinliği, motor koordinasyonu gerektiren işler *Açık havadaki işler, mekanik, sistematik çalışmalar *Nesneler, eşyalar, makineler ve hayvanlarla ilgili etkinlikler	Otomobil tamircisi-her çeşit araç teknisyeni , elektrikçi, mühendis, ziraat ile ilgili meslekler, beden eğitimi öğretmeni
ARAŞTIRICI	Entelektüel, analitik düşünce yapısına sahip, rasyonel, eleştirel, titiz, sabırlı, yöntemci, bağımsız, popüler olmaktan hoşlanmayan	*Analitik gözlem yapma *Sistematik deneysel çalışma *Fiziksel, biyolojik ve kültürel olgular araştırma	Biyolog, genetikçi, matematikçi, kimyager, fizikçi, astronot, antropolog, tıp teknisyeni
ARTİSTİK	Heyecan ve coşkuları dengesiz, hayalci, fevri, karmaşık, sezgileri güçlü, bağımsız, duygusal, uyumlu olmayan, duyarlı ve etkileyici	*Estetik faaliyetler yapar *Tutkulu, bağımsız, sistematik olmayan aktiviteler *Sanatsal etkinlik ve ürünler yaratma *Bağımsız yaratıcı çalışmalar	Yazar, ressam, aktör, tiyatro sanatçısı, müzisyen, kompozitör, dekoratör ve mimar
SOSYAL	Yardımsözer, sorumluluk sahibi, sosyal işbirliğine yatkın, empatik, arkadaş canlısı, içten, sabırlı, nazik, anlayışlı	*İnsanlarla birlikteliği saptayan aktiviteler *Başkalarını eğiterek geliştirmek, yardım etmek *Başkalarını ikna etme, yönlendirme	Sosyal hizmet uzmanı, rehabilitasyon danışmanı, psikolog, psikolojik danışman, halkla ilişkiler uzmanı, üniversite öğretim üyesi, öğretmen
GİRİŞİMCİ	Dışa dönük, enerjik, kendine güvenli, atılgan, fevri, ikna yeteneği yüksek, sabırsız, meraklı, maceracı, iyimser, sosyal, konuşkan	*Başkalarını ikna etmeye yönelik faaliyetler *Sosyal eğlendirici etkinlikler *Organize edilmiş çalışmalar	Satıcı, pazarlamacı, komisyoncu, menecer, politikacı, avukat
GELENEKSEL	Dikkatli, titiz, itaatkar, tutarlı, esnek olmayan, düzenli, sabırlı, vicdanlı, özdenetimli, hayal gücünden yoksun, dengeli	*Sistemli kurallara bağlı aktiviteler *Nesnelerle ilgili sistematik çalışmalar *Kayıt tutma, hesaplama, kontrol işlemleri, veri işleme makineleri kullanma	Banka veznedarı, kütüphaneci, daktilograf, postacı, muhasebeci, kitapçı, finans elemanı

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası:
Etkinliğin Adı: MESLEĞİM VE BEN		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında bilgi edinir.			
<p>Öğrencilerden bir hafta önceden ilgi duydukları mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında bilgi toplayıp Rehberlik ve Yönlendirme Dersine getirmeleri istenir.</p> <p>Mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında İŞKUR Meslek Danışma Merkezi'nin dokümanlarından, İŞKUR' un internet sayfasından ve Ulusal Mesleki Bilgi Sisteminden, üniversitelerin web sitelerinden ve rehberlik servisinden vb. yararlanarak bilgi toplayabilecekleri ifade edilir.</p> <p>SÜREÇ</p> <p>1. Öğrencilerden ilgi duydukları mesleklerin gerektirdiği eğitimle ilgili bilgileri sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>2. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Bu bilgilere nerden ulaştınız?</p> <p>☐ İlgi duyduğunuz mesleklerle ilgili bilgi topladıktan sonra, duygu ve düşüncelerinizde değişiklik oldu mu? Neden?</p> <p>☐ İlgi duyduğunuz mesleklerle ilgili bilgi topladıktan sonra, mesleki tercihlerinizde değişiklik oldu mu? Neden?</p> <p>☐ Araştırma yaparken ilgi duyduğunuz başka meslekler oldu mu? Neden?</p> <p>☐ İlgi duyduğunuz mesleklerin, yurtdışı eğitim olanakları hakkında bilgi edindiniz mi? Neler?</p> <p>3. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında bilgi toplamanın önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Kendini Kabul		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 25
Etkinliğin Adı: DEĞERLERİM VE HAYATIM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Değerler Listesi) Kâğıt, kalem Yazı tahtası ve kalemi			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar.			
<p>1. Öğrencilere, birlikte bir “Değerler Listesi” yapacakları söylenerek akıllarına gelen değerleri söylemeleri istenir. Söylenen değerler tahtaya yazılır.</p> <p>2. Öğrencilere Form-1 (Değerler Listesi) okunarak, eksik olan değerler de tahtaya yazılır ve değerler listesi oluşturulur.</p> <p>3. Öğrenciler 5 kişilik gruplara ayrılır ve aşağıdaki yönerge verilir: “ A ve B aynı okulda 10. sınıfta okuyan farklı değerlere sahip iki öğrencidir. Tahtadaki değerler listesinden A öğrencisi için 4 değer, B öğrencisi için 4 değer seçiniz. A ve B öğrencileri için seçtiğiniz değerlerin farklı olmasına özen gösteriniz. Grupça A ve B kişilerinin değerlerini belirledikten sonra bu kişilerin hayatlarına, bu değerler doğrultusunda şekil vererek birer senaryo yazınız.”</p> <p>4. Grupların yazdıkları senaryoları sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>5. Öğrencilerden tahtadaki değerler listesindeki değerlerden hangilerinin kendi hayatları üzerinde daha etkili olduğu, hayata ilişkin seçimlerinde hangi değerlerinin daha baskın olduğu sorulur ve hayatlarında etkili olan değerleri sıralamaları istenir.</p> <p>6. A ve B öğrencisi için yaptıkları gibi bu değerlerin hayatlarını nasıl şekillendireceğini, nasıl etkileyeceğini belirlemeleri ve yazmaları istenir.</p> <p>7. Öğrencilerin hayatlarında önemli kararları alırken (okul, meslek, iş, eş, yaşanılan kent, yaşam biçimi vb), değerlerinin ne kadar etkili olduğu sorulur ve gönüllü öğrencilerin cevaplarını sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>8. Değerlerin hayat üzerindeki etkilerini fark etmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1
DEĞERLER LİSTESİ

DEĞERLER LİSTESİ		
Yaşam boyu öğrenme	Yenilikçilik	Aile
Kendine saygı	Özgüven	Ahlak
Fark edilme	Sadakat	Başarı
Ekonomik güvence	Kültür	Liderlik
Problem Çözme	Güç	Kazanç
Teknoloji kullanma	İç huzuru	Güvenlik
Takım çalışması	Başarı	Bilgi
Yardımsızlık	Arkadaşlık	Güç
Yarışma/ Rekabet	Şöhret	Dürüstlük
Çocuk sahibi olma	Adalet	Zenginlik
Fiziksel özellikler	Eşitlik	Doyum
Düzenli hayat	Macera	Sağlık
Özgürlük	Sevgi	Sorumluluk
Bağımsızlık	Saygınlık	Yaratıcılık

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim	Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı	
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 83
Etkinliğin Adı: DEĞERLERİM VE MESLEĞİM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Mesleki Değerler Listesi)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Mesleki değerlerin meslek seçimindeki rolünü açıklar.			
<p>1. Öğrencilere Form-1 (Mesleki Değerler Listesi) verilir ve formdaki listeyi incelemeleri istenir.</p> <p>2. Öğrencilere yapacakları meslek seçiminde, değerler listesinde yer alan değerlerden hangilerinin daha önemli olduğu sorulur ve öğrencilerden bir önem sırası yapmaları istenir. Formda değerlerin yanındaki boşluklar, sıralama için kullanılabilir, önem sırası 1'den 10'a kadar yapılabilir.</p> <p>3. Öğrencilere seçmeyi düşündükleri mesleklerin hangilerinin, sıraladıkları mesleki değerlere uygun olacağını belirlemeleri istenir.</p> <p>4. Gönüllü öğrencilerden yaptıkları önem sıralamasını sınıfla paylaşması istenir.</p> <p>5. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ İleride yapacağınızı düşündüğünüz mesleği neye göre seçtiniz?</p> <p>☐ İleride yapacağınızı düşündüğünüz mesleği seçerken mesleki değerlerinizi göz önünde bulundurmanız önemli midir? Neden?</p> <p>☐ Mesleki değerlerinize uygun olmayan meslek seçimi yaparsanız neler olur?</p> <p>6. Değerlerin meslek seçimi üzerindeki etkilerinin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1
MESLEKİ DEĞERLER LİSTESİ

-Yenilikçilik (yeni şeyler üretme)
-Mesleki gelişime açık olma
- Yaşam boyu öğrenme
-Yaratıcılık
-Zihinsel güçlük ve üstesinden gelme
-Fiziksel zorluk ve üstesinden gelme
-Psikolojik zorluk ve üstesinden gelme
-Ahlaki değerler
-Teknolojinin kullanılması
-Meslekte yükselme
-Meslekte başarı
-İnsanlarla çalışma
- Takım çalışması
- Eşitlik
-Problem çözme
-Sorumluluk
-Kazanç (Maaş, ücret, prim)
-Özerklik/Bağımsız çalışma
-Liderlik
-Yapılan hatanın telafi edilmesi
-Duyarlılık
-Yarışma/ Rekabet
-Başkalarına yardım etme
-İş hayatı ile ev hayatı arasında denge kurma
-Düzenli hayat
-İstedığı yerde yaşama
-Kendine zaman ayırma
-Arkadaşlık
-Toplumla olan sosyal ilişki
-Çalışma saatindeki esneklik
-Çalışma mekânının güvenliği
-Fiziksel koşullar
-Sosyal güvence
-Güvenlik
-Macera
-Heyecan
-Saygınlık
-Tanınma
-Doyum
-Şöhret/Ün

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim	Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı	
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 84
Etkinliğin Adı: MESLEKİ BİLGİ KAYNAKLARI		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Mesleklerle İlgili Çeşitli Kaynaklar			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Meslekleri tanıtan kaynaklar hakkında bilgi edinir.			
<p>Öğrencilerden bir hafta önceden meslekler hakkında bilgi toplayabilecekleri kaynakları ve bilgilerle ilgili araştırma sonuçlarını, ulaştıkları kaynakları sınıfa getirmeleri istenir.</p> <p>1. Öğrencilerin getirdikleri kaynaklar sınıfça incelenir ve tahtaya yazılır. Bu kaynaklar dışında varsa bilgi alabilecekleri diğer kişi, kurum, kuruluş ve birimler de tahtaya yazılır:</p> <p>☐ İŞKUR tarafından hazırlanan meslek tanıtım bilgileri,</p> <p>☐ ÖSYM Meslekler Rehberi,</p> <p>☐ Çeşitli üniversitelerin meslekleri tanıtan kitap, broşür ve cd'leri,</p> <p>☐ Meslek odaları, dernekler,</p> <p>☐ Meslek kişileri,</p> <p>☐ Üniversitelerin akademisyenleri ve öğrencileri,</p> <p>☐ Okul rehberlik servisi,</p> <p>☐ Kitle iletişim araçları, (Televizyon, internet, gazeteler, dergiler vb.)</p> <p>☐ Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi http://mbs.meb.gov.tr</p> <p>2. Öğrencilere mesleklerle ilgili bilgi toplamak için kendi ulaştıkları kaynaklar dışındaki tahtada yazılı olan kaynaklardan, kişi, kurum, kuruluş ve birimlerden yararlanma koşulları ile ilgili bilgiler sınıfa sunulur, gerekli açıklamalar yapılır.</p> <p>3. Mesleki bilgi kaynakları hakkında bilgi toplamanın kendileri için doğru mesleği seçmelerindeki önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim	Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı	
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 85
Etkinliğin Adı: ÖN YARGILARIMIZ		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Meslek Seçimine İlişkin Önyargılar)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Ön yargıların meslek seçimine etkilerini değerlendirir.			
<p>Daha önceki etkinliklerde öğrencilerin ve ailelerin okul seçimi, ders seçimi ve meslek seçimi ile ilgili yanlış kararlar almalarının, kendilerini ve içinde buldukları koşulları gerçekçi bir biçimde değerlendirememelerinden kaynaklandığı belirtilmişti.</p> <p>Bunun yanı sıra, meslek seçimi ile ilgili kararlar alınırken, doğruluğunu araştırmadan birtakım önyargılarla ve klişelerle hareket etmenin öğrencilerin ve ailelerinin mutsuz olmalarına ve boşa zaman, emek ve para harcamalarına yol açtığı belirtilir.</p> <p>1. Öğrencilerden çevrelerinden duydukları, ailelerinin, arkadaşlarının etkilendiği önyargı ve klişelerden örnekler vermeleri istenir ve tahtaya yazılır.</p> <p>2. Öğrencilerin verdiği örneklere ek olarak aşağıdakine benzer örnekler de sıralanır:</p> <p>☐ İnsan ancak dört yıllık bir üniversite eğitimi görürse güvenceli ve saygın bir meslek edinebilir,</p> <p>☐ İnsan girdiği meslekte hayatı boyunca çalışır,</p> <p>☐ İyi meslek yüksek mevki ve çok kazanç sağlayan meslektir,</p> <p>☐ Önce iyi bir üniversiteye girmeli, hangi bölüm olduğu önemli değil,</p> <p>☐ Küçük üniversiteleri bitiren iş bulamaz,</p> <p>☐ Ülkemizde insanlar istedikleri mesleklere giremiyorlar,</p> <p>☐ Üniversiteye bir girsem gerisi kolay,</p> <p>☐ Sayısal alanda daha çok para var,</p> <p>☐ Sayısal alanda daha çok iş var,</p> <p>☐ Sözel alanda iyi meslek yok,</p> <p>☐ Dershaneye gitmeyen sınavı kazanamaz,</p> <p>☐ İki yıllık bölümlerden mezun olanlar iş bulamaz para kazanamaz.</p> <p>☐ Açık öğretimden mezun olanlar iş bulamaz, para kazanamaz,</p> <p>☐ Öğretmenlik en rahat meslek,</p> <p>☐ Torpilin yoksa iş de yok,</p> <p>☐ ...bölümünü yazarsan işin hazır,</p> <p>☐ ...bölümünü yazarsan iş bulamazsın,</p> <p>☐ ...bölümünü yazma para kazanamazsın,</p> <p>☐ ...bölümünde okumak çok zor,</p> <p>☐ ...bölümünde sadece zengin çocukları okuyabilir,</p> <p>☐ ...mesleğindeki kişiler çok paragözdür,</p> <p>☐ ...mesleğindeki kişilerin düzgün hayatları olmaz vb.</p> <p>3. Öğrencilere önyargılarla ilgili aşağıdakine benzer sorular sorulur ve düşüncelerini sınıfla paylaşmaları istenir:</p> <p>☐ Kararlarınızı etkileyen önyargılar oldu mu?</p> <p>☐ Kimlerden etkilendiniz?</p> <p>☐ Çevrenizde mesleğini seçerken bu tür önyargılarla hareket eden insanlar var mı?</p> <p>☐ Mesleğini seçerken önyargılarla hareket etmek nasıl sonuçlar doğurur?</p> <p>☐ Önyargılardan uzak durmak için ne yapılabilir?</p> <p>4. Öğrencilere Form-1 (Meslek Seçimine İlişkin Önyargılar) okunur ve düşüncelerini sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>5. Ön yargıların meslek seçimine etkileri vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			

Öğrenci Tepkileri:

Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:

FORM-1
MESLEK SEÇİMİNE İLİŞKİN ÖN YARGILAR:

Meslek Seçiminde Bilinmesi Gerekenler

Çağdaş bir toplumda özgür bir bireyin önemli gelişim görevlerinden biri de mesleğini seçmesidir. Bir kimsenin herhangi bir konuda doğru bir seçme işlemi yapılabilmesi, ya da başka bir deyişle, sağlıklı karar verebilmesi için, her şeyden önce, neler istediğini ve bunları elde edebilmek için ne gibi olanaklara sahip olduğunu bilmesi gerekir. Bu işlemden sonra, daha iyisi bununla beraber yapacağı işlem, çeşitli seçenekleri inceleyip, her birinin isteklerine ve koşullarına ne derece uygun olduğunu değerlendirmektir. Çarşıya çıkmadan önce alacağı şeylerin listesini yapan ve bunlar için yeterli parası olup olmadığını yoklayan, çarşıdaki malların kalite ve fiyatlarını inceleyerek gereksinmelerine ve parasına uygun bulduklarını alan bir kimsenin davranışı buna örnek olarak gösterilebilir. Bu işlemleri dikkatli ve özenli şekilde yapmayan kimselerin hayal kırıklığı ile karşılaşmaları kaçınılmazdır.

Bazı gençlerin, meslek seçimi gibi önemli bir kararı oluştururken yukarıda belirtilen gelişim görevini gerektiği ölçüde yerine getiremedikleri ve bu yüzden mutsuz oldukları gözlenmektedir. Meslek seçimi kararının sağlıklı bir biçimde oluşturulmasını güçleştiren bazı etmenler vardır. Bunların bir bölümünü gençlerin çalışma dünyası ve insan nitelikleri hakkında edinmiş oldukları bir takım inançlar ve genellemeler oluşturmaktadır.

YÜKSEKÖĞRENİM GÖRMEK İSTEYEN GENÇLERİN MESLEK SEÇİMİ İLE İLGİLİ DİLE GETİRDİĞİ BAZI ÖN YARGILAR:

Ülkemizde insanlar istedikleri mesleklere giremiyorlar: Bu yargı hatalı bir genellemedir. Bir kısım gencin yoksulluk nedeni ile istediği mesleğe giremediği doğrudur. Ne var ki istenilen mesleğe girememenin sadece maddi yetersizlikten ileri gelmediği, varlıklı oldukları halde yanlış alanlara yönelen gençlerin de var olduğu gözlenmektedir. Bu kişilerin hatası, girmek istedikleri mesleklerin niteliklerine uygun olup olmadığını sorgulamamalarından kaynaklanmaktadır. Bu gençler az sayıda seçkin öğrenci alan ve başarılı olmak için üstün akademik yetenek yanında sürekli ve düzenli çalışma alışkanlığı da gerektiren eğitim programlarına özenmekte, giremeyince hayal kırıklığına uğramaktadır.

Bazı üniversite adayları ve öğrencileri yukarıdaki yargıyı daha da ileri götürerek Türkiye’ de insanların istemedikleri mesleklere girdiklerini söylemektedirler. Üniversitelerde istemedikleri alana yerleştiklerini beyan edenlerden bir kısmı yeniden sınava girmekte, bir kısmı ise bir süre sonra buldukları programın kendilerine uygun olduğunu fark ederek eğitimlerine devam etmektedirler. Bir kimse istemediği bir programa yerleştirilmişse bu ya kişinin Tercih Bildirim Formunu kodlarken hata yapmış olmasından, ya tercih edip listesine yazdığı alan hakkında başlangıçta yanlış bilgi sahibi olmasından ya da Tercih Bildirim Formunun son sıralarına, boş kalmasın diye, daha az istek duydukları programları da yazmış olmalarından ileri gelmektedir. Bazı üniversite adaylarının özensizlik, dikkatsizlik ya da kendilerini doğru değerlendirememelerinden kaynaklanan hatalarının tüm gençlere genellenmesi doğru bir davranış sayılamaz.

İnsanın toplumda saygı görmesi için saygın bir mesleğin üyesi olması gerekir: Saygı görme, her insanın en doğal hakkıdır. Ancak bunu saygın bir mesleğin üyesi olarak sağlama beklentisi pek gerçekçi değildir. Ayrıca meslekleri saygın olan ve olmayanlar olarak ayırmak da doğru değildir. İnsan bir mesleğin başarılı bir üyesi olursa saygınlık kazanır. Bu da sahip olduğu yetenekleri gerektiren, ilgi duyduğu etkinlikleri (meslek görevlerini) içeren bir mesleğin üyesi olmakla gerçekleşebilir. Bir kimsenin, niteliklerine uymayan bir mesleğe girmesi, zayıf bir

olasılıkla da olsa, mümkün olabilir ama o mesleğin başarılı, saygın bir üyesi olma olasılığı yoktur.

Yaşam boyu sürdüreceğim mesleğimi seçme aşamasındayım: Üniversiteye başvurma dönemine girmiş gençlerin dile getirdikleri bu ifade pek çok kişi için doğru ve geçerli olabilir. Ancak çok hızlı bir değişimin yaşanmakta olduğu çağımızda insanların ömürlerini tek bir meslekle tamamlama olasılığının azalmakta olduğu gözlenmektedir. Bilim ve teknoloji geliştikçe meslek çeşitleri de hızla artmakta, bir yandan bazı meslekler çalışma yaşamından silinirken bir yandan da yeni meslekler ortaya çıkmaktadır. Bu gelişmeler karşısında, yirmi birinci yüz yılda bir insanın meslek yaşamı boyunca ortalama üç- beş meslek değiştireceği öngörülmektedir. Bundan, çok değil, yirmi beş otuz yıl önce üniversite adaylarına yaşamlarının en önemli kararını vermekte oldukları, meslek seçerken çok dikkatli olmaları gerektiği yolunda uyarılarda bulunulurdu. Gerçi üniversite programlarına öğrenci yerleştirme işlemlerinde, puanların ondalık basamaklarındaki ince farkların dahi dikkate alındığı ve bir kere bir programa yerleştikten sonra ikinci yıl program değiştirmenin zor olduğu bir sistemde hala dikkatli olmak gerekmektedir. Ancak bir kimsenin kendini tanıması oldukça zor olduğu gibi, insanda gelişim ve değişim süreci yaşam boyu devam etmektedir. Ayrıca insanların çoğu birden fazla yetenek türüne sahiptir ve birden çok alanla ilgili işleri yapmaktan hoşlanabilmektedir. Bu nedenle bir kişi, bir değil birden fazla meslekte mutlu ve başarılı olabilmektedir. Bu olgu özellikle üstün yetenekli kişiler için geçerlidir. Böyle kimseler hem fen hem toplum bilimlerinde, hem sanat hem de dil- edebiyat alanlarında başarılı olabilmektedirler. Leonardo da Vinci gibi dehalarn yaşamları boyunca çok değişik alanlarda üstün kalitede ürün verdikleri bilinmektedir. Çağımızda olanaklar sadece üstün nitelikli kişilere değil ortalama insanlara da değişik yeteneklerini kullanma ve geliştirme ortamı sağlamaktadır. Halen üniversiteler ya programlarından bazılarını iki alanda diploma verecek şekilde oluşturmaya ya da değişik alanlardan seçmeli dersler açarak öğrencilerin çok yönlü yetişmelerini sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu uygulamanın yakın gelecekte yaygınlaşacağı beklenebilir.

Üniversiteye bir girsem gerisi kolay: Üniversiteye girişin zor olduğu toplumumuzda bir gencin sınavı ya da sınavları başarı ile atlayıp istediği bir alana girmesi önemli olmakla birlikte meslek gelişiminin son aşaması değildir. Yukarıda da belirtildiği gibi, bilim ve teknolojideki gelişmeler mesleklerin icra edilme biçimlerini değiştirmekte, bu süreç boyunca, bazı meslekler ortadan kalkmakta, bunların yerine daha gelişmiş teknoloji ile yürütülen yeni meslekler ortaya çıkmaktadır. Bu olgu bir kimsenin yaşamı boyunca zaman zaman mesleğinde ortaya çıkan yeni uygulamaları öğrenmek için hizmet - içi eğitimi görmesini gerektirmektedir. Aynı şekilde, mesleği iş piyasasından kalkan kişilerin yeni bir meslek öğrenme sürecine girmeleri söz konusu olabilmektedir. Bu durumda bir gencin, üniversite diplomasını aldıktan sonra eğitim sorumluluğunun biteceğini düşünmesinin yanlış olacağı açıktır. Kişi değil mesleğinde ilerlemek, işini korumak için bile sürekli eğitim görmek durumunda olacaktır. Bu nedenle günümüzde, yaşamın belli bir döneminde bir kere verilen ve genellikle değişmeyen bir karar olarak meslek seçimi değil çalışma ömrünün sonuna kadar süren bir gelişimi ifade eden kariyer gelişimi kavramı üzerinde durulmaktadır. Gencin bu gerçeği göz önüne alarak yaşamını planlaması yararlı olur.

İnsan ancak dört yıllık bir üniversite eğitimi görürse güvenceli ve saygın bir meslek edinebilir: Türkiye’de sosyal güvenlik sistemi yeterince gelişmediği için insanlar yükseköğretim gördükleri takdirde güvenceli bir meslek edineceklerini düşünüyorlar. Bazı gençler ise iki yıllık ön lisans programlarını yüksek eğitim saymamakta, lisans eğitiminin kazanç ve iş bulma açısından daha avantajlı olduğunu düşünmektedirler. Oysa yalnız iki yıllık değil, dört yıllık

yükseköğretim programlarını bitiren gençler de düzenli ve iyi bir gelir sağlayan bir iş bulmakta zorluk çekmektedirler. Devlet sektöründe çalışma alanları giderek daralmaktadır. Özel sektörde iyi bir üniversiteden alınmış diploma iş bulma önemli rol oynasa da işte tutunma ve ilerleme diplomadan çok yeterliliğin kanıtlanmasına bağlıdır. Kendini iyi yetiştirmiş bir tekniker sıradan bir mühendisten daha uzun süre işini koruyabilir ve ilerleyebilir.

Önce iyi bir üniversiteye girmeli, hangi bölümü olduğu önemli değil: Yükseköğrenim görmek isteyen gençlerin bazılarının, önce üniversite daha sonra da program seçme gibi bir yol izlemekte oldukları gözlenmektedir. Öğretim kadrosu zengin bir üniversitede eğitimin daha iyi olacağı kuşkusuzdur. Ancak, meslek başarısında mezun olunan üniversitenin kalitesinden önce kişinin kalitesi etkili olmaktadır. Öğretim kadrosu yetersiz bir bölümün hevesli, çalışkan bir öğrencisi, alanı ile ilgili yayınları izleyerek kendini yetiştirebilir, yüksek lisans eğitimini iyi bir bölüm ya da fakültede sürdürebilir. Buna karşılık, iyi bir üniversiteye girme uğruna istemediği bir bölüme giren bir kişi eğitim ortamından hoşnut olsa bile, eğitimin özünden hoşnut olamayacağı için başarılı da olamayabilir.

İyi üniversite derken genellikle yabancı dille (İngilizce) öğretim yapan üniversiteler kastedilmektedir. Yabancı dille öğretim yapan üniversitelerin tercih edilme nedenlerinin biri de bu kurumlardan mezun olanların özel sektör tarafından tercih edildiği inancıdır. Geçmişte bu inancı destekleyici örnekler çoktu. Ancak son yıllarda gazetelerdeki iş ilanlarında bu yoldaki tercihler artık eski sıklıkta görülmemektedir. Çünkü Türkçe eğitim yapan bazı üniversiteler yabancı dil öğretimine de özel önem vermeye başlamışlardır. Öte yandan yabancı dili sadece üniversitenin bir yıllık hazırlık sınıfında öğrenme olanağı bulan öğrenciler, o dile yeterince hâkim olmadıklarından, öğretimi izlemede zorluk çekmekte, bunun sonucu olarak, alan bilgisini de yeterince edinmemektedirler. Bu durum özellikle sosyal bilim alanındaki programlar için geçerlidir. Öğretimi izleyebilecek kadar yabancı dili bir yılda öğrenme umudu olmayanların yabancı dille öğretim yapan programları tercih etmemeleri iyi olur.

Sadece belli bir meslek edinmek isteyenler üniversite eğitimi görmelidir: Üniversite mezunlarından çoğunun eğitim gördükleri alanlardan başka alanlarda çalıştıklarını gözleyen kimseler meslek eğitimine yatırılan zaman ve paranın boşa harcılandığını düşünerek hayıflanmaktadırlar. Ekonomik sıkıntı içinde bulunan ülkeler için bu düşünce bir dereceye kadar doğru olabilir ama aslında üniversitelerin üç amacı vardır: Bunlar,

- Bilimsel araştırma yapmak ve bilgi üretmek
- Meslek elemanı yetiştirmek
- Kültür kazandırmak

Gençlerin büyük çoğunluğu ikinci amaç için üniversiteye yönelmekte, bir diploma, bir unvan alma ve bunlara uygun iyi bir iş edinme umudunu beslemektedirler. Mezunlara bir diploma ve ona uygun bir de unvan verilmektedir ama çalışma yaşamında doktorluk, mühendislik, hemşirelik, öğretmenlik gibi sınırları yasalarla belirlenmiş olanlar dışında kalan mesleklerin pek azı diploma ile yakından ilişkilidir. Üniversite mezunlarının çoğunun eğitim gördükleri alanla doğrudan ilgisi olmayan işlerde çalıştıkları sıklıkla gözlenen bir olgudur. Yükseköğretim lisans programlarının çoğu, aslında belli bir konuda eğitim vermekte ise de kazandırdığı bilgi ve beceri benzer başka alanlara da aktarılabilir. Böylece, iş aramaya çıkan bir mezun, başlangıçta hiç düşünmediği iş alanlarında çalışma olanağı bulabilmekte, o işlerde çalışırken önemli bir uyum sorunu da yaşamamaktadır. Şu halde diyebiliriz ki üniversite eğitimi her zaman belli bir meslek kazandırmamakta, daha çok kültür kazandırarak gencin daha geniş bir alanda iş arama şansını artırmaktadır. Halen yaşadığımız ekonomik bunalımda iş bulma zorluğu

her meslek için geçerlidir. Ancak bu durumun sürekli olacağını düşünüp yanlış genellemeler yapmadan olaya baktığımızda, hızlı ve çarpıcı değişimlerin olduğu ve olacağı toplumlarda gençlerin birçok alana uyarlanabilecek üst düzey beceriler kazanması için yapılan yatırımların hiç de boşa gitmediği düşünülebilir. Üniversiteler gençlerin iş bulma olanaklarını artırmak için programlara çeşitli seçmeli dersler koymakta bazı üniversitelerde ana dal, yan dal adı altında programlar oluşturulmaktadır. Örneğin bir kimsenin ana dalı psikoloji, yan dalı sosyoloji olabilmektedir. Bazı üniversitelerde iki daldan diploma almak mümkündür.

Yükseköğretimin lisans programlarından birini bitirdikten sonra benzer başka bir alanda lisansüstü eğitim görme olanağı vardır. Hatta kararlı bir iş bulmak için böyle bir eğitime gerek de vardır. Örneğin fizik mezunu bir genç bilgisayar, eğitim alanından mezun olan işletme alanında üst eğitim görebilmektedir. Bundan başka, pek çok kişi, belli bir alanda çalışırken kurumların açtığı hizmet-içi eğitim programlarını ya da üniversitelerde verilen sertifika programlarını tamamlayarak farklı alanlara geçmektedirler.

Gelecekte hangi mesleğin geçerli olacağını şimdiden bilmek çok önemlidir: Meslek seçme durumunda olan gençlerden bazıları “Gelecekte hangi meslekler geçerli olacaktır?” sorusunu sormaktadır. Bu soruyu yanıtlayabilmek için bu gençlere “Kaç yıl sonraki geleceği öğrenmek istiyorsun?” diye sormak gerekiyor. Teknolojinin hızla gelişmekte olduğu bir dünyada, bir mesleğin belki beş ya da on yıl sonrasını tahmin edebiliriz. Ondan sonra bu çekici meslek teknolojinin gelişmesi ve buna bağlı olarak ekonomideki değişimler sonucunda hüviyet değiştirmiş olacak, belki de pek çok kişinin o alana girmesi sonucu bu günkü çekiciliğini yitirecektir. Ülkemizde bunun değişik örnekleri geçmişte yaşanmıştır ve yaşanmaya devam edecektir.

Gençlerin hangi mesleği seçtiği değil, bu hızlı değişime ayak uydurabilmek için ne gibi bilgi ve becerilerle donanmış olduğu önemlidir. Böyle bir dünyaya hazırlanmak için gençlerin kendilerini şu alanlarda yetiştirmeleri gerekmektedir:

- Teknolojik gelişme meslek görevlerini kolaylaştırmakta, el becerisi ve beden gücünün yerini giderek artan oranda beyin gücü almaktadır. Bu nedenle gençlerin matematik ve mantık alanlarında kendilerini iyi yetiştirmeleri, akıl yürütme, yargılama yeteneklerini geliştirici etkinliklere ağırlık vermeleri gerekmektedir. Ezberleme, geçer notla yetinme, günü kurtarma gibi tutumları benimseyenlerin gelecekteki değişimlere ayak uydurma şansı zayıf olacaktır.
- Gelecekte birkaç meslek ve sık sık iş değiştirme yanında bir gün boyunca birden fazla meslek icra etme durumunda olacak gençlerin elden geldiği kadar spor, el sanatları, güzel konuşma ve yazma gibi değişik yeteneklerini geliştirmeye de önem vermeleri gerekir. Böylece bir kimse gününün değişik zaman dilimlerini değişik yetenekleri ile ilgili işleri yaparak geçirebilir. Böylece hem gelirini artırabilir hem de ek bir iş yolu ile değişik becerilerini değerlendirme olanağı bulabilir.
- Günümüzde insanlar büyük iş yerlerinde, birçok kişi ile işbirliği yaparak çalışmakta; kendi küçük iş yerinde birkaç çırağı ile çalışan insan sayısı giderek azalmaktadır. O halde geleceğin genci başkaları ile iletişim kurabilme ve işbirliği yapabilme becerilerine sahip olmalıdır. Değişik insanlarla değişik koşullarda çalışabilme esnekliğine sahip olabile, belirsizliğe dayanabilme ve yaratıcılık da iş yaşamında başarıyı artırıcı kişilik özellikleri olarak görünmektedir.
- Bir yabancı dil, özellikle İngilizce bilmek kişinin iş bulma ve gelişme şansını artıracaktır. Bu özellikle yükseköğretim görmüş gençler için çok önemlidir.

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 86
Etkinliğin Adı: MESLEKİ DOYUM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Mesleki doyum ile mesleki değer, ilgi, yetenek ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi fark eder.			
<p>Öğrencilere meslek doyumunu ile ilgili aşağıdakine benzer bir tanım verilir: “Meslek doyumunu, meslekte başarı ve kararlılık ile kişinin ilgi, yetenek, değer ve kişilik özellikleri arasındaki tutarlılıktır. Kişinin beklentileri ile mesleğin ve işin sağladığı olanakların uygun olması halinde iş veya meslek doyumunun gerçekleştiği söylenebilir” (Kuzgun 2000)</p> <p>2. Öğrencilere bir kişinin mesleğinde doyuma ulaşabilmesi için ilgi, yetenek, değer ve kişilik özellikleri dışında daha başka nelerin etkili olabileceği sorulur ve verdikleri cevaplar tahtaya yazılır.</p> <p>3. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ek olarak aşağıdaki mesleki doyumunu etkileyen diğer etmenler de öğrencilere okunur ve üzerinde tartışmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Meslek faaliyetlerinin birey için ilgi çekici olması, ☐ Çalışma ortamının fiziksel durumunun uygun olması, ☐ Çalışma ortamında insan ilişkilerinin iyi olması, ☐ Sağlanan kazanç düzeyi, ☐ Ödül ve takdir, ☐ Sağlanan güvence, ☐ İlerleme olanağı, ☐ Verilen yetki ve sorumluluk, ☐ Günlük çalışma süresi, ☐ Yarışma ve kendini gösterme olanağı, ☐ İş bulabilme olanağıdır. <p>4. Bu ve buna benzer diğer hususların bir işyerinde azlığı veya çokluğunun başlı başına doyuma veya doyumsuzluğa yol açmayacağı, doyumun kişinin bu faktörlere verdiği öneme bağlı olduğu vurgulanarak, onların yukarıdaki faktörlere ne ölçüde önem verdikleri sorulur.</p> <p>5. Cevaplar alındıktan sonra öğrencilere kendi çevrelerindeki ya da toplumdaki ünlü kişilerden, mesleki doyumunu yüksek ya da düşük olduğunu tahmin ettikleri kişilerden örnekler vermeleri istenir.</p> <p>6. Öğrencilere gelecekte yapacakları meslekten alacakları doyumun ilgileri, yetenekleri, kişilik özellikleri ve değerleriyle ilişkili olduğunda daha yüksek seviye de olacağı vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 87
Etkinliğin Adı: BAŞKA NELER VAR?		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç:			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Seçtiği derslerin dışında kalan diğer derslerle ilgili yükseköğretim programları hakkında bilgi edinir.			
Öğrencilerden bir hafta önceden seçtikleri derslerin dışında kalan (buldukları lise türü ve bunun dışında kalan lise türlerindeki dersler) dersler ve bu dersler ile ilgili yükseköğretim programları hakkında bilgi toplamaları ve sınıfa getirmeleri istenir.			
Aşağıdaki kişi, kurum, kuruluş ve birimlerden bilgi toplayabilecekleri hatırlatılır.			
☐ İŞKUR tarafından hazırlanan meslek tanıtım bilgileri, ☐ ÖSYM Meslekler rehberi, ☐ Çeşitli üniversitelerin meslekleri tanıtan kitap, broşür ve cd'leri, ☐ Meslek odaları, dernekler, ☐ Meslek kişileri, ☐ Üniversitelerin akademisyenleri ve öğrencileri, ☐ Okul rehberlik servisi, ☐ Kitle iletişim araçları, (Televizyon, internet, gazeteler, dergiler vb.) ☐ Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi http://mbs.meb.gov.tr vb.			
1. Gönüllü öğrencilerden yaptıkları araştırmayı sınıfla paylaşımları istenir.			
2. Aşağıdaki sorularla grup etkileşimi devam eder.			
☐ 10. Sınıfta seçtiğiniz dersler neler? ☐ Seçtiğiniz derslerle ilgili yükseköğretim programları neler? ☐ Siz hangisine/hangilerine gitmek istersiniz? ☐ 10. Sınıfta seçtiğiniz derslerin dışında kalan dersler neler? ☐ Seçtiğiniz derslerin dışında kalan dersler ile ilgili yükseköğretim programları neler? ☐ Siz hangisine/hangilerine gitmek istersiniz? ☐ Seçtiğiniz dersler dışında kalan derslerle ilgili araştırma yaparken kendinize uygun olduğunu düşündüğünüz dersler oldu mu? Neler?			
Öğrencilere seçtikleri derslerin dışında kalan dersleri de seçebilecekleri hatırlatılır.			
☐ Seçtiğiniz derslerin dışında kalan derslerle ilgili yükseköğretim programlarını araştırırken kendinize uygun olduğunu düşündüğünüz yükseköğretim programı oldu mu? Neler? ☐ Okuduğunuz okul sizin için uygun mu? ☐ Uygun değilse hangi lise türü sizin için uygundur? Neden? ☐ O lise türünde hangi dersler okutuluyor? ☐ O derslerden hangilerini seçmek istersiniz? ☐ O derslerle ilgili yükseköğretim programları neler? ☐ Siz hangisine/hangilerine gitmek istersiniz?			
3. Kendileri için en uygun yükseköğretim programı seçmede, seçtikleri derslerin dışında kalan derslerle ilgili yükseköğretim programları hakkında bilgi edinmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim	Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı	
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 88
Etkinliğin Adı: DEĞERLENDİRİYORUM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1 (Karar Verme Basamakları)			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Meslekleri tanıtan kaynaklardan yararlanarak geleceğe yönelik hedeflerini değerlendirir.			
<p>Öğrencilere bir hafta önceden Form-1 dağıtılır. Geleceğe yönelik hedefine ilişkin kararını Form-1 deki basamaklara uygun yazmaları istenir. Bilgi toplama basamağında da yine Form-1 yazılı olan kişi, kurum, kuruluş ve birimlerden bilgi toplayabilecekleri hatırlatılır. Tanımladıkları kararlar ilgili yaptıkları araştırmayı sınıfa getirmeleri istenir.</p> <p>1. Gönüllü öğrencilerden yaptıkları araştırmayı sınıfla paylaşmaları istenir.</p> <p>2. Aşağıdaki sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ Geleceğe yönelik hedefinizle ilgili tanımladığınız karar neydi?</p> <p>☐ Tanımladığınız karardan beklediğiniz sonuç/sonuçlar nelerdi?</p> <p>☐ Beklediğiniz sonucu belirlerken, tanımladığınız kararlar ilgili değişiklik oldu mu? Neler?</p> <p>☐ Tanımladığınız kararlar ilgili nerelerden bilgi topladınız?</p> <p>☐ Tanımladığınız kararlar ilgili ne tür bilgiler topladınız?</p> <p>☐ Bilgi toplarken tanımladığınız kararda ve beklediğiniz sonuçlarda değişiklikler oldu mu? Neler?</p> <p>☐ Tanımladığınız kararlar ilgili seçenekler ve bu seçeneklerin avantaj ve dezavantajları neler oldu?</p> <p>☐ Tanımladığınız kararın seçeneklerini ve bu seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını değerlendirirken, tanımladığınız kararda, beklediğiniz sonuçlarda, seçeneklerde ve bu seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarında değişiklikler oldu mu? Neler?</p> <p>☐ Yaptığınız tüm bu değerlendirmeler sonucunda geleceğe yönelik belirlediğiniz hedefinize ilişkin kararınız ne oldu?</p> <p>3. Geleceğe yönelik hedeflerin değerlendirilmesinde bilgi kaynaklarından yararlanmanın da önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1

KARAR VERME BASAMAKLARI

1. VERİLECEK KARARI TANIMLAYIN
2. KARARDAN BEKLEDİĞİNİZ SONUCU BELİRLEYİN
3. BİLGİ TOPLAYIN
4. SEÇENEKLERİ VE BU SEÇENEKLERİN HER BİRİNİN AVANTAJ VE DEZAVANTAJLARINI BELİRLEYİN
5. KARARI VERİN

SINIF REHBERLİĞİ ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU			
Yeterlilik Alanı: Eğitsel ve Mesleki Gelişim		Süre: 40 dakika	Ortam: Sınıf ortamı
Tarih:	Sınıf Düzeyi: 10	Öğr. Sayısı: Tüm sınıf	Kazanım Numarası: 89
Etkinliğin Adı: BEN VE DERSLERİM		Sınıf Düzeni: Oturma düzeni	
Araç-gereç: Form-1			
Kazanım/Etkinliğin Amacı: Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarısını göz önünde bulundurarak seçtiği/seçeceği derslerin uygunluğunu değerlendirir.			
<p>Bu etkinlikte Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanan “Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi” nde (MBS) yer alan ölçekler uygulanacaktır.</p> <p>Bu etkinlik internet bağlantısıyla gerçekleştirilecektir. İnternet bağlantısı olmayan okullarda da rehber öğretmen ile işbirliği yapılarak “Kendini Değerlendirme Envanteri” veya “Akademik Benlik Kavramı Ölçeği” uygulanıp değerlendirmeye alınabilir.</p> <p>Öğrencilere 1 hafta önceden “Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi” hakkında bilgi verilerek, http://mbs.meb.gov.tr adresine girerek üye olmaları ve yönergeleri takip ederek İlgilerim, Yeteneklerim, Mesleki Değerlerim Ölçekleri’ni içtenlikle ve yeterli zamanı ayırarak uygulamaları istenir. Aksi takdirde çıkacak sonuçlar kişiye uygun olmayacaktır. Ölçekler uyguladıktan sonra Mesleklerle eşleştir butonuna basarak, çıktı almaları ve sonuçlarını “Eğitsel ve Mesleki Planlama Dosyası” ile beraber Rehberlik ve Yönlendirme Dersine getirmeleri istenir.</p> <p>*Form-1 öğretmene bilgi amacıyla verilmiştir. Öğrencilere gerekli açıklamalar Form-1 den yapılabilir.</p> <p>1. Gönüllü öğrenciler ölçek (İlgilerim, Yeteneklerim, Mesleki Değerlerim Ölçeği) sonuçlarını sınıfla paylaşır.</p> <p>2. Gönüllü öğrencilerden, çıkan sonuçlar doğrultusunda eşleşen mesleklerin neler olduğu sorulur ve sınıfla paylaşımları istenir.</p> <p>3. Aşağıdakine benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.</p> <p>☐ 9. Sınıfta uyguladığımız MBS ‘deki ölçek sonuçlarınız ile şimdi uyguladığınız ölçek sonuçları arasında fark var mı?</p> <p>☐ Mesleki değer, ilgi, yetenek ve bu özelliklerinizle eşleşen mesleklerin sizi yansıttığını düşünüyor musunuz?</p> <p>Öğrenci sonuçların kendisine uygun olmadığını söylüyorsa, öğrencilerin içtenlikle ve yeterli zaman ayırarak uygulamayı yapmamış olabilecekleri göz önünde bulundurulmalıdır.</p> <p>☐ Hangi derslerde başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz?</p> <p>Ders seçiminizi yaparken ilgi, yetenek, mesleki değer ve akademik başarınızı göz önünde bulundurdunuz mu?</p> <p>☐ Mesleki değer, ilgi ve yeteneklerinize uygun dersleri okuduğunuzu düşünüyor musunuz?</p> <p>Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarısına uygun olmayan dersleri okuduğunu düşünen öğrencilere farklı ders seçimi yapabilecekleri vurgulanır.</p> <p>☐ Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarınızı göz önünde bulundurduğunuzda hangi dersleri seçmeniz uygun olacaktır?</p> <p>4. Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarı göz önünde bulundurularak, ders seçmenin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.</p> <p>Gerektiğinde yararlanmak amacıyla ölçek sonuçlarının “Eğitsel ve Mesleki Planlama Dosyası”nda bulundurulmasının önemi vurgulanır.</p>			
Öğrenci Tepkileri:			
Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi:			

FORM-1
ULUSAL MESLEKİ BİLGİ SİSTEMİ – MBS

Mutlu ve başarılı bir hayatın parçası olan meslek seçiminde doğru kaynaklara başvurmak önemlidir.

1.KENDİNİ TANIMA

- * Nelerden hoşlanırım?
- * Neleri yapabilirim?
- * Hangi meslek bana uygun?
- * Bana göre çalışma hayatında neler önemli?

Bu soruların cevaplarını MSB’de “Kendimizi Tanıyalım” başlığı altında bulabilirsiniz.

2.EĞİTİM FIRSATLARI

- * Hangi okula gitmeliyim?
- * Hangi alan / dal / dersi seçmeliyim?
- * Gitmek istediğim okullar ve kurslar hakkında nerelerden bilgi alabilirim?
- * Nerelerden burs alabilirim?
- * Uluslararası eğitim fırsatları nelerdir?

Sorularının cevaplarını “Eğitim Fırsatlarımız” başlığı altında bulabilirsiniz?

3.İŞ OLANAKLARI

- * Mesleklere ilişkin bilgilere nasıl ulaşabilirim?
- * İş arama yöntemleri nelerdir?
- * Öz geçmiş nasıl yazılır?
- * İş ararken nerelere başvurabilirim?
- * İş görüşmesinde nelere dikkat etmeliyim?

Sizi çalışma hayatına hazırlayacak bu soruların cevabını da “İş Olanaklarımız” başlığı altında bulabilirsiniz.

Ulusal Mesleki Bilgi Sisteminden (MBS) bireyler hem üye olmadan hem de üye olarak faydalanabilirler. Sistem üye olmadan sınırlı bir fayda sağlarken üye olduğu takdirde; öğrencilere ilgi, yetenek, mesleki değer ölçeklerini uygulama, kendilerini ve kendilerine uygun mesleği tanıma fırsatı sunmaktadır. Bunun için bireylerin <http://mbs.meb.gov.tr> adresine girmeleri yeterli olacaktır.

Bireyler sisteme üye olarak ilgi, yetenek ve mesleki değerlerine yönelik ölçme aracını uyguladıkları takdirde aşağıdaki alt boyutlarla ilgili sonuçları elde edebilirler.

İlgi Ölçeğinin Alt Boyutları	Yetenek Ölçeğinin Alt Boyutları	Değerler Ölçeğinin Alt Boyutları
Eğitim Öğretim	Sözel Dilbilimsel	Yeteneğini gösterme
Ziraat Açık Alan	Mantıksal – Matematiksel	Yaratıcılık
Siyasal Mali Bilimler	Görsel – Uzamsal	Başarı
Sağlık	Bedensel – Devinimsel	Ekip Çalışması
İletişim Medya	Müziksel – Ritmik	Çalışma Koşulları
Yabancı Dil	Sosyal – Kişilerarası	Liderlik
Türk Dili	Kişisel – İçsel	Gelir Durumu
Psikoloji	Doğacı	Tanınma
Hukuk		Kişisel Gelişim
Bilgisayar		Özerklik
Matematik		
Fen Bilimleri		
Mühendislik		
Görsel Sanatlar		

Bireylerin kendilerine uyguladıkları ilgi, yetenek ve mesleki değer ölçekleri sonucuna uygun meslekler listelenmektedir. Listelenen bu meslekler 3 grupta toplanmaktadır.

1. Profesyonel Meslek Grupları: Bu ana grup, fiziksel bilimler ve yaşam bilimleri ile sosyal ve beşeri bilimlere ilişkin alanlarda yüksek düzeyde profesyonel bilgi ve deneyim gerektiren ana görevleri olan meslekleri kapsamaktadır. Bu ana görevler, mevcut bilgi birikimini devamlı artırma, bilimsel ve sanatsal kavram ve teorileri problemlerin çözümüne yönelik olarak uygulama ve elde edilen bilgileri sistematik bir yöntemle öğretmekten oluşmaktadır. Yardımcı Profesyonel Meslek Grupları: Bu ana grup, fiziksel bilimler, yaşam bilimleri ile sosyal ve beşeri bilimlerin bir ya da birkaç alanında teknik bilgi ve deneyim gerektiren ana görevlerden oluşan meslekleri kapsamaktadır.

2. Büro, Seyahat ve Bakım Hizmetleri: Bu ana grup, bilgilerin organize edilmesi, değerlendirilmesi, yayımlanması; seyahat, ev işleri, yeme-içme, kişisel ve hasta bakımı, alım-satım için gerekli bilgi ve deneyimi gerektiren ana görevlerden oluşan meslekleri kapsamaktadır. <http://mbs.meb.gov.tr>

“ORTAÖĞRETİM REHBERLİK VE YÖNLENDİRME DERSİ PROGRAMI”

YETERLİK ALANLARINA GÖRE 10. SINIF KAZANIMLARI VE KAZANIMLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

YETERLİK ALANI: EĞİTSEL BAŞARI

KAZANIMLAR	AÇIKLAMA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geleceğe ilişkin amaçlarını açıklar. 2. Grup çalışmalarında iş birliğinin önemini ve gerekliliğini açıklar. 3. Grup çalışmalarına etkili biçimde katılır. 4. Verdiği kararları etkili karar verme basamakları açısından değerlendirir. 5. Etkili karar verme unsurlarını kararlarında kullanır. 	<p>4 ve 5. kazanımlar işlenirken etkili karar vermede yoğun sorun yaşayan öğrenciler belirlenirse okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmetleri sağlanmalıdır.</p> <p>4.kazanım işlenirken öğrencilerin ders seçimine ilişkin kararlarını da değerlendirmeleri sağlanmalı, öğrencilere bu konu ile ilgili olarak okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi tarafından destek hizmetleri sunulmalıdır.</p>

YETERLİK ALANI: KENDİNİ KABUL

KAZANIMLAR	AÇIKLAMA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Başkalarının kendisi ile ilgili görüşlerinin bireyin kendini algılama biçimini nasıl etkilediğini fark eder. 2. Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder. 3. Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar. 	

YETERLİK ALANI: KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER

KAZANIMLAR	AÇIKLAMA
<ol style="list-style-type: none">Yaşıtlarının ya da kendinin karşılaşılabileceği kişisel-sosyal ve eğitsel sorunların farkında olur.Eğitsel ve kişisel-sosyal sorunlarla karşılaştığında yardım alabileceği birimlere başvurur.Fiziksel, sözel ve duygusal <u>şiddetle</u> karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir.Fiziksel, sözel ve duygusal <u>tacizle</u> karşılaştığında nereden yardım alabileceğini belirtir.Kişisel değerlerine, inançlarına ve tutumlarına uygun olmayan isteklere iletişim becerilerini kullanarak karşı koyar.Başkalarının başarılarını ve olumlu davranışlarını takdir eder.Karşı cins ile sağlıklı arkadaşlık ilişkileri geliştirmenin önemini kavrar.Etkili çatışma çözme basamaklarını kullanır.Kişiler arası ilişkilerde esnek ve hoşgörülü olur.	<p>3, 4 ve 8. kazanımlara ilişkin etkinlikler için okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa uzmanlık gerektiren kazanımların yerine rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda gerekli destek sağlanacaktır.</p> <p>3, 4 ve 8.kazanım işlenirken yoğun çatışma ve istismar yaşadığı tespit edilen öğrencilere yönelik okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmetleri sağlanmalıdır.</p>

YETERLİK ALANI: AİLE VE TOPLUM

KAZANIMLAR	AÇIKLAMA
<ol style="list-style-type: none">Kitle iletişim araçlarının kişisel ve toplumsal değerler üzerindeki etkisini fark eder.	

YETERLİK ALANI: GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT

KAZANIMLAR	AÇIKLAMA
<ol style="list-style-type: none">1. Kendini zararlı alışkanlıklardan korur.2. Acil durumlarda nasıl davranacağını açıklar.3. Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt eder.	<p>2.kazanıma ilişkin geçmişte acil bir durum yaşamış ve etkileri hala devam eden öğrenci tespit edilirse okul rehber öğretmeni, okul rehber öğretmeni yoksa RAM ile işbirliği yapılarak öğrenciye destek hizmetleri sağlanmalıdır.</p>

YETERLİK ALANI: EĞİTSEL VE MESLEKİ GELİŞİM

KAZANIMLAR	AÇIKLAMA
<ol style="list-style-type: none">1. İlgilendiği mesleklerin gerektirdiği kişilik özellikler ile ilgili bilgi edinir.2. İlgilendiği mesleklerin gerektirdiği eğitim hakkında bilgi edinir.3. Mesleki değerlerin meslek seçimindeki rolünü açıklar.4. Meslekleri tanıtan kaynaklar hakkında bilgi edinir.5. Ön yargıların meslek seçimine etkilerini değerlendirir.6. Mesleki doyum ile mesleki değer, ilgi, yetenek ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi fark eder.7. Seçtiği derslerin dışında kalan diğer derslerle ilgili yükseköğretim programları hakkında bilgi edinir.8. Meslekleri tanıtan kaynaklardan yararlanarak geleceğe yönelik hedeflerini değerlendirir.9. Mesleki değer, ilgi, yetenek ve akademik başarısını göz önünde bulundurarak seçtiği/seçeceği derslerin uygunluğunu değerlendirir.	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9. kazanımlara ilişkin öğrencilere ders seçiminde yardımcı olmak üzere okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi tarafından destek hizmetleri sunulur.</p> <p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9. kazanımlara ilişkin okulun kaynaklarına göre üniversite gezileri, meslek elemanlarının okula davet edilmesi, meslek tanıtım panosu vb. etkinliklerle öğrenciye destek hizmetleri sunulabilir.</p>

REHBERLİK HİZMETLERİ EYLÜL AYI ÇALIŞMA RAPORU

RAPOR NO: 1		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ EKİM AYI ÇALIŞMA RAPORU					
RAPOR NO: 2		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ KASIM AYI ÇALIŞMA RAPORU

RAPOR NO: 3		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ ARALIK AYI ÇALIŞMA RAPORU						
RAPOR NO: 4		RAPOR TARİHİ:/...../.....				
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI				
1		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
2		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
3		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
4		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
		Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı						
Etkinlik Konusu						
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı				K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları						
Okulla ilgili sorunlar						
Aile ile ilgili sorunlar						
Kişisel alanla sorunlar						
Arkadaşlık sorunları						
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında						
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme		
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci			
Üst Okullar						
İş Yerleri						
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi						
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri						
Teknik, Ölçme Aracı		Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
		K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar						
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi						
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:						

REHBERLİK HİZMETLERİ OCAK AYI ÇALIŞMA RAPORU

RAPOR NO: 5		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ ŞUBAT AYI ÇALIŞMA RAPORU					
RAPOR NO: 6		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
Öğrenci Görüşmeleri		Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ MART AYI ÇALIŞMA RAPORU						
RAPOR NO: 7		RAPOR TARİHİ:/...../.....				
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI				
1		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
2		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
3		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
4		YETERLİLİK ALANI				
		KAZANIM				
		ETKİNLİĞİN ADI				
		Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı						
Etkinlik Konusu						
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı				K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları						
Okulla ilgili sorunlar						
Aile ile ilgili sorunlar						
Kişisel alanla sorunlar						
Arkadaşlık sorunları						
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında						
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme		
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci			
Üst Okullar						
İş Yerleri						
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi						
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri						
Teknik, Ölçme Aracı		Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
		K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar						
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi						
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:						

REHBERLİK HİZMETLERİ NİSAN AYI ÇALIŞMA RAPORU

RAPOR NO: 8		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ MAYIS AYI ÇALIŞMA RAPORU					
RAPOR NO: 9		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

REHBERLİK HİZMETLERİ HAZİRAN AYI ÇALIŞMA RAPORU

RAPOR NO: 10		RAPOR TARİHİ:/...../.....			
SIRA	TARİH	ETKİNLİK ÇALIŞMALARI			
1		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
2		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
3		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
4		YETERLİLİK ALANI			
		KAZANIM			
		ETKİNLİĞİN ADI			
	Öğrenci Görüşmeleri	Veli Görüşmeleri	Aile –Veli Ziyaretleri		
Sayı					
Etkinlik Konusu					
Öğrenci Görüşmelerinin Problem Alanlarına Göre Dağılımı			K	E	TOPLAM
Sağlık sorunları					
Okulla ilgili sorunlar					
Aile ile ilgili sorunlar					
Kişisel alanla sorunlar					
Arkadaşlık sorunları					
Mesleki Rehberlik Hizmetleri Kapsamında					
Ziyaret Edilen Üst Okullar / İş Yerleri		Katılan Sayısı		İzlenimler Değerlendirme	
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Geziler		Veli	Öğrenci		
Üst Okullar					
İş Yerleri					
Kültürel ve Sosyal Amaçlı Gezi					
Uygulanan Bireyi Tanıma Teknikleri					
Teknik, Ölçme Aracı	Sayı		Bulgular, Yapılan Çalışmalar		
	K	E			
Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan Diğer Çalışmalar					
Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi					
Alınan Önlemler, Psikolojik Destek Amacıyla Yapılan Yönlendirmeler:					

SINIF REHBERLİK ÇALIŞMALARINI YILSONU FAALİYET RAPORU**Uygulanan Teknikler, Bireyi Tanıma, Bilgilendirme Çalışmaları:**

NO	YAPILAN ÇALIŞMALAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Rehberlik Hizmetleri Kapsamında Sınıf İçi Yapılan Çalışmalar

NO	YAPILAN ÇALIŞMALAR
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

Velilere Yönelik Çalışmalar

NO	YAPILAN ÇALIŞMALAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
1	Veli toplantısı			
2	Bireysel görüşülen veli sayısı			
3	Yapılan veli ev ziyareti sayısı			

Sınıf Rehberlik Çalışmalarında Karşılaşılan Güçlükler, Görüş Ve Öneriler

Karşılaşılan güçlükler ve nedenleri:

Çözüm önerileri:

Rehberlik Servisi Hakkında Beklentiler, Görüş ve Öneriniz:

Çözüm önerileri:

PROBLEM TARAMA LİSTESİ (L TAKIMI)

Adı Soyadı:.....Sınıfı/ No :.....Tarih:/...../.....

Sevgili öğrenciler,Bu problem tarama listesi siz öğrencilerin belli başlı üzüntülerini, ihtiyaçlarını ve her türlü problemlerini öğrenip sizlere yardım etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu listenin okul idaresi ile hiçbir ilişkisi yoktur. Bu bir sınav değildir. Cevaplarınız gizli tutulacaktır. Listeyi doldururken samimi olunuz, dikkatle okuyunuz, okuduğunuz cümlede yazılan husus sizi rahatsız eden bir problem ise cümlenin başındaki rakamı cevap kağıdında bulunuz. Bu rakamın sağındaki kutunun içine (X) bir çarpı koyunuz. Cümlede yazılan husus sizin için problem değilse hiçbir işaret koymadan diğer cümleye geçiniz. Kararınızı vermeden iyice düşününüz.

☐ 1. Yeterince uyuyamıyorum.	☐ 30. Okulu sevmiyorum.
☐ 2. İyi beslenemiyorum.	☐ 31. Ailenin fazla baskısı beni sıkıyor.
☐ 3. Yüzümdeki sivilcelerden rahatsızım.	☐ 32. Ailem hiçbir konuda fikrimi almıyor.
☐ 4. Ara sıra burnum kanıyor.	☐ 33. Ailem bana iş yaptırıyor.
☐ 5. Çok terliyorum.	☐ 34. Kardeşlerim ders çalışmama engel oluyor.
☐ 6. Soğuk havada bile terliyorum.	☐ 35. Annem ile babam sık sık kavga ediyorlar.
☐ 7. Gözlerimden rahatsızım.	☐ 36. Evimiz çok küçük. Çalışmak için ayrı odam yok.
☐ 8. Tırnaklarımı kemiriyorum.	☐ 37. Geçim zorluğu evimizde huzursuzluk yaratıyor.
☐ 9. Sık sık başım ağrıyor.	☐ 38. Babamla anlaşamıyorum.
☐ 10. Kulaklarım işitmiyor.	☐ 39. Ailem beni anlamıyor.
☐ 11. Hastalığımı doktora açamıyorum.	☐ 40. Ailem benden fazla şeyler umuyor.
☐ 12. Şişman olduğum için huzursuzum.	☐ 41. Okul arkadaşlarımla iyi geçinemiyorum.
☐ 13. Kendimi yakışıklı bulmuyorum.	☐ 42. Bazı arkadaşlarımız ahlakımızı bozuyor.
☐ 14. Çok kıskancım	☐ 43. Konuşurken çok heyecanlanıyorum.
☐ 15. Utangaç ve sıkılganım.	☐ 44. Herkesin beni sevmesini istiyorum.
☐ 16. Korkunç rüyalar görüyorum.	☐ 45. Karşı cinsten bir arkadaş edinemedim.
☐ 17. Kendime hiç güvenim yok.	☐ 46. Kolayca arkadaş edinemiyorum.
☐ 18. Tek başıma karar veremiyorum.	☐ 47. Arkadaşlarım gibi giyinemediğim için üzüntü duyuyorum.
☐ 19. Zor durumda kalınca çocuk gibi ağlıyorum.	☐ 48. Kimse benimle arkadaş olmak istemiyor.
☐ 20. Sır tutamıyorum.	☐ 49. Dert ortağı olacak bir yakınım yok.
☐ 21. Okulda disiplin zayıf.	☐ 50. Karşı cinsten arkadaşlık etmekten çekiniyorum.
☐ 22. Okulda disiplin fazla.	
☐ 23. Ders kitaplarını alamıyorum.	
☐ 24. Bazı dersleri sevmiyorum.	
☐ 25. Defter tutmayı ve ödev yapmayı sevmiyorum.	
☐ 26. Bazı öğretmenler şahsiyet kırıcı davranıyor.	
☐ 27. Bazı öğretmenler fazla dayak atıyor.	
☐ 28. Yazılılarda fazla heyecanlanıyorum.	
☐ 29. Okulda problemlerimizle fazla ilgilenilmiyor.	

NASIL DEĞERLENDİRİLİR VE YORUMLANIR? X işareti konulan problem maddeleri çizelgeye işlenir çizelgedeki yatay toplamlar kişinin kendi problemlerini, dikey toplamlar ise sınıf genelinin problemlerini gösterir. Öğrenci problem maddelerinin yarısı ve yarısından fazlasını işaretlemişse, öğrencinin problemleri için yardım alması gerektiği düşünülür. Ancak öğrencinin çok fazla sorunu olmamasına rağmen, önemli birkaç sorunu olduğu zamanlar da gözden kaçırılmamalı, her madde özenle incelenmelidir.

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ

KULLANILIŞ AMACI: Bu anketin amacı, öğrencilerin başarısız olmasına yol açan nedenleri öğrenmek ve ortadan kaldırmaktır.

KİMLERE UYGULANIR: İlköğretim 4-5-6-7-8. sınıflar ve ortaöğretim kademesindeki bütün öğrencilere uygulanabilir.

UYGULANIŞI: Okul rehberlik programı dâhilinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından her bir anket öğrencilere verilerek, anketin yönergesi ve öğretmenin uyarıları doğrultusunda doldurmaları istenir. Sınıfta öğrencilere açıklama yapılarak anket uygulanır.

DEĞERLENDİRİLMESİ: Uygulama sonunda her soru için çetele tutulur, yoğunlaşan soruların cevaplarına göre yüzdesi çıkarılır.

Örneğin: Sınıftaki öğrenci sayısı 60 ise ve 2. soruyu 20 kişi işaretlemişse 20 yüzde ile çarpılır. 60'a bölünerek yüzde bulunur. Bu ise %33 eder. O halde sınıfın %33 ünde (ailedeki huzursuzluk) söz konusudur. Her sınıf için yüzde bulma işlemi tamamlandıktan sonra (1, 2, 3) sınıflarda kendi aralarında toplam yüzdesi alınır. Okulun tüm sonucu alınır. Rapor haline getirilir. Öğretmenler kurulunda sonuç tartışılır.

Sınıflar düzeyinde çıkan problemler ilerideki rehberlik ders saatlerinde konuşulmak üzere programa alınır. Kişisel problemi olan öğrenciler bireysel görüşmeye alınır. Aile ile ilişki kurulur. Başarısızlık nedenleri anketi değerlendirme tablosunun sol kenarına sınıf öğrencilerini temsil eden numaralar yazılmış, Ankete 44 başarısızlık nedeni verilmiştir. Sınıf rehber öğretmenleri yeteri büyüklükte kareli kâğıt kullanarak 44 Başarısızlık nedenini tabloya yerleştireceklerdir. Öğrenci başarısızlığının nedenleri araştırma amacıyla geliştirilmiş bir tekniktir. Bu teknikte öğrenci başarısızlığı değişik açılardan ele alınır. Öğrenciden kaynaklanan nedenler öğretmenlerden kaynaklanan nedenler, aileden-okuldan kaynaklanan nedenler araştırılır. Bu anket uygulandıktan sonra çalışılmalıdır. Öğrencinin aileden kaynaklanan başarısızlığı varsa yığılma buradaysa aile ile ilişkiye geçilmelidir. Sağlık sorunlarından kaynaklanan bir başarısızlık varsa öğrenci bir sağlık kuruluşuna sevk edilmelidir. Çalışma metodunu bilememekten kaynaklanıyorsa öğrenciye rehberlik edilmelidir. Başarısızlık nedenleri anketi tıpkı problem tarama listesinde olduğu gibi, tek tek özel olarak birey ele alınıp incelenmelidir. Onun rahatsız olduğu problemlerin çokluğu ele alınarak incelenmeli ve ona yardım edilmeye çalışılmalıdır. Grubun en çok yığılma gösterdiği problemler ele alınıp çözüm yolları aranmalı ve çalışılmalıdır. Bu çalışma okul idaresi-aile-öğretmen-rehber öğretmen işbirliğiyle mümkündür.

YORUMLANMASI: Tablonun % sırasına ve tablonun sağ kenarındaki öğrencilerin bireysel olarak işaretlendikleri başarısızlık nedenleri toplamı sütuna bakarak yorum yapılır. Buna göre tabloya bakarak kısa bir yorum yapalım. Anket 9 kişilik bir guruba uygulanmıştır. 9 kişilik sınıfta öğrencilerin başarısızlığına sebep olan 25 neden tespit edilmiştir. Sınıfın % 22'sinin başarısızlığına "aileden ayrı oluş" etki ettiği görülmüştür. Sınıfın % 11'inde "ailedeki huzursuzluk" başarısızlık nedeni olarak gösterilmiştir. % 33'ü evlerinin okula uzaklığını başarısızlık nedeni olarak belirtmişlerdir. Diğerleri içinde aynı şekilde değerlendirme yapılır. Buna göre sınıfta 2 öğrenci ailesinden ayrı oluşlarını başarısızlık nedeni olarak belirtmiş, bir öğrenci ailedeki huzursuzluğu başarısızlık nedeni olarak işaretlemiştir. 5 nolu neden hiçbir öğrencide görülmemiştir. Tablonun sağındaki toplam sütununa bakarak bireyler tek tek değerlendirilir. Bu sütuna göre Fatih'in başarısızlığı için en çok neden sıralayan öğrencidir. Osman başarısızlığı için 4 neden belirtmiştir. Korhan belirtmemiştir. Bu şekilde diğer öğrencilerin durumu hangi numarada çetele varsa oraya bakarız. Mesela Zeynep'in başarısını etkileyen bir neden belirtmiştir. Bu ise evlerinin okula uzak oluşudur. Bütün öğrenciler için buna benzer bir değerlendirme yapılır. Bu nedenle sınıf rehber öğretmenince özlü bir rapor halinde okul rehberlik bürosuna verilir. Sınıf rehber öğretmeni idare, okul rehberlik bürosu imkanları ölçüsünde bu nedenle giderme yoluna gider. Konu gerektiğinde öğretmenler kurulunda tartışılır.

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ

Adı Soyadı:..... Sınıfı:.....Tarih:/...../20....

ACIKLAMA : Bu liste;derslerinizden düşük not alma sebeplerinizi tespit ederek sizlere yardımcı olabilmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden aşağıdaki ifadelerden ders notlarınızın düşük olmasına sebep olanları ve ders çalışmanızı engelleyen nedenleri işaretlemeniz istenmektedir.

.....derslerinden notlarım düşük ve başarılı değilim.

Çünkü ;

- 1- Ailem çok kalabalık.
- 2- Annem derslerimde bana yardımcı olmuyor.
- 3- Babam derslerimde bana yardımcı olmuyor.
- 4- Ayrı bir çalışma odam yok.
- 5- Ailemden ayrı kalıyorum.
- 6- Ailem bana kardeşlerimden farklı bir muamelede bulunuyor.
- 7- Babam beni sık sık döver.
- 8- Ailem ders çalışmam için gereksiz baskı yapıyor.
- 9- Ailem beni küçük bir çocukmuşum gibi görüyor.
- 10- Ailem fazla otoriter,istediğim gibi hareket etmeme izin vermiyorlar
- 11- Ailem beni fazla ihmal ediyor,benimle fazla ilgilenmiyorlar.
- 12- Kardeşlerim sık sık kavga ediyor,ben de bu durumdan etkileniyorum.
- 13- Ailem ile akrabalarım arasında sık sık kavga olur buda beni etkiliyor.
- 14- Öğretmenimin anlattıklarını anlamıyorum.
- 15- Dikkatimi devamlı olarak derse veremiyorum.
- 16- Sınıfta öğreniyorum fakat hemen unutuyorum.
- 17- Öğrendiklerimi uygulamaya imkan bulamıyorum.
- 18- Okuduğumu anlamıyorum.
- 19- Bildiklerimi yazı ile anlatamıyorum. Yazılılardan devamlı olarak zayıf alıyorum.
- 20- Bildiklerimi sözle anlatamıyorum. Sözlülerden devamlı olarak zayıf alıyorum.
- 21- Başarılı olduğum zaman mükafatımı (ödülümü) alamıyorum
- 22- Bu derslere ilgi duymuyorum.
- 23- Arkadaşlarımla iyi geçinemiyorum.
- 24- Sınıfımız çok kalabalık bu yüzden dersleri iyi takip edemiyorum.
- 25- Kendime iyi bir arkadaş bulamadım.
- 26- Bu derste verilen bilgiler benim işime yaramıyor.
- 27- Çalışmaya fazla zaman ayıramıyorum.
- 28- Oyun oynamayı çok seviyorum.
- 29- Ailemin verdiği işleri yapmaktan ders çalışmaya vakit bulamıyorum.
- 30- Sağlığım pek iyi değil.
- 31- Araştırma yapmak için yeterli kaynak bulamıyorum.
- 32- Kaynakları nereden bulabileceğimi bilemiyorum.
- 33- Öğretmenlerim çok fazla ödev veriyorlar yetiştiremiyorum.
- 34- Ödevlerim çok ağır geliyor.
- 35- Ders çalışırken başka şeyler düşündüğümünden dolayı kendimi derse veremiyorum.
- 36- Öğrendiğimi sanıyorum fakat sınavlarda sorulara cevap veremiyorum.
- 37- Sınıfta oturduğum yer dersleri takip etmemde uygun bir yer değil.
- 38- Öğretmenimden gerekli ilgiyi göremiyorum.
- 39- Ders çalışmayı sevmiyorum.
- 40- Derslerde iyi not tutamıyorum.
- 41- Derslere beraber çalışacağım arkadaş grubum yok.
- 42- Maddi durumumuz iyi değil bu durum derslerime yansıyor.
- 43- Arkadaşlarımla beraber devamlı olarak gezip ve eğleniyoruz.
- 44- Okul dışında gittiğim spor faaliyetleri (herhangi bir faaliyet) beni etkiliyor.

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ANKETİ

NEDEN VE NE ZAMAN KULLANILMALI? Devamsız olan öğrencilerin devamsızlık nedenlerini öğrenmek amacıyla uygulanır. Devamsızlığın yoğun olduğu dönemlerde kullanılması uygundur.

KİMLERE, NASIL UYGULANIR? İlköğretimin 4.5.6.7.8. sınıflara ve ortaöğretim kademesindeki tüm öğrencilere uygulanabilir. Sınıf rehber öğretmeni anketi öğrencilere dağıtır, yönergesini okur ve anketin uygulanmasını sağlar.

NASIL DEĞERLENDİRİLİR VE YORUMLANIR? Yapılan anketin her sorusuna öğrencilerin ne cevap verdiği kaydedilir, her maddeyi kaç öğrencinin işaretlediği çetele yoluyla yüzde olarak hesaplanır. Yüzdesi en fazla olan maddeler o sınıf için devamsızlık nedeni olarak görülür. Belirlenen devamsızlık nedenleri ortadan kaldırılmaya çalışılır.

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ANKETİ

Adı Soyadı :..... Sınıfı :..... No :..... Tarih :/...../200..

AÇIKLAMA

Elinizdeki anket, okullardaki devamsızlık problemine, öğrenci, yönetici ve veliler olarak hep beraber eğilmek ve yine beraberce çareler aramak için hazırlanmıştır.

Herhangi bir öğrenci, geçerli sayılabilecek bir özrü olmadan devamsızlık eder (okula geç gelir veya hiç gelmezse) durumunu zamanında ilgililere bildirmezse, bu davranışı yönetmeliklerde suç olarak gösterilmektedir. Bu yüzden azar işitenler veya cezalandırılanlar olduğunu bilirsiniz.

Ama yine de çok değişik nedenlerden ötürü, öğrenciler arasında zaman zaman derse geç gelenler, bazı derslere giremeyenler veya tam gün boyunca okula hiç uğramayanlar olduğunu görmekteyiz.

Bu türlü gecikmeye yol açan pek çok neden vardır elbette. İşte bu ankette gecikme ve okula gitmeme nedeni olabilecek bazı cümleler sıralandı.

Sizden istenen şu :

1 – Size göre en önemli gördüğünüz 3 neden hangisi ise karşısına (x) işareti koyunuz.

2 – Yine size göre öğrenci devamsızlığını ortadan kaldıracak veya en aza indirebilecek iki öneriyi kağıdın arka yüzüne yazınız.

İçten davranacağınıza inandığımı tekrar belirtiyorum. Süreniz ders saati sonuna kadardır. Başlayabilirsiniz. Teşekkür ederim.

DEVAMSIZLIK NEDENİ OLABİLECEK DURUMLAR

- () 1 – Bir takım aile sorunları yüzünden.
- () 2 – Sağlık nedenlerinden ötürü.
- () 3 – Arkadaşlık ilişkileri yüzünden.
- () 4 – Sınav korkusundan (Başaramama endişesinden)
- () 5 – Zayıf not alacağına inanmış olmaktan.
- () 6 – Derslere yeterince hazırlanamama yüzünden.
- () 7 – Moral bozukluğu nedeni ile.
- () 8 – Bu konuda hayal kırıklığına düşmekten.
- () 9 – İzin alma imkanı bulamamış olmaktan.
- () 10 – İzin verilemediğinden.
- () 11 – Bazı dersler hiç ilgimi çekmediği için.
- () 12 – Öğretmenler bazıları ile geçinmediği için.
- () 13 – Başka bir işte çalışma sorunluluğundan.
- () 14 – Can güvenliği nedeni ile.
- () 15 – Ders dışı etkinlikler ilgililer ve sosyal faaliyetler nedeni ile.

ÖNERİLERİNİZ :

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ANKETİ ÇİZELGESİ

SINIF ÖĞRETMENİ :

SINIFI :

UYGULANAN ÖĞRENCİ SAYISI:

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ

ÖĞRENCİLER

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

TOPLAM

DANIŞMAN REHBER ÖĞRETMENİN ALACAĞI TEDBİRLER:

TEMEL ÖNLEME ANKETİ

SEVGİLİ ÖĞRENCİLER;

Bu anket, sizlerin yaşam içindeki karşılaşılabileceğiniz ya da karşılaştığımız problemlerinizi tespit etmek amacıyla oluşturulmuştur. Amacımız çocuk ve gençlerimizi olumsuz davranışlara yönelten risk faktörlerini tespit ederek oluşabilecek olumsuz davranışları önceden engellemektir. Anket uygulanırken herhangi bir şekilde kimlik bilgilerinizi belirtmeyiniz ya da anket üzerine yazmayınız. Ankete vereceğiniz cevaplar sadece bu araştırmanın konusu olan risk faktörlerini tespit etmek amacı ile değerlendirilecek ve başka hiçbir amaç için kullanılmayacaktır.

Sizin için risk faktörü oluşturduğunu ya da davranışlarınızı olumsuz etkilediğini düşündüğünüz yargının karşısındaki parantezin () içini çarpı (X) işareti ile işaretleyiniz.

Çalışmanın amacına ulaşabilmesi için anket içindeki yargıları içtenlikle işaretlemeniz oldukça önemlidir. Ankete başlamadan önce cinsiyetinizi gösteren parantezin () içini çarpı (X) işareti ile mutlaka işaretlemelisiniz.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

..... Müdürlüğü

Rehberlik Servisi

Cinsiyetiniz:

Kız ()

Erkek ()

1	Ailemi bana karşı ilgisiz buluyorum.	
2	Anne babam ayrı	
3	Anne ve babamın ayrı olması (Anne babamın boşanması) beni üzüyor.	
4	Ailemizde şiddet ve geçimsizliğin olması olumsuz davranmama neden oluyor.	
5	Yaşadığımız ekonomik sıkıntılar beni olumsuz etkiliyor.	
6	Oturduğumuz yerleşim yerindeki sorunlar (şiddet, zararlı madde kullanımı, olumsuz arkadaş grupları, vb.) benim davranışlarımı olumsuz yönde etkiliyor.	
7	TV dizilerindeki mafya karakterlerini kendime örnek alıyorum.	
8	Bilgisayar oyunlarında en çok savaş ve dövüş içeren oyunları tercih ederim.	
9	İstedğim her tür TV programını ailemin kısıtlaması olmadan seyredebilirim.	
10	Dersleri öğrenme ve anlamada zorluk yaşadığım için okula gitmek istemiyorum.	
11	Öğretmenlerimizin kırıncı söz ve hareketlerde bulunması olumsuz davranmama neden oluyor.	
12	Arkadaşlarım tarafından reddedilmem beni üzüyor ve kendimi yalnız hissediyorum, bu nedenle olumsuz davranıyorum.	
13	Fiziksel güce ihtiyacım olduğunda beni destekleyecek bir grubun üyesiyim.	
14	Okulda sorunlarımla başa çıkmada kimden yardım alacağımı bilemiyorum.	
15	Ailemin beni anlamayacağını düşündüğümünden sorunlarımı paylaşmıyorum.	
16	Ailemden (annem, babam, ağabeyim, ablam) dayak yiyorum.	
17	Çevremdeki insanlara karşı öfkemi kontrol edemiyorum, zaman zaman saldırgan davranışlarda bulunuyorum.	
18	Davranışlarım sonucunda karşımdaki kişinin nasıl etkilendiğini genellikle düşünmem.	
19	Zararlı maddelerden en az birini kullanıyorum.	
20	Sağlığa zararlı maddelerden en az birini kullanmamın bana, aileme, okul hayatıma ve arkadaşlık ilişkilerime zarar verdiğini düşünüyorum.	
21	Okulda bana ve arkadaşlarıma başka öğrenciler tarafından sık sık şiddet (dayak, alay etme, lakap takma, baskı kurma, taciz vb.) uygulandığını düşünüyorum.	
22	Okulda ve çevremde sosyal faaliyetler ve mekanlar olmadığından okul dışı gruplarla zaman geçiriyorum.	
23	Diğer	

TEMEL ÖNLEME ÖĞRENCİ ANKETİ DEĞERLENDİRME TABLOSU

SINIFI:

CİNSİYETİ: K:..... E : TOPLAM:

İFADELER	TOPLAM İŞARETLEYEN ÖĞRENCİ SAYISI			YÜZDELİK DEĞER		
	K	E	T	K	E	A.O.
1. Ailemi bana karşı ilgisiz buluyorum.						
2. Anne babam ayrı						
3. Anne ve babamın ayrı olması (Anne babamın boşanması) beni üzüyor.						
4. Ailemizde şiddet ve geçimsizliğin olması olumsuz davranmama neden oluyor.						
5. Yaşadığımız ekonomik sıkıntılar beni olumsuz etkiliyor.						
6. Oturduğumuz yerleşim yerindeki sorunlar (şiddet, zararlı madde kullanımı, olumsuz arkadaş grupları, vb.) benim davranışlarımı olumsuz yönde etkiliyor.						
7. TV dizilerindeki mafya karakterlerini kendime örnek alıyorum.						
8. Bilgisayar oyunlarında en çok savaş ve dövüş içeren oyunları tercih ederim.						
9. İstedğim her tür TV programını ailemin kısıtlaması olmadan seyredebilirim.						
10. Dersleri öğrenme ve anlamada zorluk yaşadığım için okula gitmek istemiyorum.						
11. Öğretmenlerimizin kırıci söz ve hareketlerde bulunması olumsuz davranmama neden oluyor.						
12. Arkadaşlarım tarafından reddedilmem beni üzüyor ve kendimi yalnız hissediyorum, bu nedenle olumsuz davranıyorum.						
13. Fiziksel güce ihtiyacım olduğunda beni destekleyecek bir grubun üyesiyim.						
14. Okulda sorunlarımla başa çıkmada kimden yardım alacağımı bilemiyorum.						
15. Ailemin beni anlamayacağını düşündüğümünden sorunlarımı paylaşmıyorum.						
16. Ailemden (annem, babam, ağabeyim, ablam) dayak yiyorum.						
17. Çevremdeki insanlara karşı öfkemi kontrol edemiyorum, zaman zaman saldırgan davranışlarda bulunuyorum.						
18. Davranışlarım sonucunda karşımdaki kişinin nasıl etkilendiğini genellikle düşünmem.						
19. Zararlı maddelerden en az birini kullanıyorum.						
20. Sağlığa zararlı maddelerden en az birini kullanmamın bana, aileme, okul hayatıma ve arkadaşlık ilişkilerime zarar verdiğini düşünüyorum.						
21. Okulda bana ve arkadaşlarıma başka öğrenciler tarafından sık sık şiddet (dayak, alay etme, lakap takma, baskı kurma, taciz vb.) uygulandığını düşünüyorum.						
22. Okulda ve çevremde sosyal faaliyetler ve mekanlar olmadığından okul dışı gruplarla zaman geçiriyorum.						
DİĞER						

KİMDİR BU?

Öğrencinin

Adı Soyadı		Sınıf/No	
------------	--	----------	--

AÇIKLAMA:

Aşağıda sınıf arkadaşlarınız hakkında sorular bulunmaktadır. Bu soruları dikkatlice okuyarak karşısına uygun kişinin adını yazınız. Bir soruya birden fazla arkadaşınızın adını yazabilirsiniz. Eğer soru size uygunsa karşısına kendi adınızı ve soyadınızı yazınız. Soru kimseye uymuyorsa boş bırakabilirsiniz. Cevaplarınızı kimseye göstermeyiniz. Teşekkür ederiz.

SORULAR:

- 1- En çok sevilen kimdir?
- 2- Hiç seilmeyen kimdir?
- 3- En yardımsever kimdir?
- 4- Kimseye yardım etmek istemeyen kimdir?
- 5- Sürekli olarak arkadaşlarıyla birlikte vakit geçirmekten hoşlanan kimdir?
- 6- Yalnızlıktan hoşlanan kimdir?
- 7- Arkadaşlarına en kibar davranan kimdir?
- 8- Arkadaşlarına en kaba davranan kimdir?
- 9- Arkadaşlarına en saygılı davranan kimdir?
- 10- Kendi düşüncesine saygı gösterilmesini isteyen kimdir?
- 11- Her zaman temiz ve düzenli olan kimdir?
- 12- Genelde temiz ve düzenli olmayan kimdir?
- 13- En sevgi dolu olan kimdir?
- 14- Sevgiye değer vermeyen kimdir?
- 15- Arkadaşlarıyla iyi geçinen kimdir?
- 16- Arkadaşlarıyla anlaşamayan kimdir?
- 17- Şakadan hoşlanan kimdir?
- 18- Şakadan hoşlanmayan, alınganlık gösteren kimdir?
- 19- En hoşgörülü kimdir?
- 20- En hoşgörüsüz olan kimdir?
- 21- Sohbetinden en çok hoşlanılan kimdir?
- 22- Çok ve gereksiz konuşan kimdir?
- 23- Kendine en çok güvenen kimdir?
- 24- Kendine güvenmeyen kimdir?
- 25- Engellilere karşı anlayışlı ve nazik davranan kimdir?
- 26- Engellilere karşı alaycı ve kaba davranan kimdir?
- 27- Anlatılanları anlamakta güçlük çeken kimdir?
- 28- En yaratıcı cevaplar veren kimdir?
- 29- Kendi kararlarını alabilen kimdir?
- 30- Her zaman başkalarının istek ve önerilerine boyun eğen kimdir?.

KULLANIM AMACI: Sınıfın sosyal yapısını tanıma amacıyla kullanılır. Bu teknik öğrencilerin, kendilerini ve birbirlerini nasıl algıladıkları konusunda bilgi verir. Öğretmen bu teknikle, öğrencilerin birbirlerine yönelik olumlu ve olumsuz algılamalarını ortaya çıkartarak, olumsuz algı ve tutumları ortadan kaldırmaya, olumlu algılamaları da pekiştirmeye yönelik rehberlik çalışmaları yapar.

UYGULAYICI: Okul rehberlik programı dahilinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından her bir anket öğrencilere verilerek doldurmaları istenir.

HEDEF KİTLE: 4., 5., 6., 7., 8. sınıflar ve ortaöğretim kademesindeki tüm öğrencilere uygulanabilir.

UYGULAMA SÜRECİ

1. Sınıf rehber öğretmeni testi öğrencilere dağıtır, yönergesini okur ve testin uygulanmasını sağlar.

2. Değerlendirme tablosunda,

(+) : Her bir öğrencinin adı diğer öğrenciler tarafından yazıldığında kullanılır.

(*) : Öğrencinin kendi adını yazdığı maddeler için kullanılır.

DEĞERLENDİRME VE YORUMLAMA: Bu testle, öğrencilerin kişilik ve davranış özellikleri, arkadaşlarının gözlemlerinden yararlanılarak belirlenir. Sınıfın çoğunluğu tarafından işaretlenen özellikler öğrenciyi tanımada kuvvetli ipuçları verirken birkaç kişinin işaretlediği özelliklere temkinli yaklaşmak gerekir. Öğrencinin kendisi için işaretlediği özellikler ile arkadaşlarının işaretlemiş olduğu özellikler örtüşüyorsa, öğrencinin kendisini algılayış biçiminin gerçekçi olduğu düşünülür. Bu testin sonuçları “Kime Göre Ben Neyim Uygulaması” ile birlikte yorumlandığında daha sağlıklı sonuçlar elde edilebilir. Öğrencilerin belirlenen genel özelliklerine göre, arkadaşlık ilişkileri, yalnızlık, özbakım, özgüven geliştirme ve özerk davranışların geliştirilmesi konularında rehberlik faaliyetleri yapılabilir.

KİME GÖRE BEN NEYİM?

AÇIKLAMA: İnsanlar zaman zaman birtakım özellikleri ile birlikte anılır. Bize yakıştırılan özelliklerimiz bazen gerçek yönlerimiz olabilir bazen de gerçeği yansıtmayabilir. Kim, hangi Özelliklerin size ait olduğunu ifade ediyor ise o bölümün içine (x) işareti koyunuz. Her bir madde için istediğiniz kadar işaret koyabildiğiniz gibi derseniz boş bırakabilirsiniz.

Teşekkür ederiz...

Adı Soyadı		Sınıf/No	
------------	--	----------	--

Nesiniz-Nasılısınız?	Öğretmenlerime	Anne	Babam	Kardeşlerime	Arkadaşlarıma	Bana
Hareketliyim	()	()	()	()	()	()
Kavgacıyım	()	()	()	()	()	()
Plansızım	()	()	()	()	()	()
Uysalım	()	()	()	()	()	()
Yeterince akıllı değilim	()	()	()	()	()	()
Zekiyim	()	()	()	()	()	()
Cesaretsizim	()	()	()	()	()	()
Ezberciyim	()	()	()	()	()	()
Somurtkanım	()	()	()	()	()	()
Beceriksizim	()	()	()	()	()	()
Ciddiyim	()	()	()	()	()	()
Pasaklıyım	()	()	()	()	()	()
Neşeliyim	()	()	()	()	()	()
Yakışıklım/Güzeli m	()	()	()	()	()	()

Cana yakınım	()	()	()	()	()	()
Haylazım	()	()	()	()	()	()
Güçlüyüm	()	()	()	()	()	()
Hayalperestim	()	()	()	()	()	()
Her zaman hastayım	()	()	()	()	()	()
Sportmenim	()	()	()	()	()	()
Kıskancım	()	()	()	()	()	()
İlgisizim	()	()	()	()	()	()
Saygısızım	()	()	()	()	()	()
Talihsizim	()	()	()	()	()	()
Şımarığım	()	()	()	()	()	()
Yetenekliyim	()	()	()	()	()	()
Zavallının biriyim	()	()	()	()	()	()
Uyumsuzum	()	()	()	()	()	()
Mutlu değilim	()	()	()	()	()	()
Başarılıyım	()	()	()	()	()	()
Kötümserim	()	()	()	()	()	()
Sevilen biriyim	()	()	()	()	()	()
Sakarım	()	()	()	()	()	()
Tembelim	()	()	()	()	()	()
Çok konuşuyorum	()	()	()	()	()	()
Dürüstüm	()	()	()	()	()	()
Paylaşıcıyım	()	()	()	()	()	()
Kararlıyım	()	()	()	()	()	()
Popülerim	()	()	()	()	()	()

....(Diğer)	((((((
Varsa Diğer Özelliklerinizi Yazabilirsiniz						

UYGULAMA SÜRECİ: Uygulayıcı, öğrencilere verdiği formun yönergeye uygun bir biçimde doldurulmasını sağlar. Öğrencilerden kendilerine uygun olan maddelerin karşısındaki parantezler içerisine X işareti koymasını ister. Sıralanan yakıştırmalar, öğrencinin benlik tasarımına uymuyorsa cevap vermeyebilir. Örneğin “Plansızım” yakıştırması bireye uymuyorsa yakıştırmanın karşısındaki yerleri boş bırakabilir. Uyuyorsa birini işaretleyebileceği gibi altı seçeneğin tümüne de işaret koyabilir.

DEĞERLENDİRME VE YORUMLAMA: Değerlendirmede öğrencinin testte işaretlediği yakıştırmaları “olumluluk ve olumsuzluk” derecesine göre her biri için ayrı ayrı ele alınıp incelenir. Eğer bir öğrenci kendisini olumsuz algıyorsa, kendisine olumsuz sıfatları yakıştırıyorsa o öğrencinin görüşmeye alınması, verdiği cevaplar doğrultusunda özel görüşmeler planlanması faydalı olur. Aile üyelerinden olumsuz yakıştırmalar yapıldığına ilişkin bir algısı varsa öğrencinin hem ailesiyle hem kendisiyle görüşme yapmak uygun olacaktır. Bu form “Kimdir Bu?” uygulamasıyla birlikte değerlendirilip yorumlanırsa daha sağlıklı sonuçlar elde edilecektir.

KİME GÖRE BEN NEYİM UYGULAMA YÖNERGESİ

KULLANIM AMACI: Öğrencinin kendisini nasıl algıladığı ve başkalarının gözünde nasıl algılandığını ortaya çıkarmak amacıyla uygulanır.

UYGULAYICI: Sınıf rehber öğretmenleri veya okul rehberlik öğretmeni tarafından ilkökul 4. Sınıf, ortaokul ve ortaöğretim tüm sınıf düzeylerinde eğitim öğretim süreci içinde ihtiyaç duyulduğunda uygulanır.

BANA KENDİNİ ANLAT

Adın Soyadın:

Sınıfın/Numaran:

Değerli öğrencim;

Seni yakından tanımak istiyorum. Seni ve yaşadıklarınızı önemsiyorum. Bunun için hazırladığım soruları içtenlikle cevaplamayı bekliyorum. Yazdıklarınız ikimizin arasında kalacaktır.

Sana kim olduğumu sorsam nasıl cevaplarsın?

Ailenle ilgili neler söyleyebilirsin?

Seni en çok etkileyen olayları benimle paylaşır mısın? (Korktuğun, sevindiğin, şaşırdığın, üzüldüğün gibi...)

Bana arkadaşlarını anlatır mısın?

Gelecek ile ilgili planlarını yazabilir misin?

Benimle paylaşmak istediğin başka neler var?

BANA KENDİNİ ANLAT YÖNERGESİ

KULLANIM AMACI: Otobiyografi tekniğiyle hazırlanmıştır. Bireylerin kendileri ve yaşamları hakkındaki yorum ve değerlendirmelerinin yazılı olarak istendiği durumlarda kullanılır.

UYGULAYICI: Sınıf rehber öğretmenleri ve rehberlik öğretmeni tarafından uygulanabilir.

HEDEF KİTLE: Yazılı olarak kendini ifade edebilen tüm öğrencilere uygulanabilir.

UYGULAMA SÜRECİ: Bireysel ya da grup olarak uygulanabilir. Uygulama süreci öncesinde öğrencilere yazılanların gizli tutulacağı ifade edilir. Uygulamayı yapan sınıf rehber öğretmeni ise uzmanlık gerektiren durumlarla karşılaştığında öğrenciyi rehberlik öğretmenine yönlendirir.

DEĞERLENDİRME VE YORUMLAMA:

Yorumlama açısından objektif ölçütler bulunmamakla birlikte, yorumlarken metinden edinilen genel izlenim, metinde yer verilen veya yer verilmeyen olay ve kişiler, metnin uzunluğu, kısalığı, anlatımdaki özen ve tutum, metindeki tutarsızlıklar dikkate alınır. Diğer bireyi tanıma teknikleri sonuçları ile birlikte değerlendirilir.

SINAV KAYGISI ÖLÇEĞİ

YÖNERGE: Okuduğunuz cümle sizin için her zaman veya genellikle geçerliyse, cevap kağıdındaki “doğru” anlamına gelen (D) harfinin üstüne X işareti, her zaman veya genellikle geçerli değilse “yanlış” anlamına gelen (Y) harfinin üstüne X işareti koyunuz..

- 1-Sınava girmeden de sınıf geçmenin ve başarılı olmanın bir yolu olmasını isterdim.
- 2-Bir sınavda başarılı olmak, diğer sınavlarda kendime olan güvenimin artmasına sebep olmaz.
- 3-Çevremdekiler (Ailem, arkadaşlarım) başaracağım konusunda bana güveniyorlar.
- 4-Bir sınav sırasında, bazen zihnimin sınavla ilgili olmayan konulara kaydığını hissediyorum.,
- 5-Önemli bir sınavdan önce veya sonra canım bir şey yemek istemez.
- 6-Öğretmenin sık - sık küçük yazılı veya sözlü yoklamalar yaptığı derslerden nefret ederim.
- 7-Sınavların mutlaka resmi, ciddi ve gerginlik yaratan durumlar olması gerekmez.
- 8-Sınavlarda başarılı olanlar çoğunlukla hayatta da iyi pozisyonlara (mevkilere) gelirler.
- 9-Önemli bir sınavdan önce veya sınav sırasında bazı arkadaşlarımla çalışırken daha az zorlandıklarını ve benden daha akıllı olduklarını düşünürüm.
- 10-Eğer sınavlar olmasaydı, dersleri daha iyi öğreneceğimden eminim.
- 11-Ne kadar başarılı olacağım konusundaki endişeler, sınava hazırlığımı ve sınav başarılarımı etkiler.
- 12-Önemli bir sınava girecek olmam uykularımı bozar.
- 13-Sınav sırasında çevremdeki insanların gezinmesi ve bana bakmalarından sıkıntı duyarım.
- 14-Her zaman düşünmesem de, başarısız olursam çevremdekilerin bana hangi gözle bakacaklarından endişeliyim.
- 15-Geleceğimin sınavlarda göstereceğim başarıya bağlı olduğunu bilmek beni üzüyor.
- 16-Kendimi bir toplayabilsem, birçok kişiden daha iyi notlar alacağımı biliyorum.
- 17-Başarısız olursam, insanlar benim yeteneğimden şüpheye düşecekler.
- 18-Hiçbir zaman sınavlara tam olarak hazırlandığımı duygusunu yaşayamam.
- 19-Bir sınavdan önce bir türlü gevşeyemem.
- 20-Önemli sınavlardan önce zihnim adeta durur kalır.
- 21-Bir sınav sırasında dışarıdan gelen gürültüler, çevremdekilerin çıkardığı sesler, ışık, oda sıcaklığı vb. beni rahatsız eder.
- 22-Sınavdan önce daima huzursuz, gergin ve sıkıntılı olurum.
- 23-Sınavların insanın gelecekteki amaçlarına ulaşması konusunda ölçü olmasına hayret ederim.

- 24-Sınavlar insanın gerçekten ne kadar bildiğini göstermez.
- 25-Düşük not aldığımda, hiç kimseye notumu söyleyemem.
- 26-Bir sınavdan önce çoğunlukla içimden bağırarak gelir.
- 27-Önemli sınavlardan önce midem bulanır.
- 28-Önemli bir sınava çalışırken çok kere olumsuz düşüncelerle peşin bir yenilgiyi yaşarım.
- 29-Sınav sonuçlarımı almadan önce kendimi çok endişeli ve huzursuz hissederim.
- 30-Sınava başlarken, bir sınav veya teste ihtiyaç duyulmayan bir işe girebilmeyi çok isterim.
- 31-Bir sınavda başarılı olamazsam, zaman - zaman zannettiğim kadar akıllı olmadığımı düşünürüm.
- 32-Eğer kırık not alırsam, annem ve babam müthiş hayal kırıklığına uğrar.
- 33-Sınavlarla ilgili endişelerim çoğunlukla tam olarak hazırlanmamı engeller ve bu durum beni daha çok endişelendirir.
- 34-Sınav sırasında, bacağımı salladığımı, parmaklarımı sıraya vurduğumu fark ediyorum.
- 35- Bir sınavdan sonra çoğunlukla yapmış olduğumdan daha iyi yapabileceğimi düşünürüm.
- 36-Bir sınav sırasında duygularım dikkatimin dağılmasına sebep olur.
- 37-Bir sınava ne kadar çok çalışırsam, o kadar çok karıştırıyorum.
- 38-Başarısız olursam, kendimle ilgili görüşlerim değişir.
- 39-Bir sınav sırasında bedenimin belirli yerlerindeki kaslar kasılır.
- 40-Bir sınavdan önce ne kendime tam olarak güvenebilirim, ne de zihinsel olarak gevşeyebilirim.
- 41-Başarısız olursam arkadaşlarımla gözünde değerimin düşeceğini biliyorum.
- 42-Önemli problemlerimden biri, bir sınava tam olarak hazırlanıp hazırlanmadığımı bilmemektir.
- 43-Gerçekten önemli bir sınava girerken çoğunlukla bedensel olarak panik içinde olurum.
- 44-Testi değerlendirenlerin, bazı öğrencilerin sınavda çok heyecanlandıklarını bilmelerini ve bunu testi değerlendirirken hesaba katmalarını isterdim.
- 45-Sınıf geçmek için sınava girmektense, ödev hazırlamayı tercih ederim.
- 46-Kendi notumu söylemeden önce arkadaşlarımla kaç aldığımı bilmek isterim.
- 47-Kırık not aldığım zaman, tanıdığım bazı insanların benimle alay edeceğini biliyorum ve bu beni rahatsız ediyor.
- 48-Eğer sınavlara yalnız başıma girsem ve zamanla sınırlanmamış olsam çok daha başarılı olacağımı biliyorum.
- 49-Sınavdaki sonuçların hayat başarımla güvenliğimle doğrudan ilgili olduğunu düşünürüm.
- 50-Sınavlar sırasında bazen gerçekten bildiklerimi unutacak kadar heyecanlanıyorum

.CEVAP ANAHTARI

Aşağıda aynı endişeleri ilgilendiren sorular gruplandırılmıştır. Her gruptan (D) Doğru olarak işaretlediğiniz soru sayısı o gruptan aldığınız puanı belirler. Bu puanlara göre Yorum Anahtarına girerek endişelerinizi değerlendirebilirsiniz.

1-Başkalarının sizi nasıl gördüğü ile ilgili endişeler:

3, 14, 17, 25, 32, 41, 46, 37

2-Kendinizi nasıl gördüğünüzle ilgili endişeler:

2, 9, 16, 24, 31, 38, 40

3-Gelecekle ilgili endişeler:

1, 8, 15, 23, 30, 49

4-Yeterince hazırlanamamakla ilgili endişeler:

6, 11, 18, 26, 33, 42

5-Bedensel tepkiler:

5, 12, 19, 27, 34, 39, 43

6-Zihinsel tepkiler:

4, 13, 20, 21, 28, 35, 36, 37, 48, 50

7-Genel sınav kaygısı:

7, 10, 22, 29, 44, 45

SINAV KAYGISI ÖLÇEĞİ YORUM ANAHTARI

1- Başkalarının görüşü

8-4 Başkalarının sizi nasıl gördüğü sizin için büyük önem taşıyor. Çevrenizdeki insanların değerlendirmeleri bir sınav durumunda zihinsel faaliyetinizi olumsuz etkiliyor ve sınav başarınızı tehlikeye atıyor.

3-0 Başkalarının sizinle ilgili görüşleri sizin için fazla önem taşımıyor. Bu sebeple sınavlara hazırlanırken çevrenizdeki insanların sizinle ilgili ne düşündükleri üzerinde kafa yorup zaman ve enerji kaybetmiyorsunuz.

2- Kendi görüşünüz

7-4 Sınavlardaki başarınızla kendinize olan saygınızı eşdeğer görüyorsunuz. Sınavlarda ölçülerin kişilik değeriniz olmayıp bilgi düzeyiniz olduğunu kabullenmeniz gerekir. Düşünce biçiminiz problemleri çözmek konusunda size yardımcı olmadığı gibi, endişelerinizi arttırıp elinizi kolunuzu bağlıyor.

3-0 Sınavlardaki başarınızla kendi kişiliğinize verdiğiniz değeri birbirinden oldukça iyi ayırabildiğiniz anlaşılmaktadır. Bu tutumunuz problemleri daha etkili bir biçimde çözenize imkân vermekte, okul başarınızı olumlu yönde etkilemektedir.

3- Gelecekle ilgili endişeler:

6-3 Sınavlardaki başarınızı gelecekteki mutluluğunuz ve başarınızın tek ölçüsü olarak görüyorsunuz. Bu yaklaşım biçiminin sonucu olarak sınavların güvenliğiniz ve amaçlarınıza ulaşmanız konusunda engel olduğunu düşünüyorsunuz. Bu düşünceler bilginizi yeterince ortaya koymayı güçleştiriyor ve başarınızı tehdit ediyor.

- 2-0 Gelecekteki mutluluğunuzun, başarınızın ve güvenliğinizin tek belirleyicisinin sınavlardaki başarınız olmadığını farkındasınız. Bu sebeple sınavlara geçilmesi gereken aşamalar olarak bakmanız, bilginizi yeterince ortaya koymanıza imkân veriyor.

4- Hazırlanmakla ilgili endişeler:

- 6-3 Sınavları kişiliğiniz konusundaki değerleriniz ve gelecekteki güvenliğinizin bir ölçüsü olarak gördüğünüz için herhangi bir sınava hazırlık dönemi sizin için bir kriz dönemi oluyor. Sınavda başarılı olmanızı sağlayacak olan hazırlama tekniklerinizi öğrenirseniz, kendinize güveniniz artacak, endişelerinizi kontrol etmek için önemli bir adım atmış olacaksınız.
- 2-0 Bir sınava verdiğiniz önem, o sınavın kendi değerinden büyük olmadığı için sınavlara büyük bir gerginlik hissetmeden hazırlanıyorsunuz. Sınavda başarılı olabilmek için, sınava hazırlamanın sistemini bilmeniz, gereksiz gerginlikleri yaşamamanıza ve sınava huzurlu bir şekilde çalışarak başarmanızın yükselmesine imkân veriyor.

5- Bedensel tepkiler

- 7-4 Bir sınava hazırlanırken iştahsızlık, uykusuzluk, gerginlik gibi birçok bedensel rahatsızlıkla mücadele etmek zorunda kaldığınız anlaşılmaktadır. Bu rahatsızlıklar sınavla ilgili hazırlığınızı güçleştirmekte ve başarınızı olumsuz yönde etkilemektedir. Bedensel tepkilerini kontrol etmeyi başarmanız zihinsel olarak hem hazırlığınızı, hem de sınavda bildiklerinizi ortaya koymanızı kolaylaştıracaktır.
- 3-0 Sınava hazırlık sırasında heyecanınızı kontrol edebildiğiniz ve bedensel olarak çalışmanızı zorlaştıracak bir rahatsızlık hissetmediğiniz anlaşılmaktadır.

6- Zihinsel Tepkiler

- 10-4 Sınava hazırlanırken veya sınav arasında çevrenizde olan bitenden fazlasıyla etkilenmeniz ve dikkatinizi toplamakta güçlük çekmeniz yüksek sınav kaygısının işaretidir. Bu durum düşünce akışını yavaşlatır ve başarıyı engeller. Zihinsel ve bedensel rahatsızlığınız birbirini körükler ve sınava hazırlığınızı zorlaştırır. Sınavlarda başarılı olabilmek için zihinsel tepkilerinizi kontrol altına almayı öğrenmeniz gerekmektedir.
- 4-0 Zihinsel açıdan sınava hazırlanırken veya sınav sırasında önemli bir rahatsızlık yaşamadığınız görülmektedir. Heyecanınızı kontrol etmeniz, zihinsel ve duygusal olarak hazırlığınızı kolaylaştırmakta ve başarınızı artırmaktadır.

7- Genel Sınav kaygısı:

- 6-3 Sınavlarda kendinize güvenemediğiniz, sınavları varlığınız ve geleceğiniz için bir tehdit olarak gördüğünüz anlaşılmaktadır. Sınavlara sahip oldukları önemin çok üzerinde değer vermekte ve belki de bu sebeple çok fazla heyecanlanmaktasınız. Sınav kaygınızı azaltacak teknikleri öğrenmeniz, hem eğitim başarınızı yükseltecek, hem hayattan aldığınız zevki artıracak, hem de sizi daha etkili bir insan yapacaktır.
- 2-0 Sınavları geçilmesi gereken zorunlu engeller olarak görerek hazırlandığınız anlaşılmaktadır. Eğitim hayatındaki sınavların, hayatın bir parçası olduğunun farkındasınız ve bu tavrınız sınavlara hazırlığınızı kolaylaştırarak, eğitim başarınızı olumlu yönde etkilemektedir.

SINAV KAYGISI ÖLÇEĞİ CEVAP KAĞIDI

Okulu.....:

Adı, soyadı.....:

Sınıfı.....:

Cinsiyeti.....:

Tarih:...../...../.....

Soru No	DOĞRU	YANLIŞ		Soru No	DOĞRU	YANLIŞ
1	()	()		26	()	()
2	()	()		27	()	()
3	()	()		28	()	()
4	()	()		29	()	()
5	()	()		30	()	()
6	()	()		31	()	()
7	()	()		32	()	()
8	()	()		33	()	()
9	()	()		34	()	()
10	()	()		35	()	()
11	()	()		36	()	()
12	()	()		37	()	()
13	()	()		38	()	()
14	()	()		39	()	()
15	()	()		40	()	()
16	()	()		41	()	()
17	()	()		42	()	()
18	()	()		43	()	()
19	()	()		44	()	()
20	()	()		45	()	()
21	()	()		46	()	()
22	()	()		47	()	()
23	()	()		48	()	()
24	()	()		49	()	()
25	()	()		50	()	()

SINAV KAYGISI ÖLÇEĞİ TOPLU SONUÇLAR ÇİZELGESİ

SINIF VE ŞUBE:

SINIF REH. ÖĞRT:

TARİH:...../...../.....

	ADI VE SOYADI	1	2	3	4	5	6	7
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								
31								
32								
33								
34								
35								
36								
37								
38								

SOSYOMETRİ

KULLANIM AMACI: Bir sınıfın veya belli bir grubun sosyal yapısını ve uyumunu, bireylerin sosyal gelişimini, grup üyelerinin grup içindeki yerini belirlemek amacıyla kullanılır. Grupta öğrencilerin birbirlerine olan sosyal mesafelerini, arkadaşları arasındaki yerlerini, içe-dışa dönük, yalnız kalan ve lider olan öğrencileri, sınıf içindeki gruplaşmaları öğrenmek vs. amacıyla kullanılır.

UYGULAYICI: Sınıf şube rehber öğretmeni veya okul rehberlik öğretmeni tarafından uygulanabilir.

HEDEF KİTLE: 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar ile ortaöğretim kademesindeki tüm öğrencilere uygulanabilir.

UYGULAMA SÜRECİ: Bu tekniğin uygulanabilmesi için, sınıftaki öğrencilerin birbirlerini iyi tanımaları gerekmektedir. Dolayısıyla eğitim-öğretim yılı başında uygulanması önerilmez. Uygulayıcı formu öğrencilere dağıtır, formun yönergesini okur ve uygulanmasını sağlar. Öğrencilere yazdıkları isimleri kimseye göstermemeleri, cevap kâğıdına en fazla 3 isim yazmaları, yazabilecekleri bir arkadaşları yoksa kâğıdı boş bırakmaları söylenir. İstedikleri arkadaşlarını, o gün sınıfta yoksa da yazmaları ve sınıf dışından arkadaşlarını yazmamaları gerektiği belirtilir. Sosyometrinin 30-40 kişiyi geçmeyen gruplarda uygulanması, değerlendirilmesi ve yorumlanmasını kolaylaştıracaktır. Sosyometri uygulamaya başlanmadan önce, hangi amaçla kullanılacağı ve hangi türde bilgi edinilmek istendiğine karar verilerek, formdaki sorular amaca göre hazırlanmalıdır.

PUANLAMA VE SOSYOGRAM HAZIRLAMA: Öğrencilerin verdikleri yanıtlara göre, kimleri tercih ettikleri ve tercih etme dereceleri tercih değerlendirme tablosuna yazılır. Bu işlem her öğrenci için yapılır. Öğrencilerin tercih edilme derecelerine göre puan verilir.

1. sırada tercih edilen öğrenci için: 3 puan,
2. sırada tercih edilen öğrenci için: 2 puan,
3. sırada tercih edilen öğrenci için: 1 puan,

Hiç tercih edilmeyenler için: 0 puan verilerek toplam puan bölümüne yazılır. Sosyometri değerlendirme tablosuna göre grup üyelerinin birbirleriyle olan ilişkilerini göstermek amacıyla sosyogram hazırlanır. Sosyogram hazırlanırken yeterli büyüklükte kağıt ya da karton kullanılır, kişiler tanıtıcı sıra numarası ya da adının baş harfleriyle, kız ve erkek öğrenciler ayrı sembollerle gösterilir. Tek yönlü oklar tek yönlü tercihleri, çift yönlü oklar ise karşılıklı tercihleri belirtmek için kullanılır. Birinci tercih kırmızı kalemle, ikinci tercih mavi kalemle, üçüncü derece tercihler siyah kalemle çizilmiş oklarla gösterilir. Sosyogramın çizilirken değerlendirme tablosundaki bilgiler esas alınarak, seçilme sıralarına göre en fazla puan alan yani en çok tercih edilen birey merkeze yerleştirilerek başlanır. Buradan sınırlı aralıklarla diğer bireylere geçilerek her bireyin tercih etme ve edilme durumları oklarla birleştirilerek bir örümcek ağı gibi “sosyogram” oluşturulur.

SOSYOGRAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hazırlanan sosyogram sınıftaki etkileşim örüntüsü hakkında şu bilgileri verebilir:

Liderler: Bunlar sınıfta ya da grupta bulunan diğer üyeler tarafından en çok tercih edilen dolayısıyla fikirlerine başvuru ve kararlarına uyulan kişilerdir.

Yalnızlar: Sınıfta veya gruptaki üyelerden hiç biri tarafından seçilmemiş kimselerdir. Öğrencinin kendisi ve ailesi ile görüşmeler yapılarak onu yalnızlığa iten nedenler araştırılmalıdır.

Çekimserler: Arkadaşları tarafından yazıldığı halde kendisine verilen sayıda arkadaş adı yazmada çekimser davrananlardır.

Tutarsızlar: Kendilerini isteyenleri istemeyip başkalarını isteyenlerdir.

Klikler: Gruptan soyutlanmış ama kendi aralarında ilişkili, yani birbirlerini seçen alt gruplardır ve grubun bütünlüğünü bozabilirler. Yorumlama yapılırken klikleri oluşturan öğrencilerin hangi nedenlerle bir araya geldikleri araştırılmalıdır.

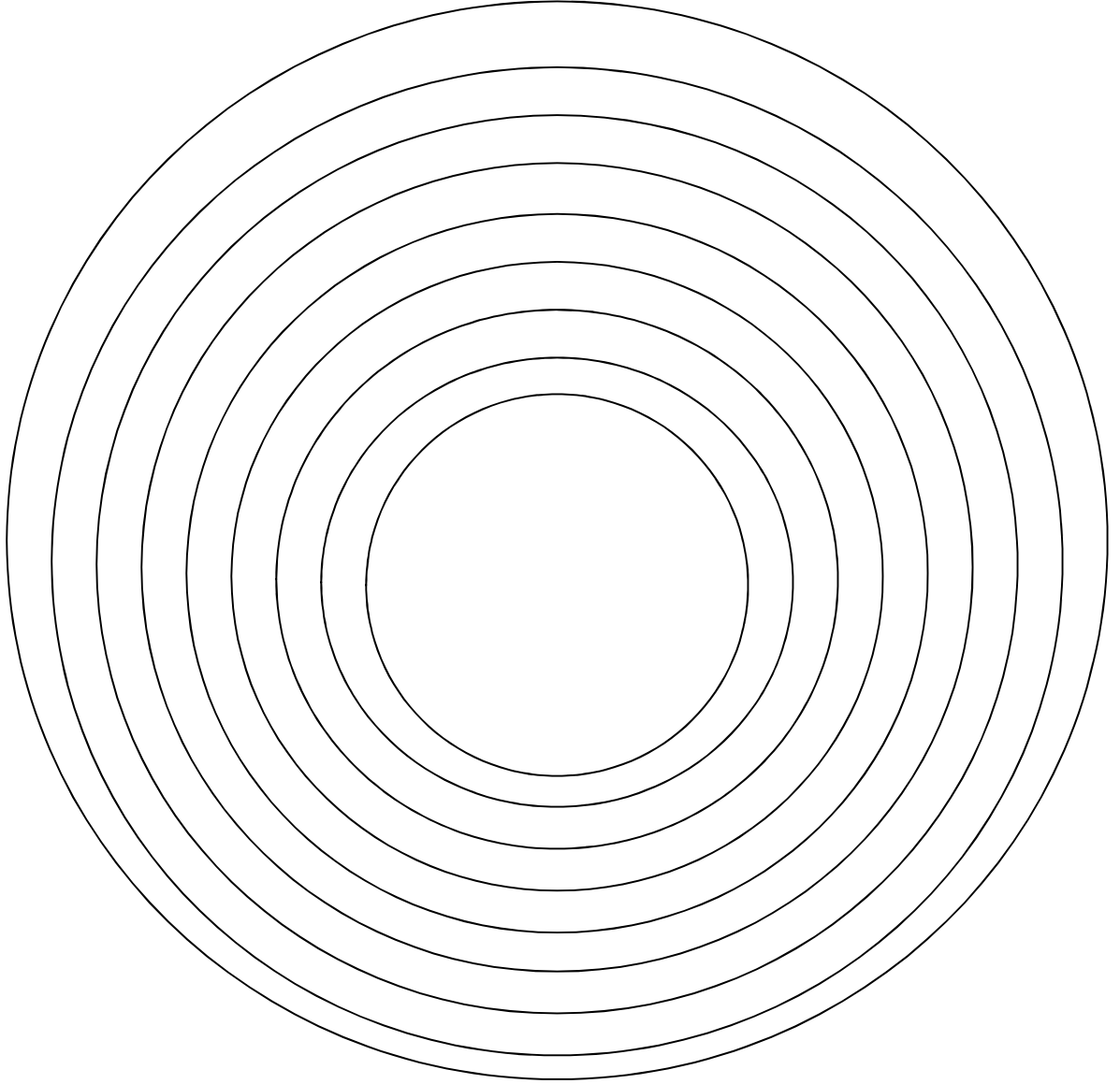
Sosyogram ilişkilerin nedenleri hakkında bilgi vermemektedir. Bu nedenle sosyogram değerlendirmesinin daha anlamlı olabilmesi ve uygun yardımı sunabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aramak önemlidir:

- Öğrenciler arasında gruplaşmalar, klikler var mıdır? Bu kliklerin nedeni nedir?
- Sınıfta bir bütünlük var mı, kopukluklar söz konusu mu?
- Üyeler arasında 1., 2. ve 3. derece yakınlaşmalar var mıdır? Bu yakınlaşmalar ne anlama gelmektedir?
- Lider olduğu gözlemlenen öğrenci ya da öğrencilerin beden, zihin, sosyal, duygusal ve kişilik özellikleri nelerdir? Bu özellikler toplumca beğenilen özellikler mi yoksa bunun karşıtı mıdır? Liderler sınıf dinamiklerini nasıl etkilemektedir?
- Öğrencilerin lider olarak seçtikleri kimsede kullandıkları değerler, standartlar veya kriterler nelerdir?
- Grupta istenmeyen öğrencilerin istenmeme nedenleri nelerdir?

ÖRNEK SOSYOMETRİ DEĞERLENDİRME TABLOSU

Seçilen Öğrenci	Seçen Öğrencileri Adı Soyadı											Seçilme puanı		
ADI SOYADI	ALİ	ENES	UMUT	DENİZ	ESİN	SİNEM	CİHAN	İSMAİL	BUSE	HATİCE	Toplam Tercih derecesi			
											1		2	3
ALİ		1			3		1		2		2	1	1	9
ENES			2				3					1	1	3
UMUT		3			1		2	1	1	3	3	1	2	13
DENİZ	1		1			2			3		2	1	1	9
ESİN						1					1		1	4
SİNEM				2				3				1	2	3
CİHAN			3	1	2	3					1	1	2	7
İSMAİL										1	1			3
BUSE	2	2								2		3		6
HATİCE				3				2				1	1	3

SOSYOGRAM

1. TERCİH == Kırmızı kalem
2. TERCİH == Mavi kalem
3. TERCİH == Siyah kalemle çizilebilir.

SOSYOMETRİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Sınıfınızdaki hangi arkadaşınızla birlikte bir pikniğe gitmek istersiniz? Tercih sırasına göre üç isim yazınız.

1.....

2.....

3.....

Sınıfınızdaki hangi arkadaşınızla birlikte ders çalışmak istersiniz? Tercih sırasına göre üç isim yazınız.

1:.....

2.....

3.....

Sınıfınızda en çok birlikte oturmak istediğiniz 3 arkadaşınızın ismini önem sırasına göre yazınız.

1.....

2.....

3.....

Sınıfınızda görevlendirildiğiniz bir projede çalışırken, yanınızda olmasını istediğiniz 3 arkadaşınızın ismini önem sırasına göre yazınız.

1.....

2.....

3.....

YAŞAM PENCEREM

Adını Soyadınız:

Sınıfınız:

Numaranız:

Sevgili Öğrenciler;

Sizleri daha iyi tanımak, anlamak ve sizlere ihtiyaç duyduğunuz konularda destek olabilmek için aşağıda bazı ifadeler sunulmuştur. Bu durumlardan size uygun olanların başındaki kutucuğa (X) işareti koyunuz.

Teşekkür ederiz.

1	()	Sürekli devam eden bir hastalığım var. Varsa yazınız.....
2	()	Ailem benim bir üst öğrenime devam etmemi istemiyor.
3	()	Deprem/yangın/sel/savaş/trafik kazası vb. durumlarından en az birini yaşadım. Evet ise hangisi?
4	()	Değerlerimi/inançlarımı yaşayabileceğim ortam sağlanmıyor.
5	()	Daha önce yaşamadığım bazı korkularım var.
6	()	Öfkemi kontrol edemiyorum.
7	()	Arkadaşlarımdan bazıları bağımlılık yapıcı madde kullanıyor.
8	()	Teknoloji ile (cep telefonu, tablet, internet vs.) çok vakit geçiriyorum.
9	()	Çoğu zaman kimseyle konuşmak\görüşmek istemiyorum.
10	()	Ailemin benden beklentisi çok yüksek.
11	()	Aile ortamımızda sık sık tartışma olur.
12	()	Arkadaşlık kurmakta zorlanıyorum.
13	()	Fiziksel güce ihtiyacım olduğunda beni destekleyecek bir grubun üyesiyim
14	()	Temel ihtiyaçlarımızı karşılayacak maddi olanaklardan yoksunum.
15	()	Çevremdeki insanlar tarafından istemediğim söz ve hareketlere maruz kalıyorum.
16	()	Hoşlanmadığım davranışlara zorlanıyorum.
17	()	Ailemin geçimini sağlamak için bir işte çalışıyorum.
18	()	Hayatı yaşamaya değer bulmuyorum.
19	()	Ailemi bana ve ihtiyaçlarıma (maddi,manevi) karşı ilgisiz buluyorum.
20	()	Fiziksel görünüşümden rahatsızım.
21	()	Ailemiz içerisinde belli kurallar yoktur.
22	()	Ailemde zararlı alışkanlıkları olan birey/bireyler var.
23	()	Kendime hiç güvenim yok.
24	()	Ailemden ayrı yaşıyorum. Çünkü.....
25	()	Yaşamım üzerinde hiç kontrolüm yok.
26	()	Kendimi belirli bir alanda çok yetenekli buluyorum.
27	()	Okul dışında kaliteli vakit geçireceğim aktiviteler yapacak fırsatım yok.
28	()	İstesem de derslerimde başarılı olamıyorum.
29	()	Annem/babam okuma yazma bilmiyor.
30	()	Başkaları ile kıyaslanıyorum.
31	()	Dersler ilgi çekici hale getirilmiyor.
32	()	Okulu bitirdikten sonra ne yapmak istediğimi bilmiyorum.
33	()	Okulu sevmiyorum.
34	()	Fazla heyecanlanıyorum.
35	()	Okulda problemlerimizle fazla ilgilenilmiyor.
36	()	Okulda kendimi güvende hissetmiyorum.

37	()	Kendimi herhangi bir alanda yetenekli bulmuyorum.
38	()	Ailem teknoloji ile (cep telefonu, tablet, internet vs.) çok vakit geçiriyor.
39	()	Farklı tercihlerimden dolayı çevrem tarafından dışlanıyorum.
40	()	Okuldaki disiplin anlayışından rahatsızım.
41	()	Sevdiğim bir yakınımı kaybettiğim için çok üzgünüm. Lütfen yazınız.....
42	()	Okulda yeteri kadar sosyal etkinlik düzenlenmiyor.
43	()	Okulda alınan kararlarda öğrencilerin görüşü alınmıyor.
44	()	Öğrenci sorunları öğrencilerle çözülmek yerine önce ailelere aktarılıyor.
45	()	Öğrenciler arasında ayırım yapıyor.
46	()	Okula uyum sağlayamadım.
47	()	Ailemden biri/birileri şehit/gazi oldu.
48	()	Okul yeterince temiz değil.
Ekleme istedikleriniz.....		

YAŞAM PENCEREM FORMUNUN UYGULAMA YÖNERGESİ

KULLANIM AMACI

Yaşam Penceresi Sonuçları Çizelgesi uygulanmış olan "Yaşam Penceresi" formlarının tüm sınıfa ait sonuçları bir çatı altında toplamak ve rehberlik servisine sunmak için kullanılır.

KİMLER KULLANIR

Sınıf/şube rehber öğretmenleri tarafından doldurularak rehberlik servisine teslim edilir.

PUANLAMA

"Yaşam Penceresi" uygulama sonuçları, sonuç çizelgesine kaydedilirken öğrencinin işaretlediği maddelere "1" (Bir), işaretlemediği maddelere "0" (Sıfır) puan verilir. Çizelge doldurulduktan sonra hangi öğrencinin hangi alanlarda desteğe ihtiyacı olduğu görülebilirken, grup tarafından en çok işaretlenen (en çok puana sahip) alanlar da görülerek grubun ihtiyacına yönelik rehberlik faaliyetlerinin düzenlenmesi sağlanır.

1.ADIM

BU FORMU ÖĞRENCİLERE DOLDURDUKTAN SONRA BU FORMLARDAKİ İŞARETLENENLERİN SAYISINI ÇIKARMAK İÇİN GEREKLİ OLAN SINIFLARA AİT YAŞAM PENCEREM SONUÇ ÇİZELGESİNİ DOLDURMAK İÇİN REHBERLİK SERVİSİNDEN İSTEYİNİZ.

2.ADIM

YAŞAM PENCEREM FORMLARINDAN ÖĞRENCİ CEVAPLARI DOĞRULTUSUNDA SINIF RİSK HARİTASINI DOLDURUNUZ. SINIF RİSK HARİTASINDA BAZI VERİLER YAŞAM PENCEREM FORMUNDAN ALINACAK OLUP SINIF RİSK HARİTASINDA 47,3 GİBİ GÖSTERGELER YAŞAM PENCEREM FORMUNDAKİ SORULARI GÖSTERİR. YİNE SINIF RİSK HARİTASINDAKİ BAZI VERİLER İÇİN Özel Eğitim Gereksinimli Öğrenci Listesi, Öğrenci Bilgi Formu, Eokuldan alınacak listeler (ÖĞRENCİ DOSYALARINDA ALINABİLİR) gerekli olacaktır. SINIF RİSK HARİTASI ÇİZELGESİNİ REHBERLİK SERVİSİNDEN İSTEYİNİZ.

3.ADIM

SINIF REHBERLİK HİZMETLERİ İHTİYAÇLARI FORMUNA SINIFLARA AİT YAŞAM PENCEREM SONUÇ ÇİZELGESİNDEN EN ÇOK CEVAP VERİLEN MADDELERDEN EN AZ CEVAP VERİLENE DOĞRU SIRALAYINIZ VE BU FORMU REHBERLİK SERVİSİNE TESLİM EDİNİZ.

SINIF REHBERLİK HİZMETLERİ İHTİYAÇLARI				
Sıra	Madde	Madde No	İşaretlenme Sayısı	Öneri
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

Bu form her sınıf düzeyi için bir tane doldurulur. Her bir maddenin o sınıf düzeyindeki tüm sınıflar tarafından işaretlenme sayısı toplam olarak bu tabloya yazılır. En çok işaretlenmiş maddeden en az işaretlenmiş maddeye doğru sıralama yapılır ve okul/sınıf rehberlik planlarındaki rehberlik etkinlikleri öncelikli olarak bu ihtiyaçları giderecek şekilde düzenlenir. Derinlemesine incelenmesine ihtiyaç duyulan maddelerle ilgili farklı bireyi tanıma teknikleri uygulanabilir. En fazla işaretlenmiş maddelerdeki sorun alanlarına yönelik aile tutumları (velilere yönelik), öfke ile başatme, iletişim, teknoloji bağımlılığı, kaygı, akran zorbalığı, atılganlık eğitimi, boş zamanları değerlendirme gibi rehberlik çalışmaları yürütülür.

REHBERLİK SERVİSİNE ÖĞRENCİ YÖNLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:
Numarası:

Sınıfı:
Tarihi:

1-Öğrencinin rehberlik servisine yönlendirilme nedeni:

2-Öğrenciyle ilgili gözlem ve düşünceler:

3-Öğrenciyle ilgili edinilen diğer bilgiler:

4-Yönlendirmeye neden olan durumla ilgili yapılan çalışmalar:

Yönlendiren;
Ad-Soyad
Unvan
İmza

Bu form sınıf rehber öğretmeni tarafından doldurulabileceği gibi branş öğretmenleri tarafından da doldurularak rehberlik servisine yönlendirme yapılabilir.

KULLANIM AMACI:

Sınıf/şube rehber öğretmenleri tarafından okul rehberlik öğretmeninin uzmanlığına ihtiyaç duyulduğunda rehberlik servisine öğrencileri yönlendirmek amacıyla kullanılır.

KİMLER KULLANIR?

Sınıf rehber öğretmenleri veya branş öğretmenleri tarafından doldurulur.

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Öğrenci rehberlik servisine yönlendirilmeden önce sınıf şube rehber öğretmeninin mesleki formasyonu dahilindeki çalışmaları yapmış olması gerekmektedir.
2. Sınıf şube rehber öğretmeninin öğrencinin destek almasını istediği konu ile ilgili yaptığı çalışmaları ayrıntılı olarak anlatması, rehberlik servisi tarafından verilecek hizmetin niteliğini arttıracaktır.
3. Form eksiksiz olarak doldurulur.
4. Formdan edinilen bilgiler doğrultusunda rehberlik öğretmeni öğrenciyle görüşür.
5. Yönlendirme nedenine bağlı olarak öğrenciyle öncelikle bireysel görüşme yapılır. Öğrenciyle ilk kez görüşülecekse Öğrenci Ön Görüşme Formu doldurulur.
6. Ön Görüşme Formu, yönlendirme nedeni ve bireysel görüşmeden edinilen bilgilere göre öğretmen ve/veya aileyle de görüşülerek öğrencinin bütünsel olarak değerlendirilmesi sağlanır. Öğrenci okulda açılması planlanan girişkenlik, çatışma çözme, yaşam becerileri, öfke yönetimi gibi psikoeğitsel gruplara dahil edilir.
7. Bu form öğrenci dosyasında saklanır.

I.DÖNEM VELİ TOPANTISI TUTANAĞI (1/3)

TOPLANTI GÜNDEM MADDELERİ

- 1. AÇILIŞ , YOKLAMA YAZMAN SEÇİMİ**
- 2. TOPLANTIYA KATILAN VELİLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİN TESBİTİ**
- 3. SINIF ÖĞRETMENİ VELİ GÖRÜŞMESİ**
 - a) ARA KARNELERİN DAĞITILMASI
 - b) SINIFIN GENEL BAŞARI DURUMU (Müdür yardımcısından alınacak)
 - c) DEVAM-DEVAMSIZLIK VE GEÇ KALMALAR(Geç kalma sabah ilk ders saati için 5 dakikadır.
 - d) KILIK KIYAFET VE YAZ KIYAFET UYGULAMASI HAKINDA BİLGİ VERİLMESİ(yeni yönetmelik hakkında açıklanma yapılması ve velilerimizden alınan dilekçelerle %85 oranında forma istendiği ve forma kullanıldığı)
 - e) DERS ARAÇ GEREÇLERİNİN KULLANIMI VE DERS GETİRİLMESİ(Ders araç gerecini getirmeyen öğrenci disiplin suçu işler.)
 - f) ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNİN İLGİLİ MADDELERİ OKUNARAK AÇIKLANMASI (43,...59. maddeleri)
 - g) ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNİN DİSİPLİNLE İLGİLİ MADDELERİ (163 ve 164.maddeleri)
 - h) OKULA GİRİŞ VE ÇIKIŞ SAATLERİ
 - i) E- OKUL SİSTEMİ HAKKINDA BİLGİ VERİLMESİ (Veli bilgilendirme sistemi ve SMS sistemi : öğrenci TC kimlik No yaz ve 8383 mesaj çekilecek)
 - j) TÜM SINAVLARIN ORTAK YAPILMASI HAKKINDA AÇIKLAMALAR (O.Ö.K.YÖNT. 45.MADDESİ)
 - k) VERİMLİ DERS ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ (Rehberlik servisinde form alınacak)
 - l) OYUN VE ÇALIŞMA SAATLERİNİN DÜZENLENMESİ TV. VE İNTERNETİN KISITLANMASI
 - m) İNTERNET, TELEFON, ALKOL, SİGARA VE MADDE BAĞIMLILIĞI VE ZARARLI ALIŞKANLIKLAR
 - n) İKAMET ADRESLERİN DOĞRULUĞUNUN NÜFUS MÜDÜRLÜKLERİNDEN TESBİTİ KONUSUNDA VELİLERİN BİLGİLENDİRİLMESİ (*veli adresine uyarı mektubu gitmemişse*)
 - o) VELİLERİN İSTEK VE ÖNERİLERİ GÖRÜŞÜLMESİ VE TOPLANTI RAPORUNA YANSITILMASI
 - p) DİLEK VE TEMENİLER
- 4. DERS ÖĞRETMENLERİNİN VELİLERİ İLE GÖRÜŞMESİ**
- 5. KAPANIŞ**

I.DÖNEM VELİ TOPLANTISI TUTANAĞI (1/3)

Toplantı Tarihi:

Toplantının Saati:

NO	OKUL NO	VELİ AD SOYAD	VELİNİN İMZASI	ÖĞRENCİNİN AD SOYADI
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

I.DÖNEM VELİ TOPLANTISI TUTANAĞI (2/3)
TESPİT EDİLEN PROBLEMLER:

VELİNİN ÖĞRETMENDEN İSTEĞİ:

ÖĞRETMENİN VELİDEN İSTEK VE ÖNERİLERİ

SONUC:

II.DÖNEM VELİ TOPANTISI TUTANAĞI (1/3)

TOPLANTI GÜNDEM MADDELERİ

1. AÇILIŞ , YOKLAMA YAZMAN SEÇİMİ
2. TOPLANTIYA KATILAN VELİLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİNİN TESBİTİ
3. SINIF ÖĞRETMENİ VELİ GÖRÜŞMESİ
 - a) ARA KARNELERİN DAĞITILMASI
 - b) SINIFIN GENEL BAŞARI DURUMU (Müdür yardımcısından alınacak)
 - c) DEVAM-DEVAMSIZLIK VE GEÇ KALMALAR(Geç kalma sabah ilk ders saati için 5 dakikadır.
 - d) KILIK KIYAFET VE YAZ KIYAFET UYGULAMASI HAKINDA BİLGİ VERİLMESİ(yeni yönetmelik hakkında açıklanma yapılması ve velilerimizden alınan dilekçelerle %85 oranında forma istendiği ve forma kullanıldığı)
 - e) DERS ARAÇ GEREÇLERİNİN KULLANIMI VE DERS GETİRİLMESİ(Ders araç gerecini getirmeyen öğrenci disiplin suçu işler.)
 - f) ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNİN İLGİLİ MADDELERİ OKUNARAK AÇIKLANMASI (43,...59. maddeleri)
 - g) ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNİN DİSİPLİNLE İLGİLİ MADDELERİ (163 ve 164.maddeleri)
 - h) OKULA GİRİŞ VE ÇIKIŞ SAATLERİ
 - i) E- OKUL SİSTEMİ HAKKINDA BİLGİ VERİLMESİ (Veli bilgilendirme sistemi ve SMS sistemi : öğrenci TC kimlik No yaz ve 8383 mesaj çek aylık 2 TL ücretli)
 - j) TÜM SINAVLARIN ORTAK YAPILMASI HAKKINDA AÇIKLAMALAR (O.Ö.K.YÖNT. 45.MADDESİ)
 - k) VERİMLİ DERS ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ (Rehberlik servisinde form alınacak)
 - l) OYUN VE ÇALIŞMA SAATLERİNİN DÜZENLENMESİ TV. VE İNTERNETİN KISITLANMASI
 - m) MADDE BAĞIMLILIĞI VE ZARARLI ALIŞKANLIKLAR
 - n) İKAMET ADRESLERİN DOĞRULUĞUNUN NÜFUS MÜDÜRLÜKLERİNDEN TESBİTİ KONUSUNDA VELİLERİN BİLGİLENDİRİLMESİ (*veli adresine uyarı mektubu gitmemişse*)
 - o) VELİLERİN İSTEK VE ÖNERİLERİ GÖRÜŞÜLMESİ VE TOPLANTI RAPORUNA YANSITILMASI
 - p) 11.SINIF İÇİN DAL SEÇİM İŞLEMLERİ
 - q) DİLEK VE TEMENİLER
4. DERS ÖĞRETMENLERİNİN VELİLERİ İLE GÖRÜŞMESİ
5. KAPANIŞ

II.DÖNEM VELİ TOPLANTISI TUTANAĞI (1/3)

Toplantı Tarihi:

Toplantının Saati:

NO	OKUL NO	VELİ AD SOYAD	VELİNİN İMZASI	ÖĞRENCİNİN AD SOYADI
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

II.DÖNEM VELİ TOPLANTISI TUTANAĞI (2/3)
TESPİT EDİLEN PROBLEMLER:

VELİNİN ÖĞRETMENDEN İSTEĞİ:

ÖĞRETMENİN VELİDEN İSTEK VE ÖNERİLERİ

SONUC:

YIL İÇERİSİNDE YAPILAN VELİ –ÖĞRENCİ GÖRÜŞMELERİ

SIRA NO	GÖRÜŞME YAPILAN			GÖRÜŞME TARİHİ	GÖRÜŞMENİN KONUSU (Sağlık sorunları, Okulla ilgili sorunlar, Aile ile ilgili sorunlar, Kişisel alanla sorunlar, Arkadaşlık sorunları, Disiplin sorunları vb.)
	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	İMZA	ÖĞRENCİ VELİSİNİN ADI SOYADI		
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

YIL İÇERİSİNDE YAPILAN VELİ –ÖĞRENCİ GÖRÜŞMELERİ

SIRA NO	GÖRÜŞME YAPILAN			GÖRÜŞME TARİHİ	GÖRÜŞMENİN KONUSU (Sağlık sorunları, Okulla ilgili sorunlar, Aile ile ilgili sorunlar, Kişisel alanla sorunlar, Arkadaşlık sorunları, Disiplin sorunları vb.)
	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	İMZA	ÖĞRENCİ VELİSİNİN ADI SOYADI		
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					

YIL İÇERİSİNDE YAPILAN VELİ –ÖĞRENCİ GÖRÜŞMELERİ

SIRA NO	GÖRÜŞME YAPILAN			GÖRÜŞME TARİHİ	GÖRÜŞMENİN KONUSU (Sağlık sorunları, Okulla ilgili sorunlar, Aile ile ilgili sorunlar, Kişisel alanla sorunlar, Arkadaşlık sorunları, Disiplin sorunları vb.)
	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	İMZA	ÖĞRENCİ VELİSİNİN ADI SOYADI		
15					
16					
17					
18					
20					
21					
22					

YIL İÇERİSİNDE YAPILAN VELİ –ÖĞRENCİ GÖRÜŞMELERİ

SIRA NO	GÖRÜŞME YAPILAN			GÖRÜŞME TARİHİ	GÖRÜŞMENİN KONUSU (Sağlık sorunları, Okulla ilgili sorunlar, Aile ile ilgili sorunlar, Kişisel alanla sorunlar, Arkadaşlık sorunları, Disiplin sorunları vb.)
	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	İMZA	ÖĞRENCİ VELİSİNİN ADI SOYADI		
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					

